Arhimandrit Ioanichie Bălan
Viaţa şi nevoinţele Arhimandritului Cleopa
Editura Mitropoliei Moldovei şi
Bucovinei
1999
CASA PĂRINTEASCĂ

Fericitul întru pomenire, Arhimandritul Cleopa Ilie, părintele nostru duhovnicesc, s-a născut în comuna Suliţa, judeţul Botoşani, la 10 aprilie, anul 1912.

Părinţii săi, Alexandru şi Ana Ilie, au fost un exemplu viu de trăire creştina, fiind iubitori de Dumnezeu, de biserica şi de copii. Nu lipseau niciodată de la sfintele slujbe, făceau milostenie, se rugau mult împreună cu copiii, şi duceau o viaţă curata şi bine plăcuta lui Hristos. Casa lor era ca o biserică, aşa cum povestea şi Părintele Cleopa: „Aveam o camera toată numai cu icoane. Un fel de paraclis.

Acolo ne rugam. Chiar şi la miezul nopţii ne sculam şi făceam rugăciuni”. Nu se auzea între ei de înjurături, beţie, desfrâu, judecaţi pentru avere şi avorturi, ci viaţa de zi cu zi curgea lin ca o apă dulce de izvor, căci aşa se moştenea din moşi-strămoşi şi aşa era tradiţia creştina în partea locului.

Nu întâmplător s-au născut în aceasta zona, cu rânduiala lui Dumnezeu, mulţi oameni mari, dintre care nu puţini călugări, preoţi, ierarhi aleşi şi cuvioşi, cum a fost şi Sfântul Ioan ele Nou de la Neamţ (1913 – 1960) şi chiar Ieroschimonahul Paisie Olaru, duhovnicul Părintelui Cleopa. Între aceştia nu greşim dacă îl număram şi pe vrednicul de pomenire, părintele nostru duhovnicesc al tuturor, Arhimandritul Cleopa Ilie.

El a fost ales de Dumnezeu de la naştere pentru a povăţui duhovniceşte şi a mângâia atât pe călugări, preoţi şi ierarhi, cât şi mulţimea credincioşilor.

Preacuvioşia sa era duhovnicul şi povăţuitorul de obşte al tuturor celor ce-i cereau rugăciunile şi voiau să urmeze lui Hristos, şi a fost o binecuvântare a lui Dumnezeu pentru întreaga noastră tară.

Casa părintească în care s-a născut Arhimandritul Cleopa Ilie era ca o biserică vie, dar nu o înlocuia pe cea din sat, unde slujea vestitul preot de atunci, Gheorghe Chiriac. Căci, precum spunea însuşi Cuvioşia sa, locuitorii din satul Suliţa ascultau de preotul lor ca de însuşi Hristos şi nimic nu făceau fără sfatul şi binecuvântarea lui. De aceea, viaţa de zi cu zi curgea firesc, biserica era plină de credincioşi, iar copiii, foarte numeroşi, formau podoaba satului.

Aşa erau satele româneşti în primele decenii ale secolului al XX-lea! Pentru aceasta şi familia părinţilor săi a fost binecuvântată de Dumnezeu cu zece copii, dintre care doi au murit de mici, iar opt copii (patru băieţi şi patru fete) au supravieţuit.

Părinţii

Tatăl

După tradiţie, strămoşii tatălui său erau vestiţi oieri, originari din comuna Sălistea Sibiului, care, datorită persecuţiilor religioase din secolul al XVIII-lea, au fost nevoiţi să părăsească Ardealul şi să se strămute în Moldova, stabilindu-se în judeţul Botoşani. Din bătrâni se păstrează această amintire, că au trecut Munţii Carpaţi în Moldova trei fraţi de o mamă cu numele de familie Ilie. Unul dintre ei s-a stabilit în judeţul Botoşani, devenind strămoşul Părintelui Cleopa.

Al doilea, de asemenea mare crescător de oi, s-a stabilit în comuna Pipirig – Neamţ, şi a avut ca ultim urmaş pe Grigore Ilie, care s-a mutat nu demult la Domnul. Al treilea frate s-a făcut pustnic în Muntele Athos, unde a şi răposat.

Alexandru Ilie, tatăl Părintelui Cleopa, s-a născut în anul 1871, la 12 septembrie, în comuna Suliţa – Botoşani. El era un bărbat înalt, tăcut şi bun gospodar. În anul 1902 s-a căsătorit cu Ana Bercea, din satul vecin, Dracsani, fiind cununaţi la biserica din sat de vrednicul Preot Gheorghe Chiriac, care mai târziu avea să-i boteze şi pe cei zece copii ai lor.

Alexandru se îndeletnicea îndeosebi cu agricultura,

cu creşterea vitelor şi cu negoţul de animale, fiind numărat printre cei dintâi gospodari din sat. Aveau 150 de oi, peste 20 de vite mari şi 30 de hectare de pământ.

Despre tatăl său, Alexandru, Părintele Cleopa zicea următoarele: „Dumnezeu să-l ierte pe tatăl meu. Era un om înalt, pleşuv, cu barbă albă mare şi foarte credincios. În fiecare sărbătoare se ducea cu copiii la biserică şi ajuta pe cei săraci. Pe el nu l-a văzut nimeni băut sau înjurând sau fumând sau făcând altceva dintr-acestea.

Dimineaţa, când să plecăm la scoală, mama ne zicea să mâncăm ceva sau să luăm în traistă. Dar tata zicea: „Nu! Lasă-i, babă hăi, că n-or să moară!” Iar când veneam de la şcoală, luam Sfânta Anaforă şi apoi mâneam. Fraţii mei, mai cu seamă fratele Mihai, nu mâncau nimic până nu terminau Psaltirea de citit.

Până nu ne rugam un ceas, nu ne dădea de mâncare, nimic. Chiar dacă nu era în post, zicea: „Nu se mănâncă acum.

Când vii de la şcoală, la amiază. Nu eşti porc să mănânci de dimineaţă”.

Nu ştia carte, dar avea frică de Dumnezeu. Să adoarmă seara vreunul ne închinat?

Sau să stea la masă până nu zicea „Tatăl nostru”? Sau să nu se ducă Duminica la biserică? Sau să audă c-a înjurat sau a fumat sau a furat ceva? Că nu-l vedeai pe el cu acestea în veac. Avea o curea în cui, îi zicea „Sfântul Neculai”. Dacă te prindea cu ceva, ferească Dumnezeu! El zicea: „Măi, uite „Sfântul Neculai”! Treci la rugăciune! Te-am făcut cu doi ochi, ştii carte, citeşte Psaltirea şi rugăciunile din carte!”

Odată, venind de la şcoală, am găsit pe drum un ham. L-am luat bucuros şi l-am dus acasă. Când m-a văzut tata, m-a întrebat de unde l-am furat. Iar eu i-am spus: „L-am găsit şi m-am gândit că ne poate fi de folos”. Dar tatăl meu mi-a spus hotărât: „Du-te şi-l du înapoi, că nu l-ai pus tu acolo!”

El a fost în casă sfeşnic. El a fost stăpân peste noi”.

Ajungând la vârsta de 72 de ani, Alexandru Ilie şi-a

dat sufletul în mâinile lui Hristos, la 23 februarie 1943.

Mama

Ana Ilie, mama Părintelui Cleopa, s-a născut la 10 octombrie 1876 din părinţi agricultori şi buni creştini. În anul 1902 se căsătoreşte cu Alexandru, cu care naşte zece copii. Dintre aceştia, cinci copii – patru băieţi şi o fată – au intrat în viaţa monahală.

Ana era o femeie simplă, mică de statură, fără carte, dar cu o memorie deosebită.

Ea adeseori plângea, căci avea darul lacrimilor. Durerea ei cea mai mare era aceea că aproape toţi copiii i-au murit de tineri. Singurul care a supravieţuit până la adânci bătrâneţi a fost Părintele Cleopa. Trei băieţi şi o fiică au răposat la mănăstire şi ceilalţi în satul natal. Cu toate acestea, a fost întărită de Dumnezeu cu darul Său, ca să-şi poată duce crucea care i-a fost rânduită de Sus.

Rămânând văduvă în anul 1943, a fost adusă de Părintele Cleopa la mănăstire şi apoi tunsă în monahism la Agapia Veche în anul 1947, sub numele de Agafia.

După mai bine de douăzeci de ani, în toamna anului 1968, la 15 septembrie, Schimonahia Agafia Ilie se strămută la cele veşnice în vârstă de 92 de ani.

Copiii familiei Alexandru şi Ana Ilie

Maria

Era fiica cea mai mare a familiei Ilie. Ea s-a născut în anul 1903. Fiind cea mai în vârstă dintre copii, ea a îngrijit pe fraţii ei mai mici, dându-le o bună educaţie. S-a căsătorit în satul natal şi a născut o fiică. A rămas văduvă de tânără. După puţin timp i-a murit şi fetiţa.

Vasile

S-a născut în anul 1905, fiind al doilea copil din familie. împreună cu alţi doi fraţi mai tineri, Gheorghe şi Constantin – viitorul Părinte Cleopa – a păscut oile părinţilor săi în preajma Schitului Cozancea din apropiere.

Aici a avut povăţuitor pe vestitul Schimonah Paisie Olaru, care era sihastru în pădurile Cozancei.

În anul 1929, Vasile intră în obştea Schitului Sihăstria Neamţ, sub povăţuirea marelui egumen Ioanichie

Moroi. După doi ani de nevoinţă şi ascultare la oi, se mută la cele cereşti, în vara anului 1931.

Gheorghe (*Monahul Gherasim*)

S-a născut în anul 1907. Era foarte blând, evlavios şi înţelept, însă foarte aspru cu sine. S-a format duhovniceşte în Schitul Cozancea, fiind sub ascultarea Schimonahului Paisie Olaru. Apoi a intrat în obştea Schitului Sihăstria spre sfârşitul anului 1927 şi a fost călugărit sub numele de Gherasim. Era cel mai nevoitor dintre toţi fraţii săi, postind mult şi rugându-se neîncetat. Ştia Psaltirea pe de rost şi o repeta zilnic, păscând vitele schitului.

După şase ani de viaţă monahală, îşi dă duhul în mâinile Domnului, în toamna anului 1933.

Profira

S-a născut în anul 1910 şi nu a fost căsătorită niciodată. Ea a dus greul familiei, lucrând la câmp şi purtând grijă de ceilalţi fraţi mai mici.

Odată, pe când prăsea la câmp, simţindu-se bolnavă, a rugat pe fratele ei Constantin (Cleopa) să citească la Psaltire. Pe când el citea, Profira şi-a dat duhul în mâinile Domnului.

Constantin (*Părintele Cleopa*)

S-a născut la 10 aprilie 1912, fiind al cincilea copil din cei zece ai familiei Alexandru Ilie. A urmat scoală primară de şapte ani în satul natal. Avea o memorie cu totul deosebită, asemănându-se mamei sale. Timp de peste trei ani de zile a făcut ucenicie duhovnicească la Schimonahul Paisie Olaru, pustnic în Schitul Cozancea.

În anul 1929, la începutul lui decembrie, a intrat în obştea Schitului Sihăstria împreună cu fratele său mai mare, Vasile. După trei zile de ispitire, au fost primiţi în obştea acestui schit, în ziua Sfântului Ierarh Spiridon, la 12 decembrie.

Până în anul 1935, Constantin a păscut oile Schitului Sihăstria, împreună cu alţi fraţi. Apoi este luat în armată în oraşul Botoşani. Se reîntoarce la schit în toamna anului 1936 şi este tuns în monahism la 2 august 1937, primind numele de Cleopa. După aceasta face ascultare la oile

schitului până în vara anului 1942, fiind ajutat de monahii Galaction Ilie şi Antonie Olaru.

În iunie 1942 este adus în schit şi numit locţiitor de egumen, întrucât stareţul Ioanichie Moroi era bolnav.

În anul 1944, la 27 decembrie, monahul Cleopa este hirotonit ierodiacon, iar la 23 ianuarie 1945 este hirotonit ieromonah de Episcopul Galaction Cordun, pe atunci stareţ al Mănăstirii Neamţ. După această dată este numit oficial egumen al Schitului Sihăstria.

În anul 1947, Schitul Sihăstria, numărând peste 60 de vieţuitori, a fost ridicat la rang de mănăstire, iar Protosinghelul Cleopa Ilie este făcut arhimandrit, cu aprobarea Patriarhului Nicodim.

În anul 1948, fiind urmărit de organele politice de atunci, se retrage pentru şase luni în pădurile din jurul Mănăstirii Sihăstria.

În anul 1949, la 30 august, Arhimandritul Cleopa Ilie este numit stareţ al Mănăstirii Slatina – Suceava şi se transferă acolo cu 30 de călugări din obştea Mănăstirii Sihăstria, în urma deciziei Patriarhului Justinian. În locul său este numit stareţ Protosinghelul Ioil Gheorghiu.

La Mănăstirea Slatina întemeiază o obşte care a ajuns la peste 80 de vieţuitori.

Între anii 1952 – 1954, fiind urmărit de securitate, se retrage în Munţii Stânişoara, împreună cu ieromonahul Arsenie Papacioc. După mai bine de doi ani de viaţă pustnicească, este readus în mănăstire, la porunca Patriarhului Justinian.

În anul 1956, revine la metanie, iar în primăvara anului 1959, se retrage pentru a treia oară în Munţii Neamţ, unde se nevoieşte mai bine de cinci ani de zile.

În toamna anului 1964 revine în Mănăstirea Sihăstria, ca duhovnic al întregii obşti, şi povăţuieşte fără întrerupere atât călugări, cât şi mireni, timp de 34 de ani, până la 2 decembrie 1998, când îşi dă duhul în mâinile lui Hristos.

Ecaterina

Era a treia soră a Părintelui Cleopa. S-a născut în

anul 1914. După ce a terminat scoală primară în satul natal, a intrat în monahism la Mănăstirea Agapia Veche, devenind rasoforă, şi s-a nevoit aici mai mulţi ani. Apoi s-a retras la Mănăstirea Agafton, din judeţul Botoşani, şi a trecut la cele veşnice de tânără în această mănăstire.

Mihai

Era al patrulea frate al Părintelui Cleopa. S-a născut în anul 1917. împreună cu fraţii săi a păstorit oile în poienile Schitului Cozancea mai mulţi ani. În anul 1934 a fost primit ca ucenic la Mănăstirea Durau, unde s-a nevoit câţiva ani. Apoi s-a retras la Schitul Cozancea şi şi-a dat duhul în mâinile Domnului, în anul 1940.

Hareta

S-a născut în anul 1920. Urmează scoală primară în sat şi îşi ajută părinţii la munca câmpului. Ca şi ceilalţi fraţi ai ei, se mută la Domnul din fragedă vârstă, pentru a se bucura neîncetat cu cetele îngereşti.

Alţi doi copii

Ana Ilie mai naşte doi copii, al căror nume nu ne sunt cunoscute. Ei mor din pruncie, fiind înmormântaţi în cimitirul satului natal.

II

VIAŢA ŞI NEVOINŢELE

CUM A FOST DĂRUIT MAICII DOMNULUI PRUNCUL CONSTANTIN

În primele două luni după naştere, pruncul Constantin viitorul Părinte Cleopa – era tot timpul bolnav. De la o vreme nu mai mânca aproape nimic şi plângea zi şi noapte. Toţi erau îngrijoraţi de viaţa lui.

Neştiind ce să mai facă, mama lui, Ana, a fost sfătuită de bătrânele din sat să se ducă cu pruncul bolnav la vestitul duhovnic Conon Gavrilescu de la Schitul Cozancea, care era un mare exorcist şi vindeca mulţi bolnavi cu sfânta rugăciune.

Ajungând la chilia duhovnicului Conon, unde aştepta multă lume, şi-a spus durerea ei, plângând cu multe lacrimi:

— Ce să fac, părinte, că acest copil de la o vreme nu

mai mănâncă şi plânge într-una? Mă tem să nu moară.

— Ştii ce să faci? Să-l dăruieşti Maicii Domnului!

— Cum să-l dăruiesc Maicii Domnului?

— Iată cum, a zis el. Ia o lumânare şi un prosop, aşază pruncul înaintea icoanei Maicii Domnului din biserică şi zi aşa: „Maica Domnului, îţi dăruiesc ţie copilul acesta care este bolnav! Fă ce ştii tu cu el!”

Atunci mama pruncului s-a închinat cu lacrimi la icoana Maicii Domnului, făcând trei metanii, şi, căzând în genunchi, a zis plângând: „Maica Domnului, îţi dăruiesc ţie copilul acesta al meu, că este bolnav şi plânge mereu. Fă ce ştii tu cu el!” Şi l-a trecut de trei ori pe sub sfânta icoană.

De atunci pruncul Constantin s-a făcut sănătos. Aceasta a fost o adevărată minune a Maicii Domnului, iar din momentul acela Constantin nu a mai fost bolnav de moarte toată viaţa sa.

Aşa miluieşte Maica Domnului pe mamele care nasc copii în frică de Dumnezeu.

COPILĂRIA

De mic copil, Părintele Cleopa avea multă evlavie la Maica Domnului. La unsprezece ani a învăţat Acatistul Bunei Vestiri pe de rost, cum singur spunea: „Eram la desfacat păpuşoi în ţarină şi aveam cartea de rugăciuni ascunsă sub pănuşi. Până când venea tata cu căruţa cu popuşoi, mai învăţam un icos, mai învăţam un condac. Şi uite aşa am învăţat Acatistul Maicii Domnului”.

Toţi fraţii săi iubeau înfrânarea de mici. Mama sa spunea că le punea uneori carne în traistă, când nu era post. Dar ei nu o mâncau, ci o dădeau la alţii şi mâncau puţină pâine şi ce mai aveau.

Iarăşi ne spunea Părintele Cleopa: „Când eram mic şi veneam de la şcoală, treceam printr-un sat şi, văzând că băieţii dau cu pietre pe o casă cu tablă roşie, am început să arunc şi eu. Profesorul a auzit, ne-a luat pe toţi şi ne-a tras câte o palmă. Acum îi mulţumesc că mi-a făcut un bine şi îl pomenesc la rugăciune!”

Spunea mama sa despre Constantin că de copil ura

cele lumeşti şi fugea de ele.

Când s-a făcut mai mărişor şi mergea cu oile, dacă se întâmpla să fie o nuntă în sat şi cânta muzica, nu trecea pe acolo, ci ocolea satul de departe şi aşa ajungea acasă!

CU OILE LA SCHITUL COZANCEA

În fiecare vară Alexandru Ilie făcea stână de oi pe dealurile şi poienile din preajma Schitului Cozancea, la circa 5 kilometri depărtare de sat. Apoi încredinţa oile celor trei feciori mai mari ai săi: Vasile, Gheorghe şi Constantin, care cunoşteau aceste locuri binecuvântate din fragedă copilărie. Tot în această parte se afla şi chilia pustnicului Paisie Olaru, părintele lor sufletesc.

Acest ieroschimonah s-a născut în comuna Lunca Botoşani, în anul 1897, şi s-a închinoviat în obştea Schitului Cozancea din apropiere, în anul 1922. Aici s-a nevoit 26 de ani într-o mică chilie pustnicească, lăudând pe Dumnezeu ziua şi noaptea şi mângâind multe suflete. Pentru aspra sa nevoinţă era căutat de mulţi credincioşi, pe care îi mângâia duhovniceşte.

De mici copii, Constantin şi cu fraţii săi mergeau deseori la Schitul Cozancea, fiind foarte iubiţi de Părintele Paisie. Ei se îngrijeau să cânte la strană, să lucreze grădina şi să ducă cele de nevoie părinţilor bătrâni din schit.

Aşa a fost rânduit de Dumnezeu ca aceste tinere vlăstare să se formeze sufleteşte de mici, pentru marea nevoinţă călugărească ce le stătea înainte. Ori de câte ori aveau vreo ispită, alergau la pustnicul Paisie şi îi cereau cuvânt de folos. Iar părintele îi sfătuia să ţină tăcere permanentă, să zică mereu rugăciunea „Doamne Iisuse”, să facă zilnic metanii, iar seara, după mulsul oilor, să citească Psaltirea şi Acatistul Maicii Domnului.

Fraţii fiind ascultători, niciodată nu ieşeau din cuvântul bătrânului. Dar diavolul îi ispitea din ce în ce mai mult, că nu putea răbda să fie biruit de nişte copii, care îl izgoneau cu puterea psalmilor. Pentru aceea multe ispite le făcea vrăjmaşul.

Odată, pe când cei trei fraţi se jucau între ei, din

lucrarea vicleanului, unul a fost atât de tare lovit, încât toţi credeau că a murit.

Altă dată diavolul îi tulbura în timpul sfintei rugăciuni. Când se rugau noaptea, uneori dracii începeau să facă zgomot în pod şi să grohăie ca porcii. La început, fiind mai mic, Constantin îi întreba pe fraţi: „Voi auziţi?” Atunci fratele mai mare, Vasile, îi spunea: „Stai liniştit! Nu-l băga în seamă! Lasă-l, măi, că atâta poate!”

Văzând vrăjmaşul că fraţii îl ard cu rugăciunea şi cu postul, le-a făcut o ispită şi mai mare. Într-o seară târziu, pe când toţi trei se rugau în genunchi şi citeau la Psaltire în jurul focului de la stână, deodată au văzut o pasăre străină, ca un vultur, mergând printre ei. Fratele mai mic, Constantin, fiind mai zburdalnic, a lăsat Psaltirea şi a zis:

— Uite ce pasăre frumoasă este aceasta!

— Taci, roagă-te, şi nu mai vorbi! i-a spus Vasile, fratele mai mare.

Pe când Constantin privea la pasărea aceea ciudată, care era de fapt diavolul, deodată aceasta s-a aruncat în focul din vatră, făcând zgomot mare şi, risipind tot jăratecul, a aprins stâna. Din această cauză au murit arse de foc mai multe oi.

Apoi cu greu au stins focul şi au adunat oile speriate de vrăjmaşul. După aceasta au fugit la pustnicul Paisie şi i-au spus tot ce au pătimit de la diavoli.

Bătrânul a stropit oile şi stâna cu agheasmă, iar pe cei trei fraţi i-a îmbărbătat să nu se teamă, că diavolul este legat de Hristos şi nu are putere să ucidă pe oameni.

CUM S-*AU IZBĂVIT CEI TREI FRAŢI DE ISPITELE TINEREŢII*

Când erau toţi fraţii acasă, mama lor se îngrijea să-i însoare, ca să nu se ducă la mănăstire. De aceea, le aducea fete tinere la clacă, la depănuşat porumb şi la alte treburi, cu gândul că poate se însoară vreunul dintre ei. Dar văzând că nu erau interesaţi de ele, ea plângea şi se amăra foarte mult. Însă fraţii, şi îndeosebi Constantin, foloseau prilejul pentru a le povesti din Vieţile Sfinţilor şi din alte cărţi bisericeşti. Astfel, unele dintre ele au intrat în viaţa

monahală, iar după aceea s-au dus şi ei la mănăstire.

Mai povestea Părintele Cleopa că prin anii 1925 – 1926, tinerii din sat au hotărât să tocmească doi lăutari şi să joace în casa familiei Ilie, cum era obiceiul din bătrâni. Alexandru şi Ana, părinţii săi, erau bucuroşi să-şi vadă feciorii jucând, ca să-i laude tot satul.

Într-o seară tinerii s-au adunat şi au început să cânte şi să joace. În clipa aceea fratele Gheorghe a văzut că icoana Maicii Domnului de pe perete plângea şi au înţeles că este păcat. Atunci cei trei fraţi, Vasile, Gheorghe şi Constantin, ieşind din casă, s-au ascuns. Văzând mama lor că lipsesc, i-a căutat peste tot. Apoi, aflându-i, le-a zis: „De ce ne faceţi de râs în sat? Veniţi şi voi la joc!” Dar Gheorghe, ascunzându-se puţin, şi-a tăiat cu cuţitul ghetele din picioare. Apoi a zis mamei sale: „Cum să vin la joc, mamă, dacă mi s-au stricat ghetele?”

În seara aceea părinţii au înţeles că feciorii lor au ales altă cale în această viaţă şi i-au lăsat să slujească numai lui Hristos.

Încă de acasă, fraţii lui mai mari, Gheorghe şi Vasile, se pregăteau pentru viaţa de mănăstire. Se sculau la miezul nopţii, făceau Utrenia, citeau la Psaltire şi ţineau post. Ei îl deşteptau şi pe Constantin, căruia însă îi era necaz că-i strică somnul.

Sora mai mare, Maria, intrase în Oastea Domnului şi l-a chemat şi pe Constantin, zicându-i: „Hai şi tu în Oastea Domnului, că ai darul cuvântului şi nu-i aşa greu ca la mănăstire”. Atunci el s-a învoit. Noaptea următoare, când l-au sculat iarăşi fraţii la rugăciune, el a zis că nu se mai scoală şi nu mai merge la mănăstire. Apoi s-a culcat din nou fără grijă.

Mama lor muncea până noaptea târziu. Venind ea de la fântână cu două găleţi de apă, a văzut în camera unde dormea Constantin un câine mare, care stătea pe pieptul lui şi îl lingea pe obraz. Atunci a strigat către Vasile: „Vai, Vasile, vino repede că pe Costică îl mănâncă un câine!” Atunci Constantin s-a trezit şi a mai apucat să vadă doar coada unui câine mare, negru, care dispărea. Vasile i-a

spus: „ăsta-i diavolul care se bucură că nu mai mergi la mănăstire!” Din clipa aceea, fratele Constantin nu s-a mai îndoit să meargă la mănăstire şi se scula noaptea la rugăciune ca să nu mai vină câinele.

CUM A ISPITIT DIAVOLUL PE FRATELE GHEORGHE

În anul 1927, Gheorghe s-a retras ca ucenic la pustnicul Paisie de la Cozancea.

Acolo făcea ascultare de bătrânul, lucra la grădină, cânta la strană şi repeta mereu rugăciunea lui Iisus, mâncând o dată în zi. Uneori mai stătea şi la Schitul Sihăstria din Munţii Neamţ.

Odată însă, ispitindu-l vrăjmaşul şi umblând după sfatul minţii sale, a intrat în chilie şi a lăsat pe masă această scrisoare: „Iartă-mă, Părinte Paisie, că am plecat în pădure pentru cinci zile, să mă pocăiesc!”

Seara, citind bătrânul scrisoarea, a zis: „Acest lucru este din ispita diavolului şi nu îi va fi de folos fratelui Gheorghe, căci a plecat fără binecuvântare!” Pe la miezul nopţii a bătut cineva în uşa chiliei sale:

— Binecuvântează, Părinte Paisie, şi mă iartă pe mine, păcătosul!

— Cine eşti tu? a întrebat bătrânul.

— Fratele Gheorghe păcătosul!

— Cum se poate asta? Fratele Gheorghe este plecat în pădure să se pocăiască pentru cinci zile!

— Iartă-mă, Părinte Paisie, că am greşit!

— Dumnezeu să te ierte, frate Gheorghe. Intră în chilie şi spune-mi ce ţi s-a întâmplat.

— De mult voiam, Părinte Paisie, să mă rog singur câteva zile în pădure. Deci am luat Ceaslovul, Psaltirea, câteva lumânări şi chibrituri şi m-am ascuns în pădure într-o groapă. Acolo am început a face metanii şi a mă ruga cu lacrimi. Pe la miezul nopţii aud lângă mine un glas înfiorător: „Ce faci aici?” Mă întorc puţin şi văd un arap uriaş, cu chip foarte înfricoşător. Era vrăjmaşul! apoi îmi zice: „De ce ai plecat fără blagoslovenie?” Atunci, cuprins de mare frică, am luat Ceaslovul şi am fugit! Deci te rog, Părinte Paisie, iartă-mă pe mine păcătosul şi mă primeşte

înapoi!

Din ceasul acela fratele Gheorghe nu a mai făcut nimic fără binecuvântare.

CUM A FOST PRIMIT FRATELE GHEORGHE ÎN SCHITUL SIHĂSTRIA

Spre sfârşitul anului 1927, Gheorghe a intrat în obştea Schitului Sihăstria.

Văzându-l mai râvnitor, egumenul l-a ispitit în felul următor: l-a pus ca timp de trei zile să stea la poarta schitului. Acolo el trebuia să care un sac de pământ în spate, zicând de 10 ori psalmul 50, după care să se odihnească şi iarăşi să o ia de la capăt. La capătul celor trei zile a venit egumenul la el şi i-a spus:

— Ascultă, frate Gheorghe, cum mai este cu călugăria? Viaţa călugărească este grea. Trebuie să posteşti, să te rogi, să faci orice ţi se porunceşte, să porţi în spate osteneala călugăriei, cu dragoste până la moarte. Ai să ai răbdare să trăieşti în nevoinţa aceasta până la sfârşit?

Fratele Gheorghe a răspuns:

— Iertaţi-mă pe mine păcătosul, cu ajutorul lui Dumnezeu voi împlini după slaba mea putere tot ce mi se va rândui.

Atunci egumenul l-a rânduit cu ascultarea la vitele schitului.

PLECAREA LA MĂNĂSTIRE A FRAŢILOR VASILE ŞI CONSTANTIN

În iarna anului 1929, după sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, Vasile şi Constantin s-au hotărât să plece la Schitul Sihăstria – Neamţ, pentru a sluji toată viaţa lui Hristos. După ce s-au rugat mult lui Dumnezeu cu post şi metanii, au luat binecuvântare de la preotul satului şi au spus părinţilor gândul lor.

Cel mai greu la această despărţire a fost pentru mama lor, Ana, care plângea mereu. Dar tatăl lor îi zicea: „Babă hăi, lasă-i să se ducă! De ce nu am avut noi mintea lor când eram ca ei? Iată, mâine plecăm la Domnul şi ce ne-a folosit viaţa aceasta?”

La urmă, fraţii şi-au pregătit bagajul. Însă nu au luat cu ei decât două traiste în care aveau câteva haine, Sfânta Scriptură, Vieţile Sfinţilor, Ceaslovul, Psaltirea şi două icoane mari pictate, pe care le iubeau foarte mult: icoana Sfântului Gheorghe, şi icoana Maicii Domnului care a plâns în casă.

Apoi, îngenunchind, s-au rugat lui Dumnezeu şi Maicii Domnului să le binecuvânteze călătoria şi să-i învrednicească de nevoinţa cea duhovnicească. Până la marginea satului au fost însoţiţi de părinţii lor, Alexandru şi Ana, care lăcrimau cu dragoste firească după copiii lor şi nu se puteau despărţi de ei. Copiii însă îi încurajau şi le vorbeau de Hristos şi de viaţa veşnică.

Dar, văzând că părinţii lor nu se pot despărţi de ei, fratele mai mare Vasile a început a cânta condacul de la Acatistul Mântuitorului Hristos: „Apărătorul cel mai mare şi Doamne, Biruitorul iadului, ca cei ce ne-am izbăvit de moartea cea veşnică, cele de laudă aducem Ţie, noi robii Tăi şi zidirea Ta. Ci, ca Cel ce ai îndurări nenumărate, de toate nevoile ne izbăveşte pe noi, care strigăm: Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă!” Apoi s-au închinat, au sărutat mâinile părinţilor, şi au plecat spre Schitul Cozancea. În clipa aceea părinţii lor au căzut jos şi au început să plângă în hohote.

La Cozancea au stat o zi la bunul lor povăţuitor, Schimonahul Paisie, care le povestea mereu despre pustnicii din Munţii Neamţ, iar a doua zi au plecat spre Suceava, luându-l cu ei şi pe fratele Gheorghe, care fusese în vizită la Schitul Cozancea.

INTRAREA ÎN MĂNĂSTIRE ŞI ISPITIREA DUHOVNICEASCA

Plecând pe jos spre Schitul Sihăstria, fraţii au făcut primul popas la Mănăstirea Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava. Aici s-au închinat la moaştele sfântului, au ascultat Sfânta Liturghie, au citit Acatistul Maicii Domnului şi s-au odihnit peste noapte.

Continuându-şi drumul spre Schitul Sihăstria, au făcut al doilea popas la Mănăstirea Neamţ, unde s-au

închinat la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, ocrotitoarea mănăstirilor din Moldova. Apoi, intrând pe Valea Secului, s-au închinat la ctitoria lui Nestor Ureche şi odată cu seara au ajuns la Schitul Sihăstria. Dând slavă lui Dumnezeu, erau fericiţi că le-a călăuzit Maica Domnului paşii spre aceşti munţi binecuvântaţi unde s-au nevoit sute de sihaştri de-a lungul secolelor.

La mănăstire au fost întâmpinaţi de monahul Ilarion, economul schitului:

— Ce doriţi, fraţilor? i-a întrebat el.

— Vrem să rămânem în mănăstire, părinte, şi să ne facem călugări.

— Vreţi să vă închinaţi viaţa lui Hristos?

— Aşa, cu ajutorul lui Dumnezeu, cuvioase părinte.

— Aşteptaţi aici până vorbesc cu părintele stareţ. Auzind bătrânul stareţ despre sosirea fraţilor, i-a spus economului: „Du-i la arhondaric, dă-le ceva de mâncare şi, începând de mâine dimineaţă, să stea trei zile şi trei nopţi la poarta mănăstirii, să bată fiecare cu bătui în butucii de la poartă şi să zică neîncetat rugăciunea „Doamne Iisuse”, fără să le daţi mâncare până a treia zi. Dacă vor avea răbdare, îi primim în mănăstire”.

Economul s-a întors la fraţi şi i-a dus la arhondaric unde s-au odihnit. La miezul nopţii au mers la Utrenie, iar a doua zi au fost duşi la poarta mănăstirii şi s-au rugat toată ziua, lovind cu betele în trunchiul unui brad. Când loveau în butuc, ziceau şi rugăciunea „Doamne Iisuse”. Călugării şi fraţii treceau pe lângă ei, dar nimeni nu-i întreba nimic. Seara s-a reîntors economul şi i-a întrebat:

— Ei, fraţilor, a zis ceva copacul?

— Nu! au răspuns ei.

— Nu-i este foame copacului?

— Nu! au zis ei.

— Iată, aşa trebuie să rabde călugărul în mănăstire! Mergeţi la arhondaric şi după ce vă faceţi pravila şi canonul vă odihniţi puţin. Apoi veniţi la Utrenie.

Următoarele două zile au făcut la fel. A treia zi, seara, a venit stareţul Ioanichie Moroi în poarta mănăstirii,

a binecuvântat pe cei doi fraţi, apoi i-a dus în biserică şi le-a spus să se închine la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Apoi, s-au spovedit începând cu viaţa din copilărie şi au primit agheasmă mare şi puţină hrană, iar a doua zi s-au împărtăşit cu Preacuratele Taine ale lui Hristos.

La urmă fraţii Vasile şi Constantin au fost trimişi de stareţ la oi, iar fratele Gheorghe a păscut în continuare vitele. Dar, timp de trei luni, n-au avut voie să se vadă şi să vorbească unul cu altul.

Aşa au fost primiţi în mănăstire aceşti fraţi binecuvântaţi de Dumnezeu şi de Maica Domnului.

PERSONALITATEA DUHOVNICEASCA A STAREŢULUI IOANICHIE MOROI

Întemeiat în anul 1655 de către un sihastru sfânt, Atanasie, împreună cu ucenicii săi, Schitul Sihăstria a fost dependent de Mănăstirea Neamţ până în anul 1947, când a devenit mănăstire de sine-stătătoare. Schitul a fost înnoit în anul 1734 de Episcopul Ghedeon de Huşi şi reînnoit în anul 1824, după răscoala eteristă, de Mitropolitul Veniamin Costachi, pentru ca, după secularizarea din anii 1861 – 1863, să ajungă aproape pustiu.

În anul 1884, construindu-se o fabrică de cherestea în imediata apropiere a schitului, puţinii sihaştri s-au retras în alte locuri mai liniştite. Doar un singur călugăr, monahul Ionatan, a rămas ca paznic al bisericii acestui schit, timp de douăzeci şi cinci de ani. Pe atunci, la Sihăstria se făcea Sfânta Liturghie numai o dată pe an, la 8 septembrie, de hramul schitului.

În această perioadă, viitorul Ieroschimonah Ioanichie Moroi, mergând în pelerinaj la Mormântul Domnului şi apoi în Muntele Athos, a renunţat la familie şi s-a făcut monah la una din chiliile româneşti din Athos. În anul 1900, a revenit în tară şi a intrat în obştea Mănăstirii Neamţ, având ascultarea de paracliser.

În anul 1909, Mitropolitul Moldovei, Pimen Georgescu, a hotărât desfiinţarea fabricii de cherestea de la Sihăstria şi reînfiinţarea schitului. În acest scop,

Schimonahul Ioanichie a fost hirotonit Ieroschimonah şi trimis ca egumen în acest schit.

Aşa a renăscut Schitul Sihăstria, având în fruntea sa un egumen atonit foarte râvnitor pentru cele sfinte. Timp de peste 20 de ani, el a săvârşit zilnic Sfânta Liturghie, fiind singurul preot slujitor. De asemenea, purta grijă de buna creştere a ucenicilor săi şi de toate cele necesare schitului.

Făcându-se cunoscută nevoinţa sa, veneau la Sihăstria mulţi credincioşi. Dintre aceştia mulţi tineri căutau viaţă duhovnicească, printre care s-au numărat şi cei trei fraţi, Vasile, Gheorghe şi Constantin, care au intrat în obştea acestui schit, întrucât doreau o nevoinţa monahală deosebită şi căutau din copilărie un asemenea egumen şi duhovnic iscusit.

Începând din anul 1909 şi până la sfârşitul vieţii sale anul 1944 – cât a fost egumen al schitului Sihăstria, Protosinghelul Ioanichie Moroi a reuşit să facă din acest schit pustiu o adevărată sihăstrie duhovnicească, după modelul celor din Muntele Athos. Sfânta Liturghie se săvârşea zilnic, Utrenia se făcea la miezul nopţii şi celelalte slujbe, la vremea lor. Bătrânul însă nu dădea binecuvântare de începerea slujbei până nu veneau toţi fraţii la biserică. Spovedania se făcea săptămânal, în fiecare vineri, iar Sfânta împărtăşanie se dădea de obicei la 30 – 40 zile, după râvna fiecăruia. Masa se dădea o dată pe zi lunea, miercurea şi vinerea, la ora 3 după amiază, fără ulei, iar în celelalte zile se serveau două mese cu ulei şi brânzeturi, după rânduială.

La chilii, fiecare era dator să-şi facă canonul rânduit pentru călugări: 300 de metanii şi 600 de închinăciuni, precum şi citirea zilnică din Psaltire. Cei care nu veneau la Utrenie şi nu-şi făceau canonul, nu primeau hrană în acea zi. De asemenea, nimeni nu avea voie să primească rude în chilie, să aibă bani şi să vorbească cele lumeşti.

Toţi călugării din obştea schitului citeau Psaltirea şi repetau rugăciunea „Doamne Iisuse” în tăcere şi smerenie. Ba, erau cinci fraţi şi călugări care ştiau întreaga Psaltire

pe de rost şi o repetau zilnic. Fiecare se nevoia după putere. Unii mergeau cu hrană la pustnicii din păduri, iar alţii se retrăgeau la bordeie în pădurile din împrejurimi. Toate se făceau însă cu binecuvântarea egumenului.

Dar şi egumenul schitului, Protosinghelul Ioanichie, ducea o nevoinţă personală foarte aspră. Zicea Părintele Cleopa despre stareţul său: „Întrucât săvârşea Sfânta Liturghie zilnic, nu mânca nimic de luni până sâmbătă, mulţumindu-se numai cu Sfânta împărtăşanie şi cu prescura care se cuvine preotului slujitor. În aceste cinci zile egumenul venea la trapeză cu obştea şi citea cuvânt de învăţătură de la Sfântul Teodor Studiul. Însă sâmbăta şi Duminica, ca şi în celelalte sărbători mari, lua masa împreună cu toată obştea”.

Ne povestea Părintele Cleopa şi o minune petrecută cu stareţul său, Protosinghelul Ioanichie Moroi:

În anul 1925, după îndreptarea calendarului, egumenul Sihăstriei era în mare îndoială. Nu ştia dacă este bun sau nu stilul nou. Deci, s-a închis în chilie şi a început să postească şi să se roage ca Dumnezeu să-i dea un semn cum să ţină calendarul, pe stil vechi sau pe stil nou.

După aproape 20 de zile de post, văzând călugării că egumenul nu mai dă niciun semn de viaţă, s-au gândit ca nu cumva să moară din cauza postului. Atunci s-au sfătuit să strice uşa şi să-i salveze viaţa.

Ierodiaconul Ghemnazie Pristav, fiind mai curajos, a scos uşa chiliei din balamale cu ţapina şi l-a aflat pe egumenul Ioanichie căzut jos, foarte slăbit, cu Psaltirea lângă el.

Apoi, întărindu-se cu Preacuratele Taine şi cu puţină hrană, în trei zile şi-a revenit şi a spus fiilor săi duhovniceşti cât de multe şi grele ispite a pătimit de la diavoli în aceste timp de post aspru şi de rugăciune. Uneori îl ameninţau că îl omoară.

Alteori îl băteau cu toiege de foc. Odată, a văzut o ceată de diavoli cu culioane roşii, zicând:

— Hai să tăiem pe bătrânul acesta, că vrea să se facă sfânt! apoi au strigat cu mânie asupra lui:

— Cine ţi-a spus ţie că astăzi se mai fac sfinţi?

— Dar vouă cine v-a spus că nu se mai fac? le-a răspunse gumenul.

În altă zi iarăşi l-au ameninţat:

— Degeaba mai posteşti, că tot în mâinile noastre o să cazi! Iar el le-a zis:

— Eu am nădejde în mila lui Dumnezeu şi în rugăciunile Maicii Domnului, că mă voi izbăvi de mâinile voastre!

După mai multe zile de post, a văzut deasupra sa în văzduh trei sfinţi îmbrăcaţi arhiereşte, care semănau cu Sfinţii Trei Ierarhi. Cel din mijloc i-a zis cu glas ca de trâmbiţă:

— Ioanichie, de ce te îndoieşti şi nu faci ascultare? Nu ştii că neascultarea moarte lucrează? Sau nu ai citit că este mai mare ascultarea decât jertfa? Deci ascultă de cei mai mari, că nu vei răspunde tu de îndreptarea calendarului!

Apoi, binecuvântându-l toţi trei deodată, s-au urcat spre cer şi nu i-a mai văzut.

Din ziua aceea, bătrânul nu s-a mai îndoit de îndreptarea calendarului.

În timpul său liber, stareţul mergea cu fraţii la ascultare, lucra în grădină, cerceta pe cei bolnavi şi dădea sfaturi la credincioşii care veneau la schit. Cel mai bun sfat, pe care îl dădea adeseori ucenicilor săi, era acesta: „Mă băieţi, dacă vreţi să vă mântuiţi, să aveţi frica lui Dumnezeu, să vă păziţi mintea curată şi să nu uitaţi pe „Doamne Iisuse”!”

Protosinghelul Ioanichie Moroi avea şi darul facerii de minuni şi uneori izgonea duhurile rele din oameni.

Odată a fost chemat la Târgu Neamţ să sfinţească casa unei familii de credincioşi.

Cu el a mers şi fratele Constantin Ilie. După ce a terminat slujba de sfinţire, credincioşii l-au servit cu o cană de cafea cu lapte. Bătrânul însă nu mânca niciodată în afara mănăstirii. Credincioşii insistând să guste, stareţul a spus: „Iată, binecuvântez cana aceasta şi dacă nu veţi

vedea niciun semn, atunci voi gusta”.

Binecuvântând cana cu lapte, imediat au văzut toţi un şarpe învârtindu-se în cană şi s-au spăimântat, zicând: „Noi am pus lapte în cană, de unde este acest şarpe?

Vă rog să ne iertaţi”. Bătrânul atunci a spus: „Acesta este diavolul lăcomiei pântecelui!” Şi binecuvântând din nou cana, şarpele a dispărut. La urmă, gazda a aruncat laptele.

Altă dată, un frate din schit voia să se ducă la Târgu Neamţ să-şi cumpere ceva pentru sine. Dar nu a luat binecuvântare de la stareţ. Mergând pe cale, şapte diavoli în chip de călugări, foarte groaznici la vedere, l-au întâmpinat şi îl băteau cu bastoane de foc, chinuindu-l cumplit şi fugărindu-l prin pădure. Apoi, ajungând la schit, fiind urmărit de diavoli, striga în auzul tuturor: „Nu mă lăsaţi! Şapte fug după mine! Nu mă lăsaţi! Şapte după mine!”

Fraţii, prinzându-l, l-au legat şi i-au spus stareţului. Iar el i-a făcut rugăciune de dezlegare de blestem şi de izgonire a duhurilor necurate. Apoi a spus fraţilor să-l dezlege. Fraţii însă i-au zis: „Dar dacă fuge iar?” Iar stareţul le-a răspuns: „Nu vă temeţi. Dacă l-a dezlegat Dumnezeu, nu-l mai ţineţi voi legat!” Şi aşa cu rugăciunile bătrânului, fratele s-a făcut cu totul sănătos.

Iată doar câteva din faptele minunate ale cuviosului Ieroschimonah şi stareţ Ioanichie Moroi, care a povăţuit Schitul Sihăstria timp de 35 de ani şi a format duhovniceşte numeroşi tineri, în fruntea cărora era şi viitorul Arhimandrit Cleopa Ilie.

DIN ISPITELE DE ÎNCEPUT ALE FRATELUI CONSTANTIN

Pe când fratele Constantin era cu ascultarea la vite, stătea în chilie cu un alt frate, pe nume Nicolae, căruia îi plăcea ordinea şi curăţenia. Venind odată de la ascultare, Constantin s-a descălţat de opinci şi a intrat în chilie, fără a se scutura pe haine. Fratele Nicolae, cum l-a văzut, i-a dat o palmă că nu păstrează curăţenia.

Atunci Constantin s-a dus la fraţii săi mai mari,

desculţ şi dezbrăcat cum era, şi le-a spus ce i s-a întâmplat, iar ei i-au zis, mustrându-l: „Frate Constantin, unde sunt rănile lui Hristos pe trupul tău?”

Mai târziu ne spunea Părintele Cleopa: „Iată aşa m-au mângâiat fraţii mei mai mari! Şi, neavând un adăpost, m-a luat fratele Vasile, stuparul schitului, şi m-a găzduit pentru o vreme într-o cămară unde ţinea ramele de la stupi”.

Mai spunea Părintele Cleopa: „Când eram tânăr, veneam de la grajd şi mă odihneam până la miezul nopţii. Eram patru ucenici la Petru Ganea. El avea o chilie şi toţi dormeam jos, pe rogojini, că erau puţine chilii. Era unul Simion, unul Nistor, unul Pavel şi eu.

„No, măi Costache, măi Nistor, no, măi Simioane, măi Pavele, auzit-aţi măi voi glasul arhanghelului?” Când suna clopotul noaptea. „No, măi coconi, haideţi la rugăciune!” Că noi dacă nu mergeam la Utrenie, a doua zi nu ne dădea mâncare.

„No, Costache, ia-ţi opincile!” Atunci era iarnă şi eu ca să nu mă mai înalt, că aveam opinci, fugeam desculţ la paraclis. Obielele erau puse pe-acolo prin chilie pe sobă; toate erau ude. Paraclisul era unde-i agheasmatarul acum. Stăteam desculţ acolo şi el zicea bătrânului Ioanichie Moroi: „No, părinte stareţ, băietul ăsta stă în colţ după uşă, no şi desculţ fuge prin zăpadă. No, o să se îmbolnăvească!”

Dar bătrânul Ioanichie zicea: „Lasă-l măi, să se nevoiască!”

IERODIACONUL CRISTOFOR SIHASTRUL

Umblând fraţii Vasile şi Constantin cu oile prin pădurile Sihlei, au întâlnit mai mulţi călugări pustnici în apropiere de peştera Sfintei Teodora şi de Râpa lui Coroi, la trei kilometri de Sihla.

Odată au aflat un bordei pustnicesc sub rădăcinile brazilor din adâncul munţilor.

Au bătut în uşă, dar n-a răspuns nimeni. Intrând înăuntru, au văzut o masă şi o hârtie pe ea unde scria: „Aici locuieşte jivina pământului, D.C”. Unul dintre fraţi a

zis: „Câţi robi ascunşi are Hristos în pădurile acestea!”

După câteva zile au aflat taina bordeiului, căci a sosit într-o seară la stâna Sihăstriei părintele ce se nevoia în acea colibă, Ierodiaconul Cristofor. A venit cu o traistă în spate, unde purta craniul unui sfânt pe care îl aflase în pădure în chip minunat şi care răspândea o bună mireasmă. Apoi Ierodiaconul Cristofor a mers împreună cu fraţii de la stână la egumenul Sihăstriei, Protosinghelul Ioanichie, şi i-a spus cum a aflat acele moaşte pe care le purta la sine, zicând:

„Pe când mă întorceam de la Schitul Sihla la bordeiul meu de sub Râpa lui Coroi, unde am slujit Sfânta Liturghie cu egumenul Schitului în ziua Sfântului Proroc Ilie Tesviteanul, am adormit pe potecă, sub un brad. Deodată, o mână nevăzută m-a sculat din somn. Ne văzând pe nimeni, am adormit din nou. După puţin timp, iarăşi m-a deşteptat cineva şi am văzut în văzduh un cuvios care mi-a zis: „Părinte Cristofor, mergi o sută de paşi la dreapta şi vei găsi lângă o peşteră mică osemintele mele. Te rog să iei numai craniul meu şi să-l porţi toată viaţa la sfinţia ta ca binecuvântare, iar celelalte oase să le îngropi în pământ”.

Atunci am făcut Sfânta Cruce şi am plecat să aflu acele sfinte moaşte. Cum le-am aflat, am început să mă rog, apoi le-am sărutat, am împlinit porunca şi am plecat cu craniul la bordei. Mă simţeam foarte fericit şi plin de bucurie duhovnicească.

Dar mă gândeam al cui era acest craniu. Rugându-mă mult, mi-a apărut înainte cuviosul şi mi-a zis: „Părinte Cristofor, îţi mulţumesc că mi-ai îngropat osemintele şi ai făcut ascultare, luând craniul meu. Iar dacă doreşti să afli numele meu, mă numesc Ieroschimonahul Pavel”. Era duhovnicul Sfintei Teodora de la Sihla”.

Acest cuvios ierodiacon a zăbovit trei zile la Schitul Sihăstria, săvârşind zilnic Sfânta Liturghie împreună cu egumenul Ioanichie, şi toţi au sărutat sfintele moaşte ale Cuviosului Pavel.

Apoi Părintele Cristofor a plecat înapoi în pădure, ducând şi craniul pustnicului.

Zadarnic au încercat părinţii din Sihăstria să-i găsească măcar bordeiul, căci nimeni nu l-a mai aflat. Se vorbeşte în tradiţia locului că între Schitul Sihla şi Râpa lui Coroi din apropiere este un loc tăinuit de Dumnezeu, pe care nimeni nu-l poate descoperi. Acolo s-au nevoit de-a lungul veacurilor mulţi sihaştri sfinţi.

Poate acolo să fi adormit şi Părintele Cristofor cu craniul Cuviosului Pavel în braţele sale.

PUTEREA PSALTIRII

Ne spunea Părintele Cleopa cum au călătorit toţi cei trei fraţi la Cernăuţi, în vara anului 1930. Întrucât Gheorghe a făcut armata acolo, au hotărât să se ducă împreună pentru a ridica livretul militar al acestuia.

Luând binecuvântare de la Părintele Ioanichie, egumenul schitului, au plecat pe jos de la Neamţ spre nordul Moldovei. Pe cale au rânduit să meargă la distanţă de 10 – 15 paşi unul de altul pentru a repeta neîncetat rugăciunea inimii şi a zice pe de rost Psaltirea lui David.

Primul popas l-au făcut la Mănăstirea Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava. Apoi, plecând spre Cernăuţi, au ajuns într-un sat din judeţul Dorohoi şi nu găseau loc să doarmă peste noapte. Dar o femeie credincioasă, văzându-i străini, i-a întrebat:

— Ce doriţi, fraţilor?

— Căutăm o casă să găzduim peste noapte şi nu găsim!

— Avem noi o casă la marginea satului, în care nu locuieşte nimeni. Dar nu ştiu de veţi putea dormi în ea, căcieste bântuită de diavoli, din cauza unor vrăjitoare!

— Dacă ne primiţi, noi dormim în ea!

— Bine, fraţilor, hai să vă duc acolo.

Ajungând în acea casă, fraţii au mâncat ceva şi, fiind obosiţi, s-au culcat. După puţină odihnă, duhurile rele i-au sculat din somn, făcând mult zgomot. Atunci, fraţii au scos Psaltirea, au aprins lumânări şi s-au rugat toţi trei câteva ore. La început se auzeau zgomote, strigăte şi ţipete. Apoi, rugându-se fraţii stăruitor, diavolii au fugit ruşinaţi de puterea psalmilor.

Către ziuă au aţipit iarăşi puţin, dar demonii n-au mai îndrăznit să se apropie.

Dimineaţa, venind stăpâna casei, i-a întrebat cum au dormit şi, aflând cele petrecute, a cerut sfat cum ar putea să-şi izbăvească casa de duhurile rele. Fraţii i-au spus să citească seara, la miezul nopţii şi dimineaţa Psaltirea, să facă preotul agheasmă în casă, să postească, să fie spovediţi şi aşa demonii vor fugi.

Ajungând fraţii la Cernăuţi, şi-au luat actele necesare de la regiment şi s-au întors iarăşi prin acelaşi sat unde au poposit peste noapte. Stăpâna casei i-a primit cu bucurie şi le-a mărturisit că de când s-au rugat ei, casa nu i-a mai fost bântuită de diavoli. Atunci a înţeles femeia ce mare putere are Psaltirea împotriva duhurilor necurate şi a vrăjitoarelor.

NEVOINŢA FRATELUI VASILE

Timp de trei ani de zile, rasoforul Vasile, fratele mai mare al Părintelui Cleopa, a avut ascultare la stână. El era aşa de blând şi plin de dragoste, încât îl iubeau toţi, până şi oile şi câinii şi păsările cerului.

Nevoinţa lui era aceasta: în fiecare zi mânca o singură dată, după-amiază, la ora trei. Ştia Psaltirea, cele şapte Laude şi mai multe acatiste pe de rost şi le zicea zilnic, mergând după oi cu capul descoperit. Noaptea făcea cinci sute de metanii şi citea Vieţile Sfinţilor, cugetând mereu la judecăţile Domnului.

O altă nevoinţă a acestui suflet iubitor de Hristos era purtarea de grijă pentru pustnicii din pădure. Pe atunci se nevoiau în jurul Sihăstriei şi al Schitului Sihla peste 40 de pustnici, călugări şi maici. Fratele Vasile era prietenul pustnicilor.

Când întâlnea vreunul prin munţi şi păduri, chiar de nu-l cunoştea, îi făcea metanie şi îi zicea: „Binecuvântează-mă, părinte, şi te roagă lui Dumnezeu pentru mine, păcătosul! Aveţi nevoie să vă dăm ceva de mâncare de la stână?”

Dacă pustnicul încuviinţa, fratele Vasile îi aducea a doua zi brânză, cartofi, legume, sare şi făină. Şi avea

numeroşi sihaştri pe care îi cunoştea şi îi cerceta la bordeiele lor.

Odată a întrebat pe un sihastru:

— Părinte, ce să fac să mă mântuiesc?

— Frate Vasile, a zis bătrânul, roagă-te mereu, fără scultare cu dragoste şi să ai smerenie. De vei păzi acestea trei, cu siguranţă te mântuieşti!

PROFEŢIA EPISCOPULUI SFÂNT IOAN

În toamna anului 1930, rasoforul Vasile păştea oile împreună cu fratele său Constantin, pe obcina Munţilor Sihlei. Vasile mergea înaintea oilor şi se ruga, iar Constantin mergea în urma lor. În ceasul acela a trecut pe acolo un pustnic sfânt şi minunat, Episcopul Ioan, însoţit de un diacon. El fugise de la Kiev, prin anul 1918, din cauza prigoanei ateiste. După ce i-a binecuvântat pe amândoi, Episcopul Ioan, fiind înainte văzător, a zis către fratele mai tânăr prin diacon, care ştia limba română:

— Frate Constantin, spune-i fratelui Vasile să se pregătească şi să meargă înainte, că are de făcut o cale lungă!

Diaconul a tradus aceste cuvinte fratelui Constantin. Apoi fericitul episcop a plecat spre Sihla la duhovnicul său, Ieroschimonahul Vasian, care era pustnic aproape de peştera Sfintei Teodora. Constantin însă n-a înţeles ce însemnau vorbele episcopului. Dar, întâlnindu-se cu fratele său, care era în fruntea oilor, i-a spus cuvintele acelui pustnic sfânt.

Fratele Vasile a înţeles profeţia Episcopului Ioan, şi anume, că trebuie să se pregătească pentru ceasul morţii, care se apropia.

SFÂRŞITUL MINUNAT AL FRATELUI VASILE

În primăvara anului 1931, acest smerit ascultător şi frate mai mare al Părintelui Cleopa s-a îmbolnăvit şi a fost adus în schit. Odată, ieşind de la Sfânta Liturghie şi rugându-se în faţa bisericii, a avut o vedenie înfricoşătoare. De frică a început a plânge şi a striga cu glas tare:

— Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-mă

că mă bat diavolii! Nu mă lăsa!

Iar către părinţii care s-au adunat în jurul lui a zis:

— Închinaţi-vă, părinţilor! închinaţi-vă că, iată, Stăpâna noastră a venit! maica Domnului este de fată, cu Mântuitorul în braţe! Iat-o deasupra noastră!…

— Frate Vasile, de ce ai strigat aşa de tare? l-au întrebat călugării.

— Părinţilor, pe când mă rugam în faţa bisericii, deodată apărut o ceată de diavoli foarte fioroşi cu toiege de foc în mâini, care au început să mă bată cumplit şi să strige: „În zadar te mai rogi, că nu te-ai mântuit! Tu eşti al nostru, că eşti păcătos!” Atunci am început a striga cu nădejde către Maica Domnului. În clipa aceea s-a coborât din cer un nor alb, plin de lumină, până deasupra bisericii. Iar în nor am văzut pe Maica Domnului cu pruncul în braţe, zicându-mi:

— Nu te teme, că de acum mai ai trei zile şi vii la noi! apoi Mântuitorul ne-a binecuvântat pe toţi şi norul s-a ridicat la cer… Părinţilor, mare putere şi îndrăzneală are Maica Domnului înaintea Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi foarte mult ascultă rugăciunile ei!

La urmă i-a zis egumenul Ioanichie:

— Frate Vasile, să nu te înşele vrăjmaşul! Ia aminte desine şi-ţi păzeşte mintea, că multe sunt cursele lui!

Apoi a zis către ceilalţi fraţi:

— Dacă după trei zile fratele Vasile se va duce dintre noi, într-adevăr Maica Domnului i s-a arătat! Iar dacă nu, atunci a fost înşelat de diavoli!

După trei zile, exact la aceeaşi oră, rasoforul Vasile Ilie a adormit în pace, cu rugăciunea pe buze.

Cine ştie câţi pustnici sfinţi se rugau în clipa aceea pentru odihna sufletului său!

NEVOINŢA ŞI SFÂRŞITUL MONAHULUI GHERASIM ILIE

Monahul Gherasim Ilie era fratele mai mare al Părintelui Cleopa. El a păscut vitele schitului patru ani de zile, fiind un suflet foarte nevoitor şi singuratic. După primirea schimei monahale, Părintele Gherasim şi-a

înmulţit nevoinţa. Repeta zilnic Psaltirea şi cele şapte Laude pe care le ştia pe de rost, iar noaptea făcea sute de metanii cu rugăciunea lui Iisus. Era un suflet foarte râvnitor, tainic, şi avea mare evlavie către Maica Domnului. Vorbea puţin şi avea darul lacrimilor.

Părintele Gherasim purta cu sine întotdeauna icoana Maicii Domnului. O învelea într-un şervet curat, o punea în traistă, alături de Vieţile Sfinţilor, şi pleca cu vitele la păscut, în pădure agăţa icoana în trunchiul unui fag, citea Acatistul Bunei Vestiri şi făcea metanii.

Odată, pe când se ruga, a început a plânge tare înaintea icoanei Maicii Domnului.

Trecând pe acolo un pădurar, l-a întrebat:

— Ce ţi s-a întâmplat, părinte, de plângi aşa?

— M-am lovit la un picior.

— Lasă, frate, că o să-ţi treacă!

— Să dea Dumnezeu să-mi treacă!

Acest tânăr ostaş al lui Hristos avea şi o altă nevoinţă de taină. Totdeauna cugeta la moarte şi la ceasul înfricoşatei judecăţi. Când auzea că vreun părinte este greu bolnav, se ducea lângă el, îl mângâia, se ruga pentru dânsul, îi citea din sfintele cărţi, apoi începea să verse lacrimi.

— De ce plângi, Părinte Gherasim? îl întreba cel bolnav.

— Plâng pentru că mi se apropie ceasul morţii, iar eu încă nu m-am pregătit!

Monahul Gherasim se ducea uneori noaptea în cimitir şi acolo se ruga şi plângea singur la mormintele părinţilor. Iar în chilie îşi făcuse, în loc de pat, un sicriu, în care se odihnea câteva ceasuri.

Despre el ne mai povestea Părintele Cleopa: „Iubitul meu frate, Gherasim, ştia Psaltirea cu tot cu Cântările lui Moise şi cu Pomelnicul şi cu Paraclisul Maicii Domnului, din scoarţă în scoarţă. El a umblat trei ani cu vacile. Ştia Psaltirea toată, toată, de la Fericit bărbatul… până la terminare. Săracul, mare luptă a avut. îl auzeam cum se certa cu diavolii. Ei îi luau metaniile, îl trăgeau de păr şi îi

ziceau: „Ce ai cu noi? Ne arzi cu psalmii!”. Iar el plângea. Noaptea când îi era somn îşi dădea nişte palme, zicând: „Nu dormi, calule! Uite sicriul!” Sicriul era rezemat de sobă. Nu dormea. Până la Utrenie făcea 500 de metanii şi zicea până la zece catisme.

Eu dormeam. Nu-mi plăcea mie să fac atâta rugăciune. Numai ce zicea: „Scoală! Hai la Utrenie!” El nu dormea până la Utrenie. După Utrenie se culca în sicriul din chilie pe nişte paie, punându-şi o cioată sub cap. Într-o zi i-a zis un părinte: „Câte sicrie de acestea o să putrezească până vei muri sfinţia ta!” El a răspuns: „Eu cred în bunul Dumnezeu – a răspuns el că acesta îmi va fi mie casa de veci!”

Dormea trei ore, cel mult patru, după Utrenie. Eu m-am dus la stareţ, spunându-i: „Părinte stareţ, eu nu mai pot sta cu Gherasim! Toată noapte se bate cu palmele, plânge!” Uneori începea să plângă şi plângea câte două ceasuri, de credeai că sare cămaşa de pe el, dar după ce se nevoia tare. „Mă, băiete – a zis bătrânul – lasă-l, măi! ăla are lucrarea lui. Tu nu ştii ce-i cu el. El are mare lucrare cu Psaltirea. Are lupte”.

De aceea n-a trăit mult nici el, nici fratele Vasile, nici Costandie Uricaru. Şi acela ştia Psaltirea pe de rost. Ştii de ce? auzi ce zice paremia: Răpitu – s-au ca să nu schimbe răutatea mintea lor…!”

Aşa a trăit Părintele Gherasim. Odată s-a îmbolnăvit şi i-a zis egumenul:

— Să-ţi aducem un doctor ca să te faci sănătos? Iar el i-a răspuns cu lacrimi:

— Iertaţi-mă, părinţilor, eu m-am rugat lui Dumnezeu să-mi dea necaz şi boală, numai să mă mântuiesc. Deci, dacă El a făcut milă cu mine, eu să mă împotrivesc? Lăsaţi-mă în mânaşi în voia lui Dumnezeu, că boala este spre mântuirea mea!

Fiind bolnav, Părintele Gherasim nu mai putea veni la biserică. Dar de la Sfânta Liturghie nu lipsea. Îl aduceau fraţii pe o pătură şi îl aşezau jos în pronaos.

— Părinte Gherasim, îi spuneau ceilalţi, de ce nu stai

lachilie până te faci mai bine?

— Părinţilor, iertaţi-mă pe mine, păcătosul. Am venit să mai ascult o Sfântă Liturghie! Poate aceasta este ultima din viaţa mea! Că nicio slujbă nu-i mai de nevoie pentru mântuirea noastră decât dumnezeiască Liturghie!

Într-o zi a murit un călugăr bătrân. Atunci Părintele Gherasim a zis către toţi cu lacrimi: „Să ştiţi, părinţilor, că după Părintele Vasile, mie îmi vine rândul să plec din viaţa aceasta”.

Într-adevăr, în ziua de 14 septembrie 1933, la înălţarea Sfintei Cruci, mult nevoitorul Gherasim şi-a dat sufletul în mâinile lui Hristos, culcat în sicriul pe care singur şi-l făcuse. Sub căpătâi i s-a găsit această scrisoare adresată fratelui său mai mic:

„Iubitul meu frate Constantin, să ştii că pe frăţia ta te va ţine Dumnezeu mai mult în această viaţă. Deci te rog să nu mă uiţi pe mine, păcătosul, la sfintele rugăciuni. Căci şi eu, cu multe lacrimi, m-am rugat lui Dumnezeu pentru tine şi pentru toţi fraţii, să vă aducă Domnul pe calea mântuirii!”

VEDENIILE MINUNATE ALE FRATELUI CONSTANTIN

Când se împlineau 40 de zile de la moartea fratelui său Gherasim, Constantin citea la Psaltire şi ţinea post, rugându-se pentru mântuirea lui.

Odată a aţipit puţin şi a văzut că mormântul fratelui său, din cimitirul vechi de lângă biserică, s-a deschis şi capacul de pe sicriu s-a dat la o parte; iar de la Sfântul Altar a început să curgă peste mormânt un izvor cu apă limpede ca cristalul şi chipul fratelui se făcea alb ca zăpada. Atunci Gherasim s-a deşteptat ca din somn şi a spus: „Frate Constantine, rugăciunile Bisericii m-au mântuit…”

În acelaşi an, după mutarea la Domnul a fraţilor săi, Constantin era foarte întristat pentru sfârşitul lor atât de timpuriu. Dar se ruga cu lacrimi lui Dumnezeu să-i descopere unde anume sunt sufletele lor. Şi iată, într-o seară a adormit în chilia sa şi nu s-a mai deşteptat până

dimineaţă.

După ce s-a trezit, sufletul său era foarte liniştit şi împăcat. Apoi s-a dus la egumenul schitului şi i-a spus vedenia care o avusese în noaptea aceea. Zicea că s-a întâlnit cu fraţii săi, Vasile şi Gherasim, împreună cu surorile sale plecate la Domnul, într-o grădină minunată plină de flori şi bună mireasmă, cu pomi încărcaţi de roade, unde păsări cereşti cântau laude lui Dumnezeu. Toată noaptea aceea a petrecut-o împreună cu fraţii săi plimbându-se împreună şi cântând cu multă bucurie duhovnicească în grădina Raiului!

La urmă fraţii şi-au luat rămas bun de la el şi, promiţându-l că se vor ruga pentru dânsul ca să fie cu toţii împreună, l-au îndemnat să facă ascultare şi să se roage neîncetat, că după o vreme va fi povăţuitor de suflete şi apoi va veni şi el lângă ei.

Apoi s-au depărtat săltând de bucurie, iar Constantin s-a deşteptat din somnul său adânc. Era deja ora 5 dimineaţa.

FRATELE CONSTANTIN PARACLISIER

Pe când era paracliser, în anul 1932, Părintele Cleopa a fost martor ocular la câteva minuni petrecute în timpul Sfintei Liturghii, în biserica Schitului Sihăstria.

Iată ce ne povestea el:

„Să vedeţi ce-am păţit aici cu un preot foarte bun, Calistrat Bobu. Ca duhovnic, a trecut odată pe la o maică care se nevoia în pădure. Pe atunci în pădure erau vreo 50 de pustnici. Ea i-a spus Părintelui Calistrat: „La voi nu se pogoară Duhul Sfânt, că aţi trecut pe stilul nou!” De atunci, Părintele Calistrat era în îndoială.

Odată, pe când eram paracliser, am observat că anafora de la stareţ era albă şi dulce, iar cea de la Părintele Calistrat era verzuie şi acră. Atunci l-am întrebat pe Părintele Ioanichie:

— Părinte stareţ, de ce când slujeşte părintele Calistrat, anafora este verzuie şi acră?

— Măi, băiete, slujeşte cu îndoială! S-a dus la o pustnică din pădure şi ea i-a spus că nu vine darul Duhului

Sfânt la Liturghie din cauza calendarului. Şi i-am spus că are s-o păţească, fiindcă el se îndoieşte că nu vine Duhul Sfânt!

Odată Părintele Calistrat săvârşea Sfânta Liturghie şi când a chemat harul Duhului Sfânt, numai ce vede că agneţul s-a făcut carne şi curgea sânge pe Sfântul Disc şi pe Sfântul Antimis. Iar când s-a uitat în Sfântul Potir a văzut sânge. Atunci m-a chemat pe mine:

— Frate Constantin, ia vino încoace! Ce vezi?

— Vai, părinte Calistrat! Sfânta împărtăşanie s-a făcut carne şi sânge!

Atunci m-a trimis să-l chem pe părintele stareţ. Stareţul, când a venit, a pus să se citească Psaltirea la strană şi a zis:

— Ei! Părinte Calistrat, acum crezi că vine Duhul Sfânt şi preface Darurile?

— Iartă-mă, părinte! Şi a căzut în genunchi.

— Ia uite! A venit Duhul Sfânt? S-a făcut carne? S-a făcut sânge? Te mai îndoieşti de acum, părinte?

— Cred, părinte stareţ. Te rog, iartă-mă!

— Ia şi strânge Sfintele Taine!

Apoi a făcut cu dalta o gaură în piciorul Sfintei Mese, că Sfânta Masă este Mormântul Domnului, şi a îngropat acolo Sfintele Taine, cum ne învaţă Sfinţii Părinţi. Iar potirul l-a sfinţit din nou şi l-a spălat la spălătoarea din Altar împreună cu Sfântul Antimis. Şi am stat câteva ore până s-a citit Psaltirea toată. Apoi a început din nou rânduiala Sfintei Liturghii, continuând de la Proscomidie: „Şi unul din ostaşi cu suliţa coasta Lui a împuns…”. Şi aşa s-a săvârşit Sfânta Liturghie şi nu s-a mai repetat acea minune.

— Acum crezi? i-a zis stareţul.

— Cred, părinte!

Apoi, Părintele Ioanichie i-a dat canon 40 de zile şi i-a zis: „De ce nu crezi, când eu îţi spun, şi te duci la babe să te înveţe despre calendar?” Asta s-a petrecut în anul 1932.

Tot pe atunci am fost martor la o altă întâmplare minunată în timpul Sfintei Liturghii.

Odată, când slujea stareţul Ioanichie Moroi, după sfinţirea Darurilor, a sărit din Sfântul Potir un strop din Sfântul Sânge pe Sfântul Antimis. Acel strop a început să strălucească, apoi să răspândească raze. Atunci Stareţul Ioanichie a strigat către mine:

— Frate Constantin, ia vino încoace! Venind eu, mi-a zis stareţul:

— Ce vezi aici pe Sfântul Antimis?

— Văd o picătură din Sfântul Sânge. Străluceşte atât de tare, încât aproape nu mă pot uita.

Atunci stareţul mi-a zis:

— Vezi cui îi slujim noi? De aceea să fii cu mare frică şi evlavie în Sfântul Altar!

Apoi, egumenul Ioanichie s-a împărtăşit cu acea picătură din Sfântul Sânge.

Mai târziu, pe când aveam tot ascultarea de paracliser, în mănăstire era un preot care slujea şi avea ulcer. Din această cauză nu putea suferi fumul de la cădelniţă.

Acest preot de mai multe ori mi-a spus să fiu mai atent şi să pun tămâie mai puţină; dar eu, din neatenţie, greşeam mereu. Preotul, văzând aceasta, nu mi-a mai spus, dar se mâhnea în sinea lui. De aceea, într-o noapte, după ce am venit de la Utrenie şi m-am culcat, am avut o vedenie înfricoşată şi l-am văzut pe preot înconjurat de raze de lumină.

Atunci mi-am dat seama că avea o viaţă sfântă, am alergat repede la el şi i-am cerut iertare. Apoi am mers la stareţ, atunci noaptea, şi m-am mărturisit, spunându-mi greşeala”.

FRATELE CONSTANTIN PICTOR DE ICOANE

Povestea Părintele Cleopa, zicând: „Pe când eram frate, aveam talent la pictură.

Mă învăţase pictura icoanelor un călugăr, Nil, de la Mănăstirea Secu. După ce am deprins desenul şi pictura cu acuarele, am început cu vopsele. Uneori venea egumenul la chilia mea, se uita cum pictez şi îi plăcea. Dar eu începusem să mă ispitesc de bani, că singur îmi

cumpăram vopselele şi cele de nevoie pentru pictarea sfintelor icoane.

Odată a venit părintele stareţ la mine şi m-a ispitit:

— Ce preţ are icoana aceea?

— Nu are preţ, preacuvioase! i-am răspuns.

— Pe aceea, frate Costică, s-o ţii la preţ că este frumoasă! mă încerca bătrânul.

Când am văzut eu că trebuie să mă tocmesc cu oamenii şi să am bani, m-am temut să nu mă biruiesc de mândrie şi de iubire de argint. Apoi, într-o zi a venit Părintele Chiriac, economul schitului, la chilia mea şi mi-a zis: „Frate Costică, lasă pictura şi hai la ascultare!” Deci am lăsat toate şi am fost trimis să pasc oile.

Aşa m-am izbăvit atunci de două păcate – de mândrie şi de iubirea de argint!”

MONAHUL GALACTION ILIE.

CEL DINTÂI PĂRINTE DUHOVNICESC

AL FRATELUI CONSTANTIN

Acest călugăr îmbunătăţit, originar prin strămoşii săi din Sălistea Sibiului, s-a născut în comuna Pipirig-Neamt, din părinţi săraci. În tinereţe a fost cioban la oile satului.

Apoi, dorind să urmeze lui Hristos, în anul 1918 a intrat în nevoinţa călugărească la Schitul Sihăstria, primind tunderea în monahism în anul 1925. Aici a avut aceeaşi ascultare binecuvântată, păstorind oile schitului timp de 25 de ani. Acest cuvios părinte era un mare nevoitor. El a contribuit mult la formarea duhovnicească a fratelui Constantin Ilie – viitorul Părinte Cleopa –, care i-a fost ucenic la stână între anii 1930 – 1942.

Iată câteva din ostenelile acestui bătrân binecuvântat de Dumnezeu:

Spunea ucenicul său, fratele Constantin, că părintele Galaction nu mânca niciodată, până nu-şi făcea obişnuitul canon călugăresc. Când îl chemau fraţii la masă, bătrânul răspundea: „Iertaţi-mă, fraţilor, eu nu mi-am făcut pe astăzi datoria către Dumnezeu. Deci cum să mănânc dacă nu mi-am făcut datoria?”

Apoi părintele se retrăgea în pădure, îşi termina

rugăciunile şi metaniile şi pe urmă stătea la masă.

Spunea iarăşi ucenicul său că bătrânul nu mânca miercurea şi vinerea până seara, după ce răsăreau stelele. Atunci părintele îşi făcea semnul Crucii, cerea iertare de la toţi, lua anaforă şi apoi mânca liniştit. Odată l-a întrebat ucenicul:

— Părinte Galaction, ziua este mare şi sfinţia ta eşti slab şi bătrân. Nu ar fi bine să dezlegi cu masa mai devreme?

— Frate Constantin, ascultă ce mi-a spus părintele Atanasie din Mănăstirea Neamţ.

Odată, un sfânt a văzut cum era dus un mort la groapă, iar înaintea şi în urma sicriului mergeau doi îngeri frumoşi. Atunci sfântul i-a întrebat: „Cine sunteţi voi?” Iar îngerii au răspuns: „Eu mă numesc „Miercurea” şi eu „Vinerea”! Am venit aici cu porunca Domnului să ajutăm acest suflet, care în toată viaţa a postit miercurea şi vinerea în cinstea patimilor lui Hristos”. De când mi-a spus părintele Atanasie istoria aceasta, n-am mai mâncat nimic în aceste zile, ca să-mi ajute şi mie Sfânta Miercuri şi Sfânta Vineri în ceasul morţii.

Acest smerit părinte, dacă vedea pe cineva trecând pe lângă stână, îndată zicea ucenicului său:

— Du-te, frate Constantin, şi cheamă pe omul acela să stea la masă cu noi, că aici la oi este izvor şi, dacă nu dai deloc din el, izvorul seacă. Iar dacă dai câte ceva, Dumnezeu ţine oile sănătoase şi nu se cunoaşte de unde dai, că este binecuvântarea Domnului peste noi.

Mai spuneau ucenicii lui că n-au văzut niciodată pe părintele Galaction să mănânce singur sau pe ascuns. Dacă primea ceva de mâncare din mănăstire, nu gusta nimic până nu venea la stână. Aici îi chema pe toţi şi împărţea egal la fiecare.

— De ce nu mănânci niciodată singur, părinte Galaction? îl întrebau fraţii. Iar el le răspundea:

— Mare primejdie este pentru călugăr să mănânce pe ascuns! Apoi, cu inima plină de pace, adăuga:

— Ei, fraţilor, dragostea şi cu frăţia mult întrece

bogăţia! Părintele Galaction era cel mai sărac călugăr din mănăstire. Avea un singur rând de haine, un cojoc şi câteva schimburi. Odată l-a întrebat ucenicul:

— De ce nu-ţi faci şi sfinţia ta nişte haine bune, cum au ceilalţi părinţi? Iar bătrânul i-a zis:

— Frate Constantin, eu m-am spovedit la un pustnic pe care l-am întâlnit umblând cu oile pe munte. Acela mi-a spus: „Părinte Galaction, să ai atâta avere cât să o poţi duce odată în spate, când te muţi dintr-un loc în altul”. Apoi mi-a adăugat: „Să nu-ţi rămână niciodată canonul de metanii, să zici neîncetat rugăciunea lui Iisus şi să te împaci cu toţi mai înainte de asfinţitul soarelui! De vei păzi toate acestea, Dumnezeu îţi va face parte de mântuire!”

Altă dată a întâlnit bătrânul în pădure un pustnic sfânt şi l-a întrebat:

— Spune-mi, părinte, când va fi sfârşitul lumii? Iar cuviosul sihastru, suspinând, i-a răspuns:

— Ştii când va fi sfârşitul lumii? Când nu va mai fi cărare de la vecin la vecin! Adică atunci când va lipsi dragostea dintre oameni!

Seara, obişnuia Părintele Galaction să pună pe fraţi la citit, din Pateric şi din Sfânta Scriptură, că foarte mult dorea să asculte cuvântul Domnului.

Odată a zis ucenicului său:

— Frate Constantin, te rog mai citeşte din Sfânta Scriptură despre răbdarea lui Iov!

Cât timp fratele Constantin citea, Părintele Galaction lăcrima. Apoi a adăugat:

— Iată, acesta a fost un om mare pe lume, că n-a cârtit înaintea lui Dumnezeu când i-a luat atâtea oi, atâtea vite şi copii. Dar eu, păcătosul, cât sunt de slab în credinţă! Că dacă se îmbolnăveşte sau piere vreo oaie, nici nu pot mânca în ziua aceea!

— De ce nu poţi mânca atunci, Părinte Galaction? îl întreba ucenicul.

— Apoi mai am curaj să mănânc, când văd că Dumnezeu pedepseşte turma pentru păcatele mele?

După 12 ani de ascultare la oile mănăstirii şi la alte

ascultări, în vara anului 1942 monahul Cleopa Ilie a fost ales locţiitor de egumen la Sihăstria, iar bătrânul Galaction a rămas cu alţi ucenici la oi.

În toamna anului 1946, după aproape 30 de ani de ascultare, Părintele Galaction şi-a rupt un picior. Pe când zăcea în pat şi îşi aştepta sfârşitul, a auzit că a murit un călugăr, anume Nazarie. Deci a spus fostului său ucenic, Părintele Cleopa, care acum devenise stareţ:

— Vă rog, părinte stareţ, să nu-l îngropaţi pe Părintele Nazarie fără mine! Nu faceţi cheltuială de două ori! Mâine seară, la ora şase, mă voi duce şi eu din viaţa aceasta!

A doua zi, la ora prevestită, Părintele Galaction, bunul ostaş al lui Hristos şi-a dat duhul în mâinile Domnului. În ziua aceea împlinea 64 de ani! Aşa s-a săvârşit acest fiu al ascultării, părintele sufletesc de la oi al Arhimandritului Cleopa Ilie!

LA OILE SIHĂSTRIEI

Părintele Cleopa ne povestea: „În anii în care am fost cioban la oile schitului împreună cu fraţii mei, am avut mari bucurii duhovniceşti. Stâna, oile, trăirea în linişte şi singurătate pe munte, în mijlocul naturii, mi-au fost scoală de călugărie şi teologie.

Atunci am citit eu Dogmatica Sfântului Ioan Damaschin, Teologhicon sau descoperirea adevăratei credinţe ortodoxe. Măi băiete, atât de drag mi-era. Când se încălzea vremea, cârlanii, berbecii, se băgau în tufe. Era otavă în Poiana Cireşului şi stăteau acolo. „Staţi acolo!” le ziceam eu şi citeam Dogmatica.

Când vedeam cele scrise despre Preasfânta Treime, deosebirea între înger, om şi Dumnezeu, despre însuşirile Preasfintei Treimi, când citeam despre Rai, despre iad dogmele Sfântului Ioan Damaschin – uitam ziua să mănânc.

Era un bordei vechi în care mă adăposteam şi unde îmi aducea cineva din mănăstire mâncare. Şi seara când veneam, mă întrebam: „Eu oare am mâncat azi?” Vedeam mâncarea acolo şi ziceam: „N-am mâncat!” Toată ziua mă

ocupam cu Dogmatica Sfântului Ioan Damaschin. Erau brânduşe pe acolo, că era toamnă, şi puneam câte o brânduşă zăloagă la carte. Cât am fost la oi şi la vaci, am citit: Sfântul Macarie Egipteanul, Sfântul Macarie Alexandrinul, Vieţile Sfinţilor – care le aveam toate 12 volumele cumpărate de acasă, de la Mănăstirea Cozancea. Le-am avut în traistă când am venit la mănăstire. Citeam şi mi se părea că trece ziua ca un ceas. Şi Vieţile Sfinţilor, foarte te întăresc. Foarte.

Aşa, măi copii, totdeauna să ai o carte cu tine. Citeşte Acatistul Mântuitorului, a Maicii Domnului, zi rugăciunea „Doamne Iisuse”. Şi să ai şi ceva de ploaie.

În aceşti ani m-am rugat mult şi am citit Sfânta Scriptură şi alte numeroase scrieri ale Sfinţilor Părinţi, precum: Patericul, Scara Sfântului Ioan Scărarul, cărţile Sfântului Teodor Studitul, Sfântului Isaac Sirul, Sfântului Efrem Sirul, Putui Sfântului Ioan Gură de Aur, Exaimeronul Sfântului Vasile cel Mare şi altele. Cărţile acestea le împrumutam din bibliotecile Mănăstirilor Neamţ şi Secu şi le purtam cu mine în desagă, cu oile pe munte.

După ce terminam pravila, scoteam cărţile Sfinţilor Părinţi şi citeam lângă oi până seara. Şi parcă-i vedeam pe Sfinţii Antonie, Macarie cel Mare, Ioan Gură de Aur şi ceilalţi cum îmi vorbeau. Pe Sfântul Antonie cel Mare îl vedeam cu barbă albă, mare, cu un chip luminat şi îmi povestea, încât tot ce-mi spunea se întipărea în mintea mea, precum ai scrie cu degetul pe ceară. Tot ce am citit atunci nu mai pot uita.

Mai târziu am început şi eu să scriu cărţi, dar, fiindcă le-am scris fără binecuvântare, le-am dat foc. Mergând la părintele stareţ Ioanichie şi spunând ce-am făcut, el mi-a dat binecuvântare, zicând: „Să scrii tot”.

RUGĂCIUNE ŞI ASCULTARE

Pe când era la oi, fratele Constantin a citit într-o carte că orice călugăr trebuie să citească cele şapte Laude. De aceea le-a învăţat pe de rost. Dar nu putea să le zică, căci oile îl necăjeau. Atunci s-a dus la părintele stareţ Ioanichie şi i-a spus că nu poate face Ceasurile (Laudele).

Iar stareţul l-a întrebat: „Cu a cui binecuvântare le-ai învăţat şi cine te-a pus să faci Ceasurile? Tu să citeşti Rugăciunile de dimineaţă şi Acatistul Maicii Domnului, iar seara Rugăciunile spre somn şi Paraclisul Maicii Domnului, şi în tot timpul să zici „Doamne Iisuse...”. Iar Ceasurile le săvârşeşte Biserica pentru toţi, căci se citesc zilnic la strană”.

CUM S-*A VINDECAT FRATELE CONSTANTIN*

Într-o primăvară Constantin a avut hemoragie, fiind bolnav de plămâni. Atunci Părintele Galaction, care răspundea de stână, l-a trimis să scoată rădăcini de urzică, să le fiarbă şi să bea zeama. Făcând aşa, s-a vindecat.

După mai mulţi ani, ajungând stareţ la Sihăstria, s-a dus la Bucureşti cu unele treburi şi a vorbit credincioşilor în aceeaşi zi în patru locuri. Ştiind că a fost bolnav de plămâni, o credincioasă s-a mirat de unde are atâta putere şi l-a dus la doctorul Atanasiu, care, făcându-i raze, l-a întrebat: „Ce ai făcut matale, părinte, că ţi-a crescut un plămân nou?” Iar părintele i-a spus cum a băut zeamă de rădăcini de urzici şi cu ajutorul lui Dumnezeu s-a făcut sănătos.

O MINUNE A SFÂNTULUI IO AN CEL NOU

Odată, fratele Constantin a plecat peste munte la sora sa, Ecaterina, de la Mănăstirea Agapia Veche. În pădure, la locul numit Poiana Trapezei, s-a văzut înconjurat de o turmă mare de porci mistreţi, fiind ameninţat de moarte. Văzând că se apropie de el, a început să cânte cu voce tare condacul Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava: „Apărătorului şi sprijinitorului creştinătăţii...”

În clipa aceea nu a mai văzut nimic în jurul său. După ce a mai urcat puţin şi a ajuns în vârful dealului, de spaimă şi de oboseală a căzut la pământ. După ce şi-a revenit, cu mare greutate a ajuns la Mănăstirea Agapia Veche.

ÎNTÂLNIREA CU RASOFORUL ILIE IACOB (*SFÂNTUL IO AN IACOB DE LA NEAMŢ*)

Cuviosul Ioan Iacob de la Neamţ a intrat în viaţa monahală mai întâi la Mănăstirea Neamţ, în anul 1933, fiind orfan de ambii părinţi. Stareţul Mănăstirii Neamţ de

atunci era Episcopul Nicodim Munteanu, viitorul Patriarh al României.

Episcopul Nicodim, după ce l-a binecuvântat şi l-a închinat la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului din biserica lui Ştefan cel Mare, i-a rânduit să facă ascultare la farmacia mănăstirii cu monahul Iov, care ducea viaţă sfântă. Apoi a fost numit ajutor de bibliotecar al Mănăstirii Neamţ unde se îngrijea de buna păstrare a vechilor manuscrise şi dădea cărţi pentru citit monahilor din obştea lavrei şi a schiturilor din împrejurimi.

La acest cuvios frate, ajuns mai târziu la Locurile Sfinte, venea şi fratele Constantin Ilie de la Schitul Sihăstria să ceară cărţi duhovniceşti din biblioteca mănăstirii. Odată, prin anul 1934, fratele Constantin a împrumutat de la rasoforul Ilie Iacob cartea „Alfavita sufletească”, scrisă de Sfântul Dimitrie al Rostovului. În vara aceluiaşi an, rasoforul Ilie, venind la Sihăstria împreună cu economul marii lavre, l-a întrebat pe fratele Constantin, care păştea oile pe vale:

— Frate Constantin, ai terminat de citit cartea „Alfa vita sufletească”?

— Mai am de citit puţin şi, după ce termin, o aduc la bibliotecă.

— Bine, frate Constantin, Dumnezeu să-ţi ajute pe calea mântuirii! La Mănăstirea Neamţ sunt multe cărţi sfinte. Citeşte-le acum cât eşti tânăr, că la bătrâneţe vei avea alte griji!…

PLECAREA LA ARMATA

În anul 1935, fratele Constantin Ilie a fost chemat la armată. Deci, lăsând oile pe munte, a coborât în schit, s-a spovedit la părintele egumen, s-a împărtăşit cu Trupul şi Sângele Domnului şi, după ce s-a rugat îndeajuns, a cerut binecuvântare şi a plecat la Botoşani, fiind încorporat într-un regiment de transmisiuni.

Acolo a continuat cu rugăciunea şi cu înfrânarea. A făcut şi o cerere specială precum că este vieţuitor de mănăstire şi nu are voie să mănânce carne.

Comandantul regimentului i-a aprobat să ia de la

cantină ceea ce îi convine. Iar el s-a înfrânat şi s-a rugat mult şi de aceea, cât timp a fost în armată, nu a avut nicio necurăţie trupească în somn.

Multă vreme a purtat haină monahală în cadrul armatei, fiind rânduit la infirmerie.

Aici ajuta pe cei bolnavi, îşi făcea pravila rânduită, se ocupa de curăţenie şi era cinstit de toţi, atât de ofiţeri, cât şi de soldaţi.

Comandantul regimentului se bucura de prezenta sa şi îl proteja întru toate, căci făcea rugăciune seara şi dimineaţa în capela regimentului cu soldaţii, iar în sărbători îi ducea pe toţi la biserică. Astfel mulţi se bucurau de prezenta şi de viaţa sa închinată lui Hristos.

De aceea, de multe ori era pus de cadrele militare să vorbească celorlalţi soldaţi.

Chiar şi ofiţerii se adunau să-l asculte şi mulţi se foloseau de cuvintele lui.

În cazuri speciale, când unii soldaţi bolnavi aveau nevoie urgentă de preot, fratele Constantin le aducea preotul militar să-i spovedească şi să-i împărtăşească. Ba unii dintre ei îi cereau sfat duhovnicesc, cum ar putea să intre şi ei în viaţa monahală.

La terminarea stagiului militar, i s-a propus să rămână în cadrul armatei: „Stai aici, căci cu memoria pe care o ai, vei ajunge general!” Dar el a refuzat, spunând că este „soldat în armata lui Hristos, împăratul împăraţilor”.

În anul 1936, tânărul caporal Constantin Ilie, fiind eliberat din armată, s-a reîntors din nou la Schitul Sihăstria, dând laudă lui Dumnezeu şi Maicii Domnului pentru toate.

LEGĂMÂNTUL SCHIMONAHULUIPAISIE CU FRATELE CONSTANTIN

Povestea Părintele Cleopa ucenicilor săi:

„Când eram militar şi mai aveam câteva luni până la eliberare, am stat la Părintele Paisie în concediu şi l-am ajutat la lucru, deoarece construia o chilie nouă cu paraclis. Aici avea ca ucenic pe un unchi al meu, Părintele Ghenadie, un om al lui Dumnezeu, care a fost toată viaţa

cioban la oi şi nu s-a mai căsătorit, iar la bătrâneţe s-a retras la Schitul Cozancea.

Părintele Paisie, văzând că termin concediul şi treabu-le să mă întorc la regiment, m-a luat deoparte şi mi-a zis:

— Spune-mi, frate Constantin, dacă te eliberezi din armată, nu vii aici la mine?

La aceasta, eu i-am răspuns:

— Preacuvioase Părinte Paisie, nu vreau să te mint. Eu sunt legat sufleteşte de Schitul Sihăstria, unde m-am dus întâi şi unde au adormit fraţii mei în Domnul.

Aici în Cozancea este prea aproape de satul meu şi aş vrea să fiu mai străin şi necunoscut de rudele mele. După eliberarea mea, mă voi întoarce tot la Sihăstria!

El, auzind, a lăcrimat şi a zis:

— Eu am nădăjduit că voi avea un ucenic din familia voastră. Dar dacă nu ai de gând să vii aici după armată, atunci şi eu, nu după multă vreme, voi merge tot la Sihăstria!

— Bine, Părinte Paisie! Eu acum mă întorc la regiment…

— Dacă pleci, merg şi eu să te conduc!

Am mers împreună până la locul de unde se vedeau câmpiile şi dealurile spre satul meu. Atunci părintele a zis cu lacrimi în ochi:

— Hai să facem un jurământ! Să facem mai întâi trei metanii!

— Da, Părinte Paisie! Să facem!

După ce am făcut trei metanii amândoi, el a zis această rugăciune: „Preasfântă Treime, Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile Preacuratei Născătoare de Dumnezeu şi ale tuturor sfinţilor Tăi, rânduieşte ca, de va muri fratele Constantin înaintea mea, să fiu eu la capul lui; iar de voi muri eu mai înainte, să fie el la capul meu! Amin”.

După aceea, cu multe lacrimi ne-am luat rămas bun unul de la altul. Această despărţire a noastră s-a întâmplat în vara anului 1936”.

Acest legământ s-a împlinit după 54 de ani, adică la

18 octombrie 1990, când marele duhovnic al Moldovei, Ieroschimonahul Paisie Olaru, îşi dădea duhul în mâinile lui Hristos în Mănăstirea Sihăstria, la orele 4 dimineaţa. În acel ceas de plecare către viaţa de dincolo, Arhimandritul Cleopa Ilie a stat lângă capul bătrânului şi s-a rugat cu lacrimi pentru el, citindu-i molitvele de dare a sufletului.

După mai bine de opt ani de la mutarea Ieroschimonahului Paisie la cele cereşti, adică la 2 decembrie 1998, şi Arhimandritul Cleopa Ilie îşi dădea duhul în mâinile lui Hristos, lăsând orfani duhovniceşte sute de călugări şi zeci de mii de credincioşi care îi erau fii sufleteşti. Suntem încredinţaţi că aceşti mari părinţi duhovniceşti ai monahismului românesc sunt împreună astăzi în raiul desfătării şi se roagă cu toţi sfinţii pentru mântuirea noastră, a tuturor!

TUNDEREA ÎN MONAHISM

Eliberându-se din armată în toamna anului 1936, rasoforul Constantin Ilie a fost trimis iarăşi la aceeaşi ascultare de mai înainte. Fiind cel mai tânăr la oi, ajuta pe ceilalţi părinţi, Galaction Ilie şi Antonie Olaru. Apoi dădea oile la strungă, le mulgea, făcea curăţenie în stână, închega laptele pentru brânză şi mergea cu oile la păscut.

Toţi cei trei păstori de oi erau foarte blânzi, smeriţi, tăcuţi şi iubeau cel mai mult sfânta rugăciune. De aceea, toate se săvârşeau în linişte şi pace şi nu aveau nicio tulburare în ascultarea lor.

În anul 1937, la sfârşitul lunii iulie, rasoforul Constantin Ilie a fost rânduit de egumen să fie făcut călugăr. Acum avea 6 ani de ucenicie în schit şi armata făcută.

Tunderea sa în monahism a fost aprobată de Sfânta Mitropolie a Moldovei cu ordinul nr. 10042 din 1936 şi a avut loc la 2 august 1937. Nasul său de călugărie a fost rânduit Schimonahul Proclu Popa, un mare nevoitor plin de iubire şi smerenie, originar din comuna Piatra Şoimului, judeţul Neamţ.

Fratele Constantin îl ruga pe bătrân să-l ia sub mantie, însă el îi zicea:

— Frate Costică, eu sunt tare bătrân, am 77 de ani, şi numai pot. Te rog, caută pe altcineva să-ţi fie nas!

— Părinte Proclu, dacă nu mă iei sfinţia ta sub mantie, nu mă mai călugăresc degrabă! a zis rasoforul Constantin.

Auzind bătrânul şi blândul Schimonah Proclu aceste cuvinte, s-a bucurat mult, zicând:

— Bine, frate Costică, pregăteşte-te că la noapte te iausub mantie!

Începând slujba tunderii în călugărie, toţi părinţii şi fraţii se rugau lui Dumnezeu să-l întărească pe calea vieţii duhovniceşti, ca să-şi ducă crucea până la sfârşit.

Dar, când să-i pună numele de călugărie, un părinte apropiat egumenului, anume Schimonahul Nicolae, i-a spus:

— Părinte stareţ, puneţi-i numele Cleopa, că tot nu avem niciun călugăr cu acest nume!

— Bine zici, părinte Nicolae!

Apoi stareţul a rostit:

— Fratele nostru, monahul Cleopa, îşi tunde perii capului său, în numele Tatălui, Amin; şi al Fiului, Amin; şi al Sfântului Duh, Amin. Să zicem pentru dânsul: „Doamne miruieşte!”

După ce a fost tuns în chipul călugăresc, monahul Cleopa a fost binecuvântat de stareţul său, iar nasul lui l-a închinat la icoana Maicii Domnului şi l-a aşezat în strană, după tradiţie.

Aşa a fost tunderea în monahism a Părintelui Cleopa, care avea să fie unul din cei mai mari stareţi şi părinţi duhovniceşti ai ţării noastre!

ALTA ISPITIRE CU IUBIREA DE ARGINT

Părintele Cleopa ne spunea: „Când eram frate în Sihăstria, nimeni nu-şi încuia chilia, căci nici nu avea cine şi ce fura. Tot ce aveam nevoie, ni se dădea de la obşte. Dar să vezi cum a vrut vrăjmaşul să mă prindă odată cu patima iubirii de argint. Prin anul 1937, când eram bucătar, a venit un credincios la noi şi mi-a zis: „Părinte Cleopa, iată ce monede noi şi frumoase au ieşit!” Şi mi-a

dat una şi mie.

Eu am dus banul la chilie, l-am pus pe fereastră sub o hârtie, ca să nu-l vadă nimeni, şi am încuiat uşa. De la bucătărie mă duceam mereu la chilie şi săltăm hârtia de pe geam, să văd dacă nu a dispărut banul. Nu trecea mult şi iar mă duceam la chilie!

Într-o zi, văzând eu că mi-a lipit vrăjmaşul inima de ban, încât ţineam uşa încuiată şi mă gândeam numai la el, am făcut semnul Sfintei Cruci, am descuiat din nou uşa chiliei şi am dat banul la un sărac.

Aşa am scăpat de iubirea de argint!”

ARDEREA SCHITULUI SIHĂSTRIA

Prin anii 1938 – 1941, Schitul Sihăstria număra peste 35 de părinţi şi fraţi. Însă chiliile erau toate din lemn de brad şi destul de vechi, căci bătrânul stareţ Ioanichie, având peste 80 de ani, cu greu putea să se îngrijească de toate cele de trebuinţă.

În data de 30 mai 1941, apropiindu-se sărbătoarea înălţării Domnului, când mii de pelerini vin să se închine la mănăstirile nemtene şi să asculte Sfânta Liturghie de la Mănăstirea Neamţ, fraţii şi părinţii de la Sihăstria se sileau şi ei să facă fată numeroşilor credincioşi care poposeau câte o noapte în fiecare mănăstire.

Dar fiind secetă şi bătând un vânt uscat, deodată de la o scânteie s-a aprins o chilie de lemn şi, într-o jumătate de ceas, toată incinta era cuprinsă de flăcări, arzând toate chiliile, acoperişul bisericii de piatră şi paraclisul de lemn cu hramul Sfinţii Părinţi Ioachim şi Ana, şi nu s-au mai putut salva decât puţine obiecte de cult.

În acea învălmăşeală, câţiva credincioşi au intrat prin flăcări şi au scos din paraclis Sfânta Evanghelie, Sfintele Taine, câteva icoane şi sfintele vase. Dar, Neştiind unde se află Sfintele Moaşte, le-au lăsat în Sfântul Altar şi au fugit afară. Şi pe când toţi se întristau pentru pierderea sfintelor moaşte, deodată s-a văzut prin văzduh o cutie albă de argint cu o panglică roşie lungă, unde se păstrau moaştele sfinţilor, care, ieşind singură din paraclis şi zburând pe deasupra, a căzut în mijlocul curţii.

Văzând părinţii această minune, au ridicat cutia cu sfintele moaşte, le-au sărutat şi au mulţumit lui Dumnezeu cu lacrimi. Iată că Dumnezeul minunilor face minuni în toată vremea şi locul, dacă avem credinţă şi ne rugăm Lui cu lacrimi şi smerenie!

Apoi bătrânul stareţ Ioanichie Moroi, văzând că toată osteneala lui de peste 30 de ani s-a risipit într-un singur ceas, cu lacrimi în ochi a făcut trei metanii în faţa bisericii de piatră rămasă fără acoperiş, şi a zis cuvintele dreptului Iov: Domnul a dat, Domnul a luat! Fie numele Domnului binecuvântat! Amin.

Prin asemenea ispite, primejdii şi necazuri i-a fost dat să treacă acestui cuvios stareţ, până s-a mutat la cereştile lăcaşuri. Dar Protosinghelul Ioanichie nu se descuraja, ci îi îmbărbăta pe toţi, zicând: „Părinţilor, să nu vă descurajaţi că a ars mănăstirea. Că pentru păcatele noastre a ars şi pentru ca să se reînnoiască ctitorii!

Sfinţiile voastre răbdaţi toate ispitele cu tărie şi nu părăsiţi locul acesta sfinţit prin rugăciunile şi lacrimile înaintaşilor noştri. Numai să tineri cu tărie rânduiala acestui schit. Că cine nu ţine rânduiala locului, îl izgoneşte locul de aici! Păstraţi rânduielile călugăreşti şi nu lăsaţi ne săvârşite nici într-o zi dumnezeiască Liturghie şi cele şapte Laude.

De veţi face aşa şi veţi duce viaţă curată şi veţi avea dragoste între voi, să ştiţi că Maica Domnului va ridica din cenuşă acest sfânt lăcaş şi veţi avea pace şi mântuire în locul acesta. Iar de nu veţi păzi cu sfinţenie pravila, postul şi datoriile voastre călugăreşti, să ştiţi că se va pustii locul acesta. Că lui Dumnezeu mai mult îi place un loc pustiu şi curat, decât un loc cu călugări mulţi şi dezbinaţi!”

CUM A FOST ALES LOCŢIITOR DE EGUMEN MONAHUL CLEOPA

După incendiul din vara anului 1941, Schitul Sihăstria supravieţuia din ce în ce mai greu. Bătrânul stareţ, în vârstă de 82 de ani, era tot mai bolnav. Nu mai putea sluji Sfânta Liturghie şi cu greu spovedea şi dădea sfaturi. Ba, a fost şi bătut de hoţii Baltă, care i-au scos un ochi.

În vara anului 1942, în Sihăstria slujea numai Ieroschimonahul Ioil Gheorghiu, ucenicul bătrânului stareţ, ajutat de Ieromonahul Calistrat Bobu. Apoi, din cauza lipsei de chilii, după incendiul amintit, o bună parte din fraţi şi călugări s-au dus la Mănăstirile Neamţ şi Secu. Mâncarea se făcea într-o bucătărie de vară, iar masa se dădea la obşte într-un beci, care ţinea loc de trapeză în timpul zilei, iar noaptea era dormitor pentru părinţi.

Stareţul Ioanichie Moroi avea însă şi mângâieri. Odată, pe când era bolnav şi se îngrijora pentru soarta schitului, a intrat în chilia lui o femeie îmbrăcată cu bună cuviinţă şi, apropiindu-se de el, i-a zis: „Nu te întrista, Părinte Ioanichie. De acum ne vom îngriji noi de acest sfânt lăcaş!” Era Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, patroana schitului! într-adevăr, din anul 1942 s-a simţit permanent acoperământul şi binecuvântarea Maicii Domnului peste Sihăstria.

În aceeaşi perioadă, părinţii duhovnici, împreună cu tot soborul, la propunerea egumenului Ioanichie Moroi, au hotărât să-l numească locţiitor de egumen pe monahul Cleopa Ilie, care era tânăr, hotărât şi foarte duhovnicesc. Atunci duhovnicii şi bătrânii au făcut rugăciune în biserică la icoana Maicii Domnului şi apoi au urcat cu toţii la stâna schitului de pe muntele Tăciunele, ca să-l cheme pe Părintele Cleopa ca locţiitor de stareţ până va rândui Dumnezeu un egumen.

Era în Postul Sfinţilor Apostoli. Când au ajuns cu toţii la stână, fraţii, împreună cu Părintele Cleopa, tundeau oile. Atunci Ierodiaconul Ghemnazie Pristav, care era mai îndrăzneţ, i-a zis:

— Părinte Cleopa, a venit vremea, ca pe timpul lui David, să laşi pe cele fătătoare şi de acum să paşti pe cele cuvântătoare! Iată, schitul este ars, stareţul nostru este orb şi bolnav şi călugării se risipesc! Vino şi ajută la refacerea schitului. Te vrem cu toţii, te cheamă şi părintele stareţ Ioanichie, care ne-a crescut pe toţi, că el nu mai poate!

Auzind aceste cuvinte, Părintele Cleopa a zis:

— Eu sunt prea tânăr şi nu pot să fiu stareţ la schit. Căutaţi pe altcineva, că eu nu mă pricep să povăţuiesc sufletele şi sunt om păcătos!

— Ba nu, Părinte Cleopa, acum te cheamă Dumnezeu şi trebuie să faci ascultare, cum ai făcut totdeauna! Te vom ajuta şi noi şi, cu rugăciunile Maicii Domnului, avem nădejde că vei putea salva obştea schitului nostru care se risipeşte din zi în zi!

— Vă rog, părinţilor, a zis monahul Cleopa, mai lăsaţi-mă să mă rog lui Dumnezeu şi să mă gândesc o lună de zile, că sunt tânăr şi nu ştiu ce să fac! Dacă nu, mă duc la Mănăstirea Secu!

— Bine, Părinte Cleopa, te lăsăm o lună de zile să te rogi!

Apoi, coborând de la stână, a zis duhovnicul Calistrat: „Prea repede l-am luat pe Părintele Cleopa! Să ne rugăm la Maica Domnului şi să-l mai lăsăm să se gândească!”

A doua zi, Părintele Cleopa a scris o carte poştală Părintelui Paisie de la Schitul Cozancea şi i-a cerut sfat ce să facă în această grea încercare. Iar el a postit trei zile şi s-a rugat în taină lui Dumnezeu să se facă voia Sa.

După zece zile a primit de la pustnicul Paisie o carte poştală cu următorul cuprins: „Dragul tatii, de la mine păcătosul să fii ca şi cum n-ai da şi ca şi cum n-ai lua! Nu te bucura când te-or pune stareţ şi nu te supăra când te-or scoate din stăreţie! Fă ascultare de bătrânul stareţ şi de soborul părinţilor şi lasă-te întru toate în voia lui Dumnezeu!”

Astfel, Schimonahul Paisie l-a binecuvântat să ajute la înnoirea Schitului Sihăstria şi trecând o lună de zile de rugăciune şi aşteptare, monahul Cleopa a luat conducerea administrativă a obştii. Părinţii şi fraţii s-au bucurat de această schimbare şi toţi ascultau de cuvântul său. Ba şi bătrânul stareţ era fericit că ucenicul său iubit a fost rânduit de Dumnezeu să povăţuiască acest schit.

LOCŢIITOR DE EGUMEN

Prima grijă a Părintelui Cleopa a fost aceea de a reînnoi incinta şi chiliile arse de foc în anul 1941. Cu

ajutorul Mănăstirii Neamţ, care a dat gratuit sute de metri cubi de lemn şi cherestea, şi al credincioşilor din împrejurimi, în toamna anului 1942 s-a început construcţia a doua corpuri de chilii cu peste 20 de încăperi, în locul celor distruse de foc. În anii următori, 1943 – 1944, la aceste chilii au lucrat cel mai mult credincioşii din satul Rădăseni – Suceava, care erau evacuaţi din cauza războiului în pădurile seculare din împrejurimi.

Noul egumen era foarte preţuit, atât de obştea schitului, cât şi de credincioşii refugiaţi aici, întrucât era foarte evlavios, postea mult, era blând, îi îmbărbăta pe toţi, călugări şi mireni, şi îndeosebi avea darul cuvântului prin care călăuzea şi hrănea duhovniceşte pe fiecare.

După ce frontul a trecut la vest de Carpaţi, Părintele Cleopa a continuat construcţia chiliilor şi a acoperit cu tablă biserica de piatră.

Astfel, cu harul lui Dumnezeu şi cu binecuvântarea Maicii Domnului, protectoarea acestui sfânt aşezământ, Părintele Cleopa s-a dovedit de la început un călugăr foarte râvnitor, un egumen curajos şi duhovnicesc şi un bun iconom.

SFÂRŞITUL STAREŢULUI IOANICHIE MOROI

După 33 de ani de aspră nevoinţă duhovnicească, Protosinghelul Ioanichie Moroi s-a îmbolnăvit greu şi nu mai putea conduce Schitul Sihăstria. Dar era fericit că ucenicul său, monahul Cleopa, a fost rânduit să-i continue activitatea duhovnicească.

Ultimii doi ani de viaţă, marele stareţ i-a petrecut mai mult în chilie, rugându-se lui Dumnezeu ziua şi noaptea, spovedind şi dând sfaturi ucenicilor săi. Dar era fericit că schitul se înnoia atât duhovniceşte, cât şi material.

În anul 1943, boala stareţului Ioanichie se agravase. Zi şi noapte avea doi ucenici care îl îngrijeau. Iar în august 1944, fiul său după trup, monahul Nicanor, a fost împuşcat de ostaşii ruşi în apropierea frontului.

La 3 septembrie 1944, simţindu-şi aproape sfârşitul, bătrânul i-a chemat pe toţi lângă patul său şi le-a dat

ultimul sfat. Adică să se roage neîncetat, să facă ascultare cu dragoste, să iubească sfânta biserică şi să ducă viaţă curată în Hristos. Apoi, cerându-şi iertare, i-a sărutat pe toţi şi le-a zis de trei ori: „Marţi mă duc la Tata!…”, prorocind prin aceasta sfârşitul vieţii lui.

După o viaţă cu grele încercări şi mari suferinţe, la 5 septembrie, orele 10, marele stareţ Ioanichie Moroi şi-a dat sufletul în mâinile Tatălui Ceresc, lăsând în urma lui un vrednic continuator în lucrarea de înnoire a acestui schit, pe Părintele Cleopa. Fiind plâns de tot soborul, a fost înmormântat în cimitirul nou din livada mănăstirii.

Trecând câţiva ani, şi Schimonahia Augustina din Mănăstirea Agapia, fosta lui soţie, şi-a dat sufletul cu pace, fiind înmormântată în cimitirul mănăstirii.

CUM A FOST ALES EGUMEN DEPLIN MONAHUL CLEOPA

După mutarea la cele cereşti a bătrânului egumen Ioanichie Moroi, toată grija Schitului Sihăstria apăsa pe umerii monahului Cleopa. Dar el nu voia să primească hirotonia în diacon şi preot, căci se temea de această mare răspundere în faţa lui Dumnezeu. Iată însă cum a rânduit Dumnezeu să fie hirotonit şi apoi să fie numit egumen deplin al schitului:

În luna octombrie, anul 1944, monahul Cleopa împreună cu câţiva fraţi au mers la via schitului din comuna Racova – Buhuşi, pentru a aduce struguri. Pe cale, aproape de Buhuşi, i-a ieşit înainte o femeie evlavioasă, având în mâinile sale un rând de veşminte preoţeşti, un liturghier şi un toiag de preot şi i-a zis:

— Părinte, au rămas în casa mea aceste veşminte şi obiecte sfinte de la un preot militar, care stătea la noi pe timpul războiului. Apoi, mergând cu frontul mai departe, le-a lăsat încasa noastră şi nu ştiu ce să fac cu ele!

— Soro, dă-le la o biserică sau la o mănăstire care are nevoie de ele, că nu este bine să ţii în casă aceste obiecte sfinte!

— Părinte, dacă le dau sfinţiei tale, le primeşti?

— Dă-ni-le nouă, creştină, şi le ducem la mănăstire,

că este păcat să stea oriunde!

— Poftim, părinte, veşmintele, cartea şi toiagul! Mulţumesc lui Dumnezeu că v-am întâlnit să vi le dau!

Luând aceste obiecte, Părintele Cleopa le-a pus în căruţă şi cugeta în sine: „Oare de ce a adus această femeie veşmintele, toiagul şi liturghierul tocmai la mine? Nu cumva este un semn că Dumnezeu vrea să fiu hirotonit preot şi să povăţuiesc cu toiagul acesta obştea Schitului Sihăstria?”

Întorcându-se de la vie şi spovedindu-se, a spus duhovnicului toate acestea. Iar duhovnicul, înţelegând că este un semn de la Dumnezeu, i-a zis: „Fă ascultare, Părinte Cleopa, că aceasta am făgăduit toţi la călugărie şi fără aceasta nu ne putem mântui! apoi cine să conducă obştea schitului, dacă toţi fugim de răspundere? Că zic Sfinţii Părinţi: „Ascultarea este viaţă, iar neascultarea este moarte”!”

După două luni, la 27 decembrie 1944, când se prăznuieşte Sfântul Arhidiacon Ştefan, monahul Cleopa a fost hirotonit ierodiacon; iar la 23 ianuarie 1945, când se prăznuieşte Sfântul Sfinţit Mucenic Clement, a fost hirotonit ieromonah de Episcopul Galaction Cordun, pe atunci stareţ al Mănăstirii Neamţ.

După puţin timp, Ieromonahul Cleopa Ilie avea să fie numit oficial egumen al Schitului Sihăstria.

SCHITUL SIHĂSTRIA INTRE ANII 1945 – 1946

Odată cu încetarea războiului, lucrările de reînnoire a schitului, începute în anul 1942, au continuat încă trei ani. Astfel, în anul 1945 s-a terminat şi s-a sfinţit trapeza nouă, unde puteau lua masa peste o sută de persoane. De asemenea s-au terminat în bună parte chiliile de pe latura de nord a incintei, cu zece încăperi mari, şi bucătăria pentru întreaga obşte. În anii 1945 – 1946 s-a refăcut şi corpul de chilii din partea de sud a incintei, compus tot din zece încăperi, însă mai mici.

Iată ce povestea Părintele Cleopa despre greutăţile care le-a întâmpinat cu înnoirea schitului: „Când m-au numit stareţ, era foarte greu. Schitul nu avea nici de unele.

Hramul venea şi noi nu aveam nimic pregătit. Chiliile erau arse şi clopotele topite, iar la biserica mare fusese de asemenea mistuit de flăcări acoperişul. Atunci m-am dus la Mănăstirea Neamţ să împrumut ceva bani. Dar nu mi-au dat, căci nu aveau fonduri.

Apoi am trecut pe la Protosinghelul Ioachim Spătaru, omul lui Dumnezeu! La el se afla un bun creştin din Bucureşti, Constantin Vâlsan, director general la Telefoane. Acesta, auzind că nu avem nimic pentru hram, mi-a dat 800.000 de lei, bani mulţi pe vremea aceea. Când am venit la Sihăstria, mă aştepta Părintele Ioil Gheorghiu, duhovnicul nostru, care se ruga lui Dumnezeu ca să primim ceva ajutor. Auzind de donaţia primită, s-a mirat şi a mulţumit lui Dumnezeu".

În primăvara anului 1946, credincioşii din comuna Rădăseni – Suceava, care fuseseră evacuaţi pe timpul războiului în pădurile din jurul Sihăstriei, au hotărât să construiască, în mod gratuit, un nou paraclis de iarnă în locul celui incendiat în anul 1941, cu acelaşi hram – Sfinţii Părinţi Ioachim şi Ana.

Ctitorul acestui nou sfânt lăcaş a fost Ieromonahul şi duhovnicul Gherasim Câmpanu, originar din acelaşi sat. Până la sfârşitul anului 1946, paraclisul era aproape gata. Lipsea doar catapeteasma, care era în lucru, şi pictura interioară.

Prin aceasta, locuitorii din Rădăseni, ca şi din alte sate, au săvârşit un act de recunoştinţă lui Dumnezeu şi nevoitorilor din acest schit, pentru că au fost izbăviţi de primejdii şi de moarte la Sihăstria, pe timpul războiului din vara anului 1944.

În aceşti doi ani, 1945 – 1946, a rânduit Dumnezeu să vină numeroşi tineri şi vârstnici în obştea schitului, mărindu-se mult numărul vieţuitorilor. Aceasta s-a întâmplat din două motive. Întâi, din cauza foametei şi a sărăciei care ameninţau întreaga tară, şi al doilea, pentru renumele deosebit pe care începuse să-l aibă Protosinghelul Cleopa. De aceea Schitul Sihăstria luase o amploare atât duhovnicească, cât şi materială deosebită.

Sufletul acestei propăşiri era, desigur, Părintele Cleopa, omul lui Dumnezeu, care începuse să fie tot mai vestit în partea locului. Căci în timp ce alte mănăstiri şi schituri aveau lipsă de personal şi mai ales lipsă de părinţi duhovniceşti, Sihăstria înflorea din zi în zi datorită blândului şi milostivului egumen al acestui schit. El era părinte, tată şi povăţuitor sufletesc al tuturor: călugări, intelectuali, credincioşi de rând, săraci şi cerşetori.

Zilnic era căutat de toţi şi stătea în mijlocul mulţimii, ajutând, sfătuind, mustrând, hrănind şi împăcând pe fiecare. Astfel, Părintele Cleopa s-a făcut cunoscut în tară mai ales prin darul cuvântului şi prin predici, apoi prin spovedanie şi sfătuire duhovnicească, şi, al treilea, prin milostenie.

Datorită bunătăţii şi înţelepciunii sale duhovniceşti, Dumnezeu sporea harul şi darul în el şi le revărsa peste obştea acestui schit, cu rugăciunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoarea acestui sfânt aşezământ.

EPISCOPUL SFANŢ IO AN DIN MUNŢII SIHLEI ŞI PĂRINTELE CLEOPA

Fericitul Episcop Ioan s-a întâlnit întâia oară cu fraţii Constantin şi Vasile în toamna anului 1930, în Munţii Sihlei, la locul numit „Râpa lui Coroi”, când i-a profeţit lui Vasile prin fratele său Constantin „că trebuie să se pregătească că are de mers o cale lungă”. Într-adevăr, după şase luni, fratele Vasile s-a mutat la Domnul.

Despre alte întâlniri ale acestui episcop minunat cu Părintele Cleopa nu avem cunoştinţă; dar credem că ele au avut loc cu siguranţă. Însă vremurile tulburi din anii 1940 – 1950 au făcut să nu se vorbească în public despre acest episcop sfânt, care s-a nevoit în această zonă până după anul 1951.

Cele trei „întâlniri” din anii 1946 – 1947 ale Protosinghelului Teodul Varzare, duhovnicul Mănăstirii Agapia, cu acest sfânt episcop, în Poiana Trapezei, pe poteca ce coboară dinspre Agapia spre Sihăstria, sunt destul de concludente.

Prima întâlnire a avut loc în primăvara anului 1946,

când episcopul a cerut să i se aducă hârtie şi cerneală „că are ceva de scris”.

Văzând pe duhovnic, episcopul l-a binecuvântat cu amândouă mâinile şi i-a zis cu glas profetic: „Părinte Teodul, te duci la Sihăstria, la Părintele Cleopa? De multe ori mă duc şi eu la Sihăstria şi stau la slujbă în biserică, însă, cu darul lui Dumnezeu, nu mă vede nimeni! Ştiu că sfinţia ta vrei să te retragi din Agapia la Sihăstria, dar să nu te duci. Rămâi acolo şi fă ascultare, că nu degeaba te-a trimis Dumnezeu la Agapia. Acolo este mântuirea sfinţiei tale!”

Iată la ce măsură de sfinţenie ajunsese acest mare episcop şi vas al Duhului Sfânt! El venea la sfintele slujbe la Sihăstria, dar nu-l vedea nimeni. Însă el îl cinstea în chip deosebit pe Părintele Cleopa.

A doua întâlnire între Părintele Teodul şi Episcopul Ioan a avut loc în vara aceluiaşi an, în acelaşi loc, când părintele i-a adus hârtie şi cerneală după cum i-a cerut, dar nimeni nu ştie dacă fericitul episcop a scris ceva şi ce anume.

Episcopul, binecuvântându-l iarăşi cu amândouă mâinile, l-a sărutat pe frunte şi i-a zis: „Părinte Teodul, te duci la Sihăstria. Mai bine întoarce-te înapoi la Agapia, că Părintele Cleopa lipseşte azi din schit, căci este chemat la Mănăstirea Neamţ la consiliu!” Iată ce minunat era acest episcop plin de harul Duhului Sfânt! El se ruga pentru Părintele Cleopa şi îl ajuta haric să povăţuiască bine acest sfânt locaş.

Astfel acest episcop sfânt, care fusese vicar la Mitropolia din Kiev până în anul 1918, după care s-a refugiat în România şi s-a nevoit în Munţii Sihlei, era în strânsă legătură duhovnicească cu Mănăstirea Sihăstria şi cu Părintele Cleopa cu care, probabil, se întâlnea fie tainic, noaptea, fie în Duhul Sfânt, prin sfânta rugăciune. Unii părinţi duhovnici cred că acest sfânt episcop se vedea uneori cu Părintele Cleopa, pe când acesta se retrăsese în anul 1948 în Munţii Sihăstriei, întrucât amândoi îşi aveau chiliile pustniceşti în partea locului.

Noi suntem încredinţaţi că cei ce slujesc lui Hristos cu inimă curată, se cunosc şi aici şi dincolo de mormânt, se caută unii pe alţii, se iubesc, se ajută şi se roagă unii pentru alţii. Căci aceasta este bucuria cuvioşilor, lauda drepţilor şi mângâierea sfinţilor, ca, atât „în trup”, cât şi „în afară de trup”, să se cunoască haric unii cu alţii în Iisus Hristos, Mântuitorul lumii.

A treia şi ultima întâlnire a Episcopului Ioan cu Părintele Teodul a avut loc în vara anului 1947, când dorea să se reîntoarcă în patria sa.

RIDICAREA SCHITULUI SIHĂSTRIA LA RANG DE MĂNĂSTIRE

În anul 1947, făcându-se cunoscut peste tot numele şi activitatea duhovnicească şi administrativă a Protosinghelului Cleopa Ilie, egumenul Schitului Sihăstria, Patriarhia Română a luat în atenţie eforturile de înnoire generală a acestui sfânt aşezământ monahal.

Cel dintâi care a propus ridicarea Schitului Sihăstria la rang de mănăstire independentă şi de sine stătătoare, a fost Arhimandritul Teofil Pândele, care era director şi inspector general la Ministerul Cultelor, şi care supraveghea activitatea tuturor mănăstirilor din tară, atât pe linie de minister, cât şi la nivel de Patriarhie.

Cercetând canonic şi administrativ situaţia Schitului Sihăstria şi constatând că acest aşezământ îndeplineşte toate condiţiile legale pentru a fi ridicat la rang de mănăstire, Arhimandritul Teofil Pândele a făcut un memoriu amplu pe care l-a înmânat atât Patriarhului Nicodim şi Mitropolitului Moldovei, Irineu Mihălcescu, cât şi Ministerului Cultelor. Cercetându-se la faţa locului, s-a constatat că Schitul Sihăstria are o obşte de peste 50 de vieţuitori şi că desfăşoară o activitate duhovnicească şi misionară deosebită în partea locului, fiind condusă de un stareţ autodidact de mare renume.

Luând în considerare toate acestea, la propunerea Mitropoliei Moldovei, Patriarhul României a aprobat ridicarea Schitului Sihăstria la rang de mănăstire cu decizia patriarhală nr. 299/30 iunie 1947, precum şi

ridicarea Protosinghelului Cleopa Ilie la rang de arhimandrit cu decizia patriarhală nr. 379/19 septembrie 1947.

Aceasta s-a hotărât întrucât el a reuşit ca, numai în cinci ani de zile, să facă dintr-un schit ars integral, o mănăstire renumită şi bine organizată.

Hirotesia în arhimandrit a Părintelui Cleopa a fost făcută de Episcopul Valérie Moglan, Vicarul Mitropoliei Moldovei, în Mănăstirea Sihăstria, la 19 septembrie 1947. În predica sa, Episcopul Valerie a adresat Arhimandritu-lui Cleopa următoarele cuvinte: „Părinte Cleopa, primeşte bastonul acesta. Cine ascultă de sfinţia ta, de Dumnezeu ascultă! Cine nu ascultă, poţi să-l baţi cu toată pădurea, că om din el tot nu mai faci!”

Dăm mai jos actul sinodal de ridicare la rang de mănăstire a Schitului Sihăstria – Neamţ, cu hramul Naşterea Maicii Domnului:

PATRIARHUL ROMÂNIEI

Nr. 298 Cabinet 1947 iunie 30

DECIZIUNEAnr.299

Din mila lui Dumnezeu, Nicodim, Arhiepiscop al Bucureştilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei şi Patriarh al României.

Având în vedere raportul Nr. 83/947, al Sf. Schit Sihăstria din Jud. Neamţ, prin care solicită ridicarea la rangul de Mănăstire;

Având în vedere, că personalul Sf. Schit trece de 50 de persoane;

Având în vedere dragostea şi abnegaţia cu care personalul Sf. Schit Sihăstria din jud. Neamţ îşi îndeplineşte îndatoririle monahale.

DECIDEM:

Art. I.

— Sf. Schit Sihăstria, din jud. Neamţ, se ridică la rangul de Mănăstire, numindu-se pe viitor „Sf. Mănăstire Sihăstria”, jud. Neamţ.

Art. II. – P.C. Păr. Stareţ al Sfintei Mănăstiri Neamţu-Secu, jud. Neamţ, este însărcinat cu aducerea la

îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Dată în şedinţa noastră Patriarhală, astăzi 30 Iunie 1947.

PATRIARH, NICODIM

Odată cu această hotărâre sinodală, a trecut sub ascultarea Mănăstirii Sihăstria şi Schitul Sihla, care era condus atunci de Ieromonahul Clement Popovici. De asemenea, a fost transferată în posesia Mănăstirii Sihăstria poiana numită Piciorul Crucii, precum şi Muntele Tăciunele.

Aceste puţine date s-au scris pentru a nu fi uitate în timp de cei ce vor urma după noi.

TUNDEREA ÎN MONAHISM A MAMEI PĂRINTELUI CLEOPA

Nemaiavând pe nimeni acasă, bătrâna mamă Ana Ilie plângea zilnic pentru cei nouă copii mutaţi de timpuriu la Domnul. Singura ei alinare în sat era biserica şi cimitirul. În fiecare sărbătoare era nelipsită de la biserică, iar după slujbă îşi plângea copiii în cimitir.

Ultimul ei sprijin era acum Părintele Cleopa, staretuş Sihăstriei, care fusese ales de Dumnezeu să slujească Biserica lui Hristos.

Copiii îi muriseră toţi de tineri, în afară de Părintele Cleopa, iar soţul ei, Alexandru, se mutase şi el la cele veşnice, în anul 1943.

Despre acest moment părintele povestea: „Când a murit tata, mama îmi trimitea telegramă după telegramă, chemându-mă la înmormântare.

Mai târziu, când ne-am întâlnit, mama m-a întrebat:

— De ce n-ai venit la înmormântarea tatii?

— Eu am venit la mănăstire şi nu mai am tată, nici mamă! am răspuns.

Cum aşa? Eu nu sunt mama ta? întrebă bătrâna printre lacrimi.

— Vino la mănăstire şi atunci eşti mama mea!”

Într-o toamnă târzie de noiembrie, din anul 1946, Părintele Cleopa şi-a adus mama din satul natal, Suliţa, la Schitul Sihăstria, pentru a fi închinoviată în obştea

Mănăstirii Agapia Veche.

Aici se ruga în biserică ziua şi noaptea şi se bucura mult pentru fraţii tineri veniţi să slujească lui Hristos, socotindu-i ca pe propriii ei copii.

În toamna anului 1947, la 21 septembrie, mama Părintelui Cleopa a fost tunsă în monahism pe seama Mănăstirii Agapia Veche, schimbându-i-se numele din Ana în Agafia. Apoi a fost închinoviată în obştea acestei mănăstiri, în primăvara anului 1948, şi încredinţată unei maici duhovniceşti, numită Olimpiada. Aici s-a nevoit în chip monahicesc peste 20 de ani, rugându-se lui Dumnezeu ziua şi noaptea, împărţindu-şi bucuriile şi necazurile cu cele trei ucenice ale ei, monahiile Mihaela, Iustina şi Iulia.

În fiecare zi Maica Agafia căra lemne la bucătărie, deşi era bătrână. Ucenica ei îi zicea: „Maică Agafie, de ce cari lemne cu spinarea la bucătărie?” Iar ea răspundea: „Dar eu să mănânc mâncarea degeaba?”

Când venea câte un sărac la Agapia Veche şi maica nu avea bani, lua de la ucenicele ei câte ceva şi le spunea: „Am luat de la voi oleacă, că eu nu am!” Iar ele îi răspundeau: „Bine, Maică Agafie, că ai luat”. Ea însă dădea totul la săraci!

Maica Agafia şi când era în lume dădea multă milostenie la săraci. Uneori povestea că o ocăra soţul ei şi îi zicea: „Măi femeie, eu degeaba aduc cu căruţa, că tu dai totul cu traista!”

Din timp în timp, Maica Agafia trecea muntele şi venea la Sihăstria să vorbească cu Părintele Cleopa şi să plângă la mormintele fiilor ei din cimitir: rasoforul Vasile şi monahul Gherasim. Apoi se întorcea la Agapia Veche, mângâiată de cuvintele părinţilor din Sihăstria.

O MINUNE A MAICII DOMNULUI

Era în vara anului 1947. Arhimandritul Cleopa pleca la Bucureşti să aducă obiecte bisericeşti pentru noul paraclis. Ajungând în capitală, părinţii de la Patriarhie l-au invitat la o întâlnire duhovnicească în casa profesorului universitar Alexandru Mironescu, unde erau deja adunaţi numeroşi preoţi, profesori şi credincioşi.

Între ei erau şi Arhimandriţii Benedict Ghius, Dosoftei Morariu, Gherontie Ghenoiu, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae şi mulţi alţi intelectuali. Se puneau întrebări şi se dădeau răspunsuri duhovniceşti. În acel moment a intrat în sală şi Părintele Cleopa. Invitaţii s-au sculat în picioare şi, cerând binecuvântare, aşteptau ca părintele să le vorbească cuvânt de folos.

Fiind rugat, Părintele Cleopa a început să le spună un cuvânt de la Sfinţii Părinţi despre cinstirea Maicii Domnului. În timp ce vorbea el, deodată s-a săvârşit o minune!

Icoana mare a Maicii Domnului din perete, pe care era închipuit şi Prorocul David, a început să se clatine tare timp de câteva minute şi să scoată un sunet ca de harpă. Părinţii şi credincioşii adunaţi în sală, fiind cuprinşi de emoţie, nu ştiau ce minune să fie aceasta. Unii plângeau, alţii îşi făceau cruce, alţii se închinau la icoana Maicii Domnului, iar alţii se rugau cu lacrimi, fiind cuprinşi de uimire.

Dintre toţi, Arhimandritul Benedict Ghius a fost cel mai mult mişcat, repetând mereu: „Maica Domnului… Maica Domnului… O minune!… O minune!”

După câteva minute, icoana s-a oprit pe loc, pendulul bătea normal şi toţi, cuprinşi de emoţie, se rugau la Maica Domnului să aibă milă de tara şi de poporul român. Această minune a Maicii Domnului cu Pruncul în braţe a întărit mult în credinţă pe toţi cei ce erau de fată, mângâindu-le sufletul.

După ce Părintele Cleopa şi-a încheiat cuvântul, au cântat cu toţii axionul Maicii Domnului şi s-au retras fiecare cu gândul la minunea săvârşită. Cei mai mulţi au considerat că prin această minune Maica Domnului a binevoit să arate un semn de îmbărbătare şi de mângâiere pentru bine credincioşii creştini, într-un moment în care urmau să vină grele încercări peste tara noastră.

SFINŢIREA NOULUI PARACLIS

Primul paraclis al Schitului Sihăstria, cu hramul Sfinţii Părinţi Ioachim şi Ana, a fost construit în anul 1846,

de duhovnicul Calistrat de la Mănăstirea Secu. În anul 1941, arzând vechiul paraclis, credincioşii din comuna Rădăseni au construit alături un nou paraclis din lemn, cu acelaşi hram.

Tot acum s-a terminat şi catapeteasma din lemn de stejar, sculptată de fraţii Vasile şi Ioan Resmeritã, din comuna Grumăzeşti – Târgu Neamţ şi s-au cumpărat sfintele vase, veşminte şi celelalte obiecte de cult necesare.

În toamna anului 1947, paraclisul cu hramul Sfinţii Părinţi Ioachim şi Ana era pregătit pentru sfinţire. Data sfinţirii s-a stabilit la 26 octombrie, când se prăznuieşte Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir.

Slujba de sfinţire s-a săvârşit de Episcopul Valérie Moglan, de la Mănăstirea Neamţ, care a rostit şi un frumos cuvânt duhovnicesc.

În aceeaşi toamnă, după terminarea lucrărilor din paraclis, Părintele Cleopa căuta un pictor să picteze interiorul. Dar nu era mulţumit cu cei care se ofereau.

Atunci a rânduit Dumnezeu să se afle un pictor iscusit, basarabean, numit Ioan Protcencu, originar din Ucraina, care lucra icoane pentru biserici în apropierea Capitalei. La stăruinţa Părintelui Cleopa, pictorul a fost adus la Sihăstria şi, în primăvara anului 1948, a început pictura murală în paraclis. El era un creştin profund şi meditativ. Se ruga mult, vorbea foarte puţin şi practica rugăciunea lui Iisus. Picta numai cu post. Iar după ce mânca, nu mai picta nimic în acea zi, considerând un păcat să picteze după masă. După ce se odihnea puţin pe o bancă din livadă, întotdeauna singur, se întorcea la camera sa şi pregătea vopsele pentru ziua următoare.

Înainte de sfârşitul lui a primit schima monahală sub numele de Irineu. Viaţa lui exemplară îi îndemna şi pe fraţii din mănăstire să se nevoiască mai mult pentru mântuirea lor.

BUCURII ŞI NECAZURI

Nu putem trece sub tăcere necazurile pe care le suferea Mănăstirea Sihăstria, şi mai ales stareţul acestui

sfânt aşezământ, spre sfârşitul anului 1947, datorită unei vestite bande de tâlhari, care au prădat mănăstirile şi oamenii din zona Neamţ timp de peste 6 ani, făcând peste tot tulburare, pagubă şi sminteală.

Mănăstirea Sihăstria şi Schitul Sihla, în zona cărora se adăposteau hoţii, au pătimit multe de la ei, fiind mai izolate de celelalte mănăstiri.

Îndată după sfinţirea paraclisului, incinta mănăstirii a fost înconjurată de hoţi.

Credincioşii au fost reţinuţi în biserică sub ameninţarea armelor, iar ei au luat tot ce au găsit mai bun în magazia mănăstirii.

Despre această întâmplare spunea Părintele Cleopa: „Într-o seară, pe când eram stareţ şi stăteam la slujba privegherii în biserică, a venit Baltă cu ai lui, m-au scos de la slujbă şi mi-au cerut vin, mâncare şi bani. Şi fiindcă nu aveam nimic, m-au luat, m-au dus în pădure şi m-au legat de un copac ca să mă împuşte. Atunci unul dintre ei i-a spus celui mai mare: „Nu îţi aduci tu aminte cum ne dădea să mâncăm când era la stână? Şi acum vrei să-l împuşti?” Şi s-au luat la ceartă între ei şi au plecat în pădure, iar pe mine m-au dezlegat şi am venit la mănăstire”.

A doua zi, Părintele Cleopa, întristat de toate acestea, s-a dus la Episcopul Valerie din Mănăstirea Neamţ şi i-a cerut sfat:

— Preasfinţite, ce să facem să scăpăm mănăstirea de aceşti hoţi, care ne pradă şi ne tulbură de şase ani?

— Părinte Cleopa, ştii ce să faceţi? Să faceţi privegherea Acoperământului Maicii Domnului în fiecare marţi seara şi să citiţi ziua şi noaptea la Psaltire în biserică câte două ore fiecare, de la stareţ până la ultimul frate. Dacă veţi face aşa, Maica Domnului va îndepărta pe aceşti hoţi şi vă va binecuvânta cu tot ce aveţi trebuinţă, iar mănăstirea va fi păzită de orice primejdie!

Auzind aceasta, stareţul Cleopa a rânduit să se facă privegherea Acoperământului Maicii Domnului în mod regulat, marţi seara, iar Psaltirea să se citească neîncetat în biserică, când nu este slujbă. Această rânduială se

respectă neştirbit până astăzi, iar acei răufăcători au fost prinşi şi pedepsiţi după lege. De atunci Mănăstirea Sihăstria a fost păzită de toate primejdiile, cu rugăciunile Maicii Domnului, protectoarea acestui sfânt lăcaş.

CUM A IZBĂVIT PĂRINTELE CLEOPA O FEMEIE DE LA MOARTE

În anul 1947, într-o noapte din postul Crăciunului, Părintele Cleopa a spovedit multă lume până după ora 12 şi se simţea obosit. Când voia să se odihnească puţin, a intrat o femeie tulburată, care plângea, şi i-a zis:

— Părinte, stau aici de şase ore... Am venit să mă spovedesc, căci am păcate foarte mari pe suflet.

— Femeie, sunt obosit. Te rog să vii dimineaţă.

— Părinte, dacă nu mă primeşti acum la spovedanie, eu mă duc să mă omor. Uite, am şi o funie la mine. Am făcut păcate mari şi am avortat mulţi copii.

Primeşte-mă, că nu mai pot răbda!

Atunci părintele a spovedit pe acea femeie, a îmbărbătat-o, a întărit-o sufleteşte, i-a dat canon de pocăinţă şi a dezlegat-o de păcatele ei cele mari. A doua zi, după Sfânta Liturghie, femeia a luat agheasmă mare, a sărutat sfintele icoane şi s-a întors liniştită la casa sa. Asemenea cazuri dificile se repetau de mai multe ori, însă Părintele Cleopa, cu blândeţea şi înţelepciunea sa, reuşea întotdeauna să-i mângâie, să-i liniştească şi să-i împace pe toţi.

ÎNCHINOVIEREA PĂRINTELUI PAISIE LA SIHĂSTRIA

În calitate de egumen şi apoi stareţ la Mănăstirea Sihăstria, Arhimandritul Cleopa dorea mult să aducă în obştea sa pe cel dintâi părinte duhovnicesc al său, Ieroschimonahul Paisie. Cu voia lui Dumnezeu, în anul 1948, la 1 decembrie, marele duhovnic Paisie Olaru de la Schitul Cozancea a fost închinoviat în obştea Mănăstirii Sihăstria, spre mângâierea şi bucuria tuturor.

Chiar din primele zile, Ieroschimonahul Paisie a fost rânduit să povăţuiască şi să mărturisească credincioşii care veneau aici în număr tot mai mare. Astfel, Mănăstirea

Sihăstria, atât prin stareţul ei de atunci, cât şi prin duhovnicii iscusiţi care-i avea, a creat un curent înnoitor de viaţă duhovnicească în mănăstirile din ţinutul Neamţ.

Zilnic veneau călugări şi credincioşi la Sihăstria, din alte mănăstiri şi aşteptau să vorbească cu Părintele Paisie duhovnicul şi să-şi deschidă inima înaintea lui.

Preoţi, călugări, credincioşi de prin sate şi oraşe, intelectuali şi tineri de toate vârstele ieşeau luminaţi din chilia sa şi dădeau laudă lui Dumnezeu pentru că le-a rânduit un părinte duhovnicesc atât de blând şi iscusit.

Vinerea era zi de spovedanie săptămânală a monahilor. Mai mult de jumătate din obştea Mănăstirii Sihăstria se mărturisea regulat la Părintele Paisie şi se mângâia de înţelepciunea, tăcerea şi smerenia sa. Părintele nu vorbea mult, ci zidea duhovniceşte pe toţi mai ales prin bunătatea şi statornicia sa. În general reuşea să spovedească în medie între 50 şi 100 de suflete pe zi, monahi şi credincioşi din toate zonele tării.

PRIMA RETRAGERE ÎN MUNŢI A ARHIMANDRITULUI CLEOPA

Părintele Cleopa, umblând mulţi ani cu oile mănăstirii prin munţi, cunoştea toate locurile şi chiliile pustnicilor din zona Sihlei şi a Sihăstriei. De asemenea cunoştea şi numeroşi călugări sihaştri foarte nevoitori, care se osteneau în adâncul codrilor, necunoscuţi de nimeni afară de Dumnezeu şi de duhovnicii lor.

În anul 1948, la 21 mai, când se prăznuiesc Sfinţii împăraţi Constantin şi Elena, cuvioşia sa a slujit Sfânta Liturghie cu un sobor de preoţi şi a rostit predica zilei, lăudând râvna marilor împăraţi, care au dat libertate creştinilor şi au construit numeroase biserici.

Sfinţia sa povestea mai târziu ucenicilor săi: „În ziua Sfinţilor împăraţi Constantin şi Elena ţineam predică şi am zis: „Să dea Dumnezeu ca şi conducătorii noştri de acum să fie ca Sfinţii împăraţi, ca să-i pomenească Biserica în veac!” Atunci unul din popor m-a şi înregistrat şi nici n-am apucat să-mi scot veşmintele, că a venit o maşină şi mi-au zis să merg cu ei. M-au dus la Târgu Neamţ şi acolo m-au

pus într-un beci care nu avea decât un pat de ciment. Apoi m-au anchetat timp de cinci zile, ţinându-mă fără apă şi fără mâncare. Pe urmă mi-au dat drumul”.

După câteva zile, un creştin binefăcător i-a spus în taină Părintelui Cleopa să se retragă pentru un timp, fie în munţi, fie în altă parte. Auzind de aceasta, stareţul s-a consultat cu câţiva duhovnici şi în acea noapte s-a retras în Munţii Sihăstriei, la locul numit „Piciorul Cucului”, în adâncul pădurii, la peste şase kilometri mai sus de mănăstire. Acolo şi-a făcut un bordei din lemn în pământ şi se ruga neîncetat ziua şi noaptea, cerând ajutorul şi mila lui Dumnezeu şi a Maicii Domnului.

O dată pe săptămână venea noaptea ieromonahul Macarie, îl spovedea şi îi aducea câte ceva de mâncare. Mai venea uneori şi monahul Antonie de la stână, cu care făcuse ascultare la oi.

Ne spunea Părintele Cleopa că, pe când îşi făcea bordeiul, veneau nişte păsărele şi se aşezau pe creştetul lui. Iar când s-a împărtăşit prima dată în faţa bordeiului, au venit la el un stol de păsări, cum nu mai văzuse niciodată până atunci. Ele aveau pe frunte un semn în formă de cruce şi cântau foarte frumos tot timpul cât s-a împărtăşit. Apoi au zburat.

Mai târziu, terminându-şi Sfintele Taine, s-a hotărât să săvârşească Sfânta Liturghie. După ce s-a pregătit, citindu-şi toate rugăciunile, a aşezat Sfântul Antimis pe o buturugă din apropiere şi a început slujba. Când a dat binecuvântarea, zicând: Binecuvântată este împărăţia Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, a apărut din nou un stol de păsărele foarte frumoase. Păsărelele s-au aşezat într-o tufă din apropiere şi au început să cânte. Părintele s-a întrebat în sine: „Ce să fie aceasta?” Dar un glas tainic i-a spus: „Aceştia sunt cântăreţii de la strană!”

Apoi a continuat Sfânta Liturghie şi s-a împărtăşit. După ce a făcut otpustul, păsărelele au zburat. Şi zicea Părintele Cleopa că de atunci nu a mai văzut în pădure păsări aşa de frumoase ca acelea. Desigur, faptul că s-a

împărtăşit şi minunea cu păsărelele l-au mângâiat foarte mult. Deci a mulţumit din inimă lui Dumnezeu pentru multă Să iubire de oameni.

Cât timp a stat în acest loc, l-a mai ajutat Protosinghelul Ioil Gheorghiu, monahul Antonie de la oi şi un creştin din satul Mitocul Bălan. Semnalul de întâlnire cu părintele Antonie era acesta: ucenicul lovea o dată într-un copac şi dacă părintele auzea lovitura, lovea şi el o dată, în alt copac. Dacă unul nu răspundea, celălalt aştepta până auzea semnalul dinainte stabilit.

Părintele Ioil îi aducea alimente, sare, grâu, pesmeţi şi le punea sub un copac căzut, pentru că nu ştia nimeni locul unde avea bordeiul.

Părintele Cleopa se nevoia mult în bordeiul său din pământ, rugându-se ziua şi noaptea. Pentru aceea şi diavolii îi făceau multe ispite şi-l înspăimântau, fie treaz, fie prin somn şi prin năluciri de tot felul, precum spunea mai târziu ucenicilor săi:

„Odată, pe la miezul nopţii, citeam pravila, fiind la Acatistul Acoperământului Maicii Domnului. Deodată a început un duruit puternic. Măi, zic eu, este cutremur mare! Când am deschis oleacă uşa, am văzut o roată cât brazii de mare şi nişte arapi împrejurul ei, cu furci de foc. Şi a zis unul: „Acesta-i stareţul Sihăstriei! Băgaţi-l în roată!” Şi imediat m-am trezit pe roată deasupra. Roata se învârtea şi ei stăteau gata cu furcile, ca să cad de pe roată în furcile lor.

Dar eu aveam la mine Acatistierul şi am zis: „Daţi-vă la o parte, că am acte de la Maica Domnului!” Atunci n-am mai văzut nici roată, nici nimic… Şi m-am trezit în bordei”.

Părintele Cleopa citea zilnic Acatistul Acoperământului Maicii Domnului. Într-o zi, când a deschis cartea să citească, a simţit o bună mireasmă de crini şi de trandafiri. Atunci s-a rugat lui Dumnezeu să depărteze de la el acea mireasmă, pe care a simţit-o timp de 40 de zile, când deschidea cartea şi voia să citească Acatistul Acoperământului, temându-se să nu fie o înşelare de la vrăjmaşul. Şi n-a mai citit acatistul un timp, dându-şi

seama că acel miros este înşelare de la diavolul, ca să-l arunce în mândrie. Căci spunea Părintele Cleopa: „Când te rogi, nu este bine să primeşti niciun fel de miros sau vreo impresie simţită, că atunci vin şi dracii de fată şi vor să te arunce în mândrie”. Când a reluat citirea acatistului, nu a mai simţit acea mireasmă. Aşa a scăpat de cursele diavolului!

După şase luni de retragere în munţi, Arhimandritul Cleopa a fost readus ca stareţ în obştea Mănăstirii Sihăstria, spre bucuria tuturor, atât a călugărilor, cât şi a credincioşilor.

După 40 de ani, Părintele Cleopa împreună cu doi ucenici au plecat pentru a căuta bordeiul în care a stat în anul 1948. Au mers încet prin pădure câteva ore la locul unde se nevoise părintele, dar nu l-au aflat. Apoi au plecat mai departe. Când s-au întors, fiind obosiţi, s-au aşezat pe marginea unei râpe, pentru a gusta ceva.

În timp ce mâncau, Părintele Cleopa a observat că erau aşezaţi chiar pe locul bordeiului. Acum însă era dărâmat. Se mai puteau vedea doar bucăţi de lemn, carton, şi fier. Părintele era foarte bucuros că şi-a găsit bordeiul din anii tinereţii şi a zis: „Iată o adevărată minune! Când credeam că ne-am ostenit în zadar, Domnul ne-a bucurat cu aflarea bordeiului!” Apoi, dând slavă lui Dumnezeu, s-au întors la mănăstire.

ARHIMANDRITUL CLEOPA STAREŢ LA MĂNĂSTIREA SLATINA

După aproape un an de linişte, s-a aşternut iarăşi întristare peste obştea Mănăstirii Sihăstria. Era în luna august, anul 1949, când Arhimandritul Cleopa a fost chemat la Sfânta Patriarhie de către Patriarhul Justinian, care îl aprecia foarte mult, şi a fost rânduit să plece cu un grup de 30 de călugări din obştea Mănăstirii Sihăstria la Mănăstirea Slatina – Suceava, pentru a înnoi obştea şi viaţa duhovnicească de acolo.

Reîntors la Sihăstria, Părintele Cleopa a ales 30 de părinţi, duhovnici, preoţi, monahi şi rasofori, printre care şi Ieroschimonahul Paisie Olaru. Apoi, lăsând stareţ la

Sihăstria pe Protosinghelul Ioil Gheorghiu, ucenicul marelui stareţ Ioanichie Moroi, a rânduit plecarea la 30 august 1949.

Ruperea obştii în două şi despărţirea dintre ei a fost dureroasă pentru toţi. Fiecare lăcrima şi se ruga, cerând ajutorul Maicii Domnului. Apoi Părintele Cleopa cu cei 30 de părinţi şi fraţi au fost însoţiţi pe cale de tot soborul, iar în apropiere de Pârâul Alb şi-au luat rămas bun unii de la alţii, sărutându-se şi lăcrimând. În clipa aceea tocmai venea la Sihăstria duhovnicul Mănăstirii Agapia, Arhimandritul Maxim, un mare protopsalt şi un părinte hotărât şi iscusit.

Asistând la această despărţire, i-a încurajat şi pe unii şi pe alţii, zicând: „Părinţilor, de ce sunteţi aşa întristaţi? Sfinţii Părinţi şi-au dat viaţa pentru Hristos şi au apărat Ortodoxia, iar sfinţiile voastre plângeţi aici ca la râul Babilonului? auziţi cum cântă Biserica: „Sfinţilor mucenici, care bine v-aţi nevoit şi v-aţi încununat, rugaţi-vă Domnului să se mântuiască sufletele noastre!” Deci, faceţi ascultare şi vă va ajuta Dumnezeu cu rugăciunile Maicii Domnului!” Apoi au cântat „Cuvine-se cu adevărat” şi „Apărătoare Doamnă” şi s-au despărţit.

Mănăstirea Slatina, ctitoria lui Alexandru Lăpuşneanu, din anul 1554, care avea doar şapte bătrâni în vechea obşte, îi aştepta. Începutul a fost mai greu, dar în câteva luni de zile noua obşte s-a acomodat şi toate au intrat în normal.

Părintele Cleopa a început înnoirea vieţii duhovniceşti la Slatina, punând în bună rânduială sfintele slujbe de zi şi de noapte şi Sfânta Liturghie. A rânduit, de asemenea, spovedania săptămânală, scoală monahală pentru fraţi şi viaţă de obşte după modelul Sfântului Teodor Studitul.

Din anul 1950 s-au închinoviat la Slatina şi câţiva teologi iscusiţi, care îl stimau în mod deosebit pe Părintele Cleopa. Între aceştia amintim pe Protosinghelul Petroniu Tănase, Ierodiaconul Antonie Plămădeală, viitorul mitropolit al Ardealului, Arhimandritul Dosoftei Morariu,

Protosinghelul Gherontie Bălan, Ieroschimonahul Daniil Tudor şi Ieromonahul Arsenie Papacioc.

Toţi aceştia îl ajutau pe Părintele Cleopa la buna organizare a acestei mănăstiri voievodale, făcând din Mănăstirea Slatina o adevărată academie duhovnicească, unică în acea vreme în întreaga tară.

Vestea înnoirii acestei mănăstiri s-a răspândit peste tot, încât veneau în pelerinaj numeroşi credincioşi, studenţi, intelectuali, oameni de toate vârstele şi clasele sociale, şi primeau sfaturi de la Părintele Cleopa şi de la ceilalţi duhovnici. Sub povăţuirea Protosinghelului Petroniu s-a organizat şi un frumos cor bisericesc, format din peste 30 de fraţi tineri, care te mişca până în adâncul sufletului.

Aşa a început înnoirea duhovnicească a Mănăstirii Slatina.

POVATUITOR DUHOVNICESC AL MAI MULTOR MĂNĂSTIRI DIN MOLDOVA

Arhimandritul Cleopa a fost rânduit de Mitropolia Moldovei să supravegheze şi să îndrume viaţa duhovnicească a mai multor mănăstiri din împrejurimi: Putna, Moldo vita, Râsca, Sihăstria şi schiturile Sihla şi Rarău, după modelul Mănăstirii Slatina. De aceea mergea cu regularitate la fiecare dintre ele şi, după ce le cerceta şi dădea sfaturi duhovniceşti, se întorcea din nou la Slatina.

Preacuviosia sa punea accent cel mai mult pe ascultarea cu dragoste, spovedania săptămânală, rugăciunea „Doamne Iisuse” şi participarea la sfintele slujbe; iar la chilii cerea pravila rânduită şi împlinirea canonului călugăresc. Căci numai aşa se pot forma călugări buni, râvnitori pentru Hristos, ascultători şi smeriţi. Iar când se iveau anumite tulburări sau ispite în aceste mănăstiri, părintele trimitea unul sau doi duhovnici şi făcea pace şi linişte.

În toate mănăstirile amintite mai sus se făcea regulat scoală monahală şi se menţinea aceeaşi rânduială de viaţă duhovnicească.

Timp de trei ani de zile, toate aceste mănăstiri au

progresat mult în viaţa monahală, datorită atât stareţilor respectivi, cât mai ales Arhimandritului Cleopa, care supraveghea îndeaproape buna desfăşurare a vieţii duhovniceşti, spre lauda lui Dumnezeu şi bucuria credincioşilor.

CUM A SCĂPAT PĂRINTELE CLEOPA DE STARETIA MĂNĂSTIRII NEAMŢ

Pe la începutul anului 1951, Patriarhul Justinian, dorind să înnoiască duhovniceşte Mănăstirea Neamţ, cea mai mare lavră din tară, a propus să-l transfere pe Arhimandritul Cleopa la Neamţ cu 70 de călugări din Slatina şi Sihăstria.

Părintele Cleopa, auzind aceasta, s-a întristat mult şi s-a rugat Maicii Domnului să-l izbăvească de această ispită, amintindu-şi de sfatul duhovnicului Vichentie de la Mănăstirea Agapia, care spunea: „Măi băiete, când vei da de necazuri mari, să posteşti trei zile şi să te rogi cu lacrimi şi Dumnezeu te va învăţa ce să faci!” Şi iată cum a procedat.

Într-o noapte s-a închis în chilia sa, ştiind numai ucenicul său, Ieromonahul Serapion, şi s-a rugat cu post timp de şapte zile, de luni până Duminică.

După şapte zile, noaptea, cum stătea pe scaun şi aţipise puţin, a văzut o lumină cerească în jurul icoanei Maicii Domnului din perete. Apoi Maica Domnului i-a grăit din icoană, zicându-i: „Nu te întrista pentru tulburările de la Mănăstirea Neamţ, că le voi linişti eu. Dar să nu fii în îndoială”. Căci un gând îi spunea să se ducă la Neamţ şi altul, să se ducă la pustie.

Apoi s-a dus la duhovnicul său, Ieroschimonahul Paisie, s-a spovedit şi i-a spus tot ce a auzit şi a văzut la icoana Maicii Domnului din chilie. Bătrânul i-a zis: „Este un semn dumnezeiesc. Dar nu mai spune deocamdată nimănui vedenia aceasta.

Acum pregăteşte-te şi mâine să te împărtăşeşti. Şi de va fi de la Dumnezeu să te ducă la Mănăstirea Neamţ, Maica Domnului o să te ajute. Iar de nu va fi voia Lui, vei rămâne pe loc”.

A doua zi, după Sfânta Liturghie, Părintele Cleopa a primit vestea că patriarhul s-a sfătuit cu mai mulţi şi a hotărât să rămână lucrurile pe loc, ca mai înainte. Aşa s-au liniştit toate, cu rugăciunile Maicii Domnului şi cu binecuvântarea duhovnicului său, Ieroschimonahul Paisie.

A DOUA RETRAGERE ÎN MUNŢI
A STAREŢULUI CLEOPA.
ÎNTRE ANII 1952 – 1954

Până în primăvara anului 1952, Mănăstirea Slatina a înflorit mult, numărându-se printre cele mai organizate mănăstiri din ţara noastră. Acum avea peste 80 de vieţuitori, dintre care 60 erau tineri. Credincioşii veneau în sărbători să asculte sfintele slujbe şi predica Părintelui Cleopa, care mişca inimile tuturor. Astfel toate se desfăşurau în pace şi cu bună rânduială. Însă Părintele Cleopa spunea în taină către ucenicii săi: „Eu sunt numai cu trupul aici la Slatina, dar cu sufletul sunt tot acolo la Sihăstria, unde m-am călugărit şi am trăit atâţia ani”.

Diavolul însă, care nu doarme niciodată, nu putea răbda buna nevoinţă şi armonia monahilor din Mănăstirea Slatina. De aceea a îndemnat securitatea de atunci să facă o anchetă amănunţită în obştea acestei mănăstiri. Sosind noaptea, organele de securitate au venit într-un număr mare, au cercetat şi ameninţat pe stareţ şi pe cei mai de seamă din mănăstire. La urmă au reţinut pe câţiva dintre ei, în frunte cu Părintele Cleopa, Ieromonahul Arsenie Papacioc şi fratele Constantin Dumitrescu.

Ducându-i la Fălticeni, i-au anchetat toată noaptea. Atunci Părintelui Cleopa i se reproşa: „Dumneata sabotezi economia naţională şi spui că astăzi este Gheorghe, şi mâine Vasile şi este sărbătoare, iar oamenii pun ţapina jos şi nu mai lucrează!”

Părintele Cleopa însă le răspundea: „Cum să nu spun că este sărbătoare, dacă este scrisă în calendar de Sfânta Biserică?” La sfârşit i-au spus părintelui să nu mai facă propagandă religioasă şi i-au dat drumul.

Ajungând noaptea la mănăstire, Părintele Cleopa s-a spovedit la duhovnicul său şi, cu sfatul lui, s-a retras în

tainã, împreunã cu Ieromonahul Arsenie Papacioc, în Munţii Stânisoarei şi în alte locuri necunoscute de noi, până s-au liniştit tulburările de la Slatina. Unul altuia se spovedeau şi aveau Sfintele Taine cu ei, din care se împărtăşeau la două-trei săptămâni, ei nefiind împreună tot timpul. Au stat ascunşi multă vreme în pădurile din preajma satelor Negrileasa şi Ostra, adăpostindu-se la o stână părăsită şi primind alimente o dată pe lună de la un bun creştin, pe nume Straton.

Mulţi lupi erau atunci prin Munţii Stânisoarei, dar cei care le aduceau de mâncare nu se temeau de ei, pentru rugăciunile celor doi pustnici tăinuiţi.

După întoarcerea sa la Sihăstria, Părintele Cleopa povestea uneori momente din pribegia sa în munţi:

„Când eram prin pădure, pribeag, mă mai cercetau „prietenii" mei, care erau aceştia: moş martin şi vicleana vulpe. Cu „moşul" scăpăm mai ieftin. Când îl auzeam mormăind, îi aruncam câte un cartof şi pleca; dar cu vulpea nu era tot aşa. Ea venea noaptea până la uşa bordeiului şi dacă, din întâmplare, uitam ceva de mâncare afară, bucuria ei. Avea ea grijă!

Odată am uitat ceaunul în care făceam mâncare. Mai avea ceva în el. A venit vulpea fără nicio ruşine şi a început să mănânce. Eu am văzut-o pe ferestruică şi am ieşit afară. Ea, când m-a văzut, a dat să fugă, dar toarta ceaunului i-a căzut după cap. Acum nu-mi era de mâncare, îmi părea rău de ceaun, că nu mai aveam în ce să fac mâncare. Fugeam după ea şi strigam: „Lasă ceaunul!..." Dar ea, tot vicleană. S-a apropiat de o creangă, a agăţat ceaunul, a scos capul şi a fugit. Eu am fost bucuros că mi-a rămas ceaunul!

Am avut şi alţi prieteni mai grozavi. Aceştia erau pâsii sau şobolanii de pădure.

Dacă nu ştii să te organizezi, aceştia te lasă fără mâncare în toiul iernii. Aveam în chilie un sac cu posmag legat la grindă. Cum se lăsa seara, veneau şi „enoriaşii".

Au găurit bordeiul şi veneau la posmag. Mie nu-mi era de posmag, pe cât mă supăram că nu pot să-mi fac pravila.

Cum începeam să citesc, ei începeau să ronţăie la posmag. Ce să fac? Am luat un băţ în mâna dreaptă şi Psaltirea în mâna stângă. Aşa îmi făceam eu pravila: Doamne, auzi rugăciunea mea, iar cu bătui, „poc” după pâsii! După ce loveam, se făceau că-s morţi. Apoi continuam: ascultă cererea mea şi alte câteva stihuri, şi iar începeau să ronţăie şi eu cu bâta iar îi loveam. Şi iaca aşa îmi făceam eu pravila până am astupat toate găurile”.

Odată, mergând prin pădure, într-o toamnă târzie, l-a prins o ploaie rece, care l-a udat până la piele. Fiind foarte departe de bordei, a trebuit să meargă o bucată bună de drum cu hainele ude. Pe cale, fiind frig şi suflând şi un vânt rece, aproape a anchilozat şi a căzut jos nu departe de bordei, fără a se mai putea mişca.

Părintele se gândea: „Acum voi muri şi nu am Sfânta împărtăşanie la mine”.

Atunci s-a rugat fierbinte şi încet-încet s-a târât până la adăpost. Acolo cu greu şi-a făcut focul, s-a aşezat lângă el, s-a uscat şi aşa şi-a revenit şi a scăpat de moarte.

Dar Părintele Cleopa a avut şi altfel de ispite, după cum ne spunea:

„Eram într-o noapte la ora unu în bordei. Făcusem Miezonoptica şi eram pe la sfârşitul Utreniei, când deodată aud: buf, buf, buf…! se cutremura pământul. Eu am ieşit să văd ce se aude, dar când am deschis uşa la bordei am văzut afară o lumină mare şi în lumină, o maşină de alamă cu multe roti.

Din ea a coborât un om înalt, cu ochii mari, pe jumătate albi şi pe jumătate negri, care numai atât a zis apăsat: „Ce cauţi aici?” Atunci mi-am adus aminte ce zic Sfinţii Părinţi. Că dacă ai Sfintele Taine, Îl ai pe Hristos viu! Eu aveam Sfintele Taine într-o scorbură de brad în bordei. Şi când am văzut aşa, am intrat repede înăuntru, am cuprins bradul cu Sfintele Taine în braţe şi numai atât am zis: „Doamne Iisuse, nu mă lăsa!”

Să vezi tu atunci rugăciune când este dracul la uşă! Şi când m-am uitat din nou afară, l-am văzut cum se dădea înapoi alungat de puterea lui Hristos. Lângă bordei era o

râpă mare unde a căzut acel duh necurat. Dar cum a căzut? Când a ajuns la râpă, s-a dat de trei ori peste cap cu tot cu maşină şi pe urmă a căzut şi s-a făcut un zgomot mare de mi-au ţiuit urechile până a doua zi la ora unu”.

Altă dată, în timp ce stătea în bordei, a auzit iarăşi zgomot. Şi când a ieşit afară, se făcea că începuse un adevărat război. Vedea tancuri venind spre el, soldaţi înarmaţi alergând, şi i se părea că o întreagă armată încerca să-l prindă. Atunci a început rugăciunea lui Iisus şi toată nălucirea a dispărut.

Povestea şi Părintele Arsenie o întâmplare din pustie cu Părintele Cleopa: „Ne-a apucat odată o ploaie mare într-o pădure nu prea înaltă, mare cât casa. Părintele Cleopa era într-o parte şi eu într-altă parte. Căutam tufişuri mai dese să ne adăpostim. Părintele însă insista, aşa, pe sub ramuri, să vin la el. Până acolo erau cam 30 de metri. Eu ziceam că locul meu este mai bun, iar sfinţia sa zicea că locul lui. Atunci m-am gândit: „Nu! Stai, măi băiete! Ia să ascult eu pe Părintele Cleopa!” Am fugit de acolo şi imediat a trăsnit locul acela în care am fost eu. M-a impresionat! Iată ce înseamnă ascultarea!”

În iarna anului 1953, fiind foarte frig, Părintele Cleopa era primit prin casele răzleţe ale credincioşilor. Seara, părintele ţinea câte un cuvânt de folos la cei din casă. Apoi zicea gazda: „Părinte, am un nepoţel. Să vină şi el?” „Da, să vină!”

După un timp iarăşi zicea: „Părinte, am şi o nepoată. Să vină şi ea să asculte cuvântul?” „Să vină şi ea!” Dar când observa părintele că se adună prea mulţi, lăsa un bileţel pe masă, pe care scria: „Eu am plecat. Iertaţi-mă!” şi se retrăgea în munţi.

Pe când se afla la un credincios, a avut şi o altă ispită. Vrăjmaşul, luând chip de veveriţă, s-a aşezat deasupra icoanei în camera unde locuia. Părintele, mâniindu-se, a aruncat cu ceva după ea. Dar imediat după aceea a început să plângă, căci, de fapt, trebuia să se folosească numai de rugăciune în lupta cu diavolul.

Părinţii Cleopa şi Arsenie s-au nevoit în Munţii

Stânisoarei până în vara anului 1954, când Patriarhul Justinian a obţinut aprobare ca cei doi nevoitori să se reîntoarcă la mănăstire sau să vină la Patriarhie.

Când au venit să-l scoată din pustie pe Părintele Cleopa şi să-l ducă la Patriarhie, se temea ca nu cumva să fie o cursă. Dar a început a se ruga lui Dumnezeu ca să-i arate dacă trebuie sau nu să meargă. Atunci i-a venit în minte cuvântul Sfântului Ioan Scărarul, care zice: „Ruşine îi este păstorului să se teamă de moarte, când moartea este rânduită de ascultare”! Şi şi-a zis părintele: „Cine mă cheamă? Mă cheamă Patriarhul Bisericii! Dacă mă trimite la moarte, merg la moarte!”

Astfel, după mai bine de doi ani de nevoinţă pustnicească, Părinţii Cleopa şi Arsenie au plecat la Bucureşti însoţiţi de Ieroschimonahul Daniil Tudor.

Aici au fost primiţi cu multă dragoste de Patriarhul Justinian, cu care se sfătuiau duhovniceşte în fiecare seară.

Apoi au fost trimi şi la mai multe mănăstiri din jurul Capitalei pentru a spovedi şi a povăţui pe călugări.

După aceea Părinţii Cleopa şi Arsenie s-au reîntors la Mănăstirea Slatina, spre bucuria călugărilor şi a credincioşilor din partea locului.

ACTIVITATE MISIONARA CU CREDINCIOŞII DE STIL VECHI

În primăvara anului 1955 s-a organizat, mai ales în Moldova, o acţiune de lămurire şi combatere a stilului vechi, iulian. În această încercare de readucere a credincioşilor stilişti în sânul Bisericii Ortodoxe, au fost rânduiţi zeci de teologi, stareţi şi duhovnici, care umblau prin satele cu stilişti şi încercau să-i reîntoarcă la Biserica mamă.

La această mişcare a participat în mod deosebit şi Arhimandritul Cleopa Ilie, stareţul Mănăstirii Slatina, care era vestit canonist şi cunoştea foarte bine Pidalionul şi Dreptul canonic al Bisericii Ortodoxe. S-a mers prin toate satele afectate de stilism, s-au făcut consfătuiri canonice pe tema vechiului şi noului calendar, s-au dat destule explicaţii celor răzvrătiţi, şi o parte din credincioşii stilişti

au revenit în sânul Bisericii străbune spre bucuria tuturor.

PELERINAJ PE LA SFINTELE MĂNĂSTIRI

La începutul anului 1956, Arhimandritul Cleopa se retrage din ascultarea de stareţ al Mănăstirii Slatina, lăsând în locul său pe Protosinghelul Emilian Olaru, un ucenic al lui. Iar el, însoţit de doi ucenici, a fost chemat într-o misiune duhovnicească la Timişoara şi Arad. Aici a întâlnit pe Mitropolitul Banatului, Vasile Lăzărescu, care tocmai atunci pregătea racla pentru moaştele Sfântului Iosif cel Nou de la Partos.

De aici, Părintele Cleopa vizitează Mănăstirea Vasiova, unde a slujit mai mulţi ani vestitul duhovnic Vichentie Mălău, unul dintre cei mai mari duhovnici ai ţării noastre, despre care sfinţia sa afirma că „ar putea fi canonizat oricând”.

Apoi Părintele Cleopa cu ucenicii săi a fost trimis la Mănăstirea Gai din apropiere de Arad, unde a stat un timp. Aici a pus rânduială duhovnicească întocmai ca la Sihăstria. Dar când a tras clopotul de Utrenie, credincioşii, nefiind deprinşi cu slujba de miezul nopţii, au chemat pompierii să stingă focul, crezând că s-a aprins mănăstirea. Părintele i-a chemat în biserică şi le-a ţinut o predică mişcătoare de suflet. Printre cuvintele spuse de el au fost şi acestea: „Focul care s-a aprins aici la Mănăstirea Gai, să nu se mai stingă până la sfârşitul lumii!”

De la Gai, Părintele Cleopa era invitat din când în când la Episcopul Aradului, Andrei Magieru, cu care se sfătuia duhovniceşte şi pe care l-a şi spovedit.

După ce vizitează şi alte mănăstiri din partea locului, se întoarce din nou în Moldova şi se stabileşte pentru câteva luni la Mănăstirea Putna. Aici a fost solicitat să ajute la înnoirea duhovnicească a acestei mănăstiri, unde fusese numit un nou stareţ, în persoana Arhimandritului Dosoftei Morariu, unul din ucenicii săi din tinereţe.

La Mănăstirea Putna vorbea zilnic cu mult patos tuturor pelerinilor din tară şi de peste hotare despre vitejia bine credinciosului voievod Ştefan Vodă al Moldovei, despre jertfa cu care şi-a apărat tara şi dreapta credinţă şi

despre numeroasele sale ctitorii, care dăinuiesc şi astăzi pe pământul nostru sfânt.

Aici a avut prilejul să vorbească atât la tineri, cât şi la vârstnici, la români, ca şi la străini, despre frumuseţile Ortodoxiei, despre eroismul înaintaşilor noştri, despre frumoasele mănăstiri pictate în exterior atât de minunat, spre slava lui Dumnezeu şi binecuvântarea neamului românesc.

În acest scurt popas la Mănăstirea Putna, Părintele Cleopa a îmbinat în predicile sale, în chip armonios, evlavia ortodoxă străbună cu patriotismul înaintaşilor noştri şi, nu mai puţin, cu jertfa atâtor generaţii de monahi, care au ţinut vie candela dreptei credinţe şi sufletul neamului nostru.

În toamna anului 1956, Părintele Cleopa îşi ia cojocul şi cărţile sale duhovniceşti, pe care le iubea atât de mult, şi se întoarce la metanie, în Sfânta Mănăstire Sihăstria, povăţuită în acea vreme de Protosinghelul Ioil Gheorghiu, ucenicul de chilie al marelui stareţ Ioanichie Moroi.

MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA ÎNTRE ANII 1949 – 1959

Smeritul stareţ, Protosinghelul Ioil, urmaşul Arhimandritului Cleopa, a condus cu multă înţelepciune obştea Mănăstirii Sihăstria timp de zece ani. Cea mai mare virtute a sa era prezenta regulată, în fiecare zi şi noapte, la toate slujbele bisericii.

Era primul care intra şi ultimul care ieşea din biserică. De aceea, când vedea câte un frate sau părinte că întârzie la sfintele slujbe, îi zicea: „Tătucuţă, veniţi la timp la biserică! Să nu pierdeţi sfintele slujbe, dacă nu aveţi altă ascultare, că de aceea am venit la mănăstire!”

Preacuviosia sa avea vocaţia bisericii mai mult decât toţi părinţii şi fraţii mănăstirii şi era o icoană vie pentru fiecare. Apoi era şi duhovnicul obştii împreună cu Ieroschimonahul Paisie Olaru, reîntors în anul 1953 de la Slatina. Aceşti doi părinţi aleşi de Dumnezeu au împodobit viaţa duhovnicească în Mănăstirea Sihăstria, menţinând-o la aceeaşi măsură ca şi în timpul stăreţiei Părintelui Cleopa, adunând în jurul lor numeroşi tineri iubitori de

Hristos.

În toamna anului 1956, Părintele Cleopa a revenit şi el la metanie cu conştiinţa împăcată că a făcut ascultare unde a fost trimis de Biserică. De acum viaţa duhovnicească la Sihăstria se întăreşte şi mai mult. Părintele Cleopa spovedea şi povăţuia pe credincioşi la chilia sa din deal; Părintele Paisie spovedea şi învăţa pe fiii săi duhovniceşti la chiliile din pădure, fiind foarte iubitor de tăcere şi linişte; iar Părintele Ioil era întotdeauna prezent întâi la biserică şi apoi la stăreţie.

Cei trei părinţi sporiţi în rugăciune şi har au dat o nouă dimensiune duhovnicească Mănăstirii Sihăstria în aceşti ani de cumpănă. Modelul viu al fiecăruia dintre ei îndemna pe fiii lor duhovniceşti să se roage mai mult, să facă voia Domnului şi să se pregătească pentru zilele grele care se întrezăreau la orizont.

Obştea Mănăstirii Sihăstria trecuse de 80 de părinţi şi fraţi, toţi râvnitori şi rugători, toţi iubitori de Hristos. Cea mai mare bucurie a obştii era ascultarea zilnică a Dumnezeieştii Liturghii şi a slujbelor de la miezul nopţii. Tinerii făceau ascultare în timpul zilei şi erau prezenţi la biserică mai ales noaptea; iar bătrânii erau nelipsiţi de la biserică atât ziua, cât şi noaptea.

Toate se făceau în linişte, cu pace, cu bucurie şi cu sfat şi toţi ascultau de cei trei mari duhovnici ai Sihăstriei: Părinţii Paisie, Cleopa şi Ioil. Părintele Paisie îşi îndemna ucenicii la viaţa de linişte, de tăcere şi rugăciune. Părintele Cleopa îi îndemna pe toţi, călugări şi mireni, să nu uite de ceasul morţii, să asculte de duhovnic şi să apere, cu timp şi fără timp, dreapta credinţă ortodoxă. Iar stareţul Ioil îi îndemna să nu lipsească de la slujbele bisericii.

Astfel Mănăstirea Sihăstria devenise o cetate duhovnicească a Ortodoxiei româneşti, un lăcaş de rugăciune pentru toţi fiii Bisericii lui Hristos şi o casă de linişte sufletească şi de bucurie, unde te puteai întâlni mai uşor cu Dumnezeu.

Între anii 1956 – 1959, Sihăstria, ca şi celelalte mănăstiri româneşti, a trăit câţiva ani de linişte şi aleasă

sporire duhovnicească, dar la orizont se întrezărea o mare furtună împotriva Bisericii lui Hristos. Ateismul şi sectarismul de toate nuanţele pregăteau un nou atac împotriva Ortodoxiei, atât de încercată de-a lungul istoriei.

Căci acesta a fost dintotdeauna destinul Bisericii apostolice: să fie permanent persecutată, permanent supravegheată, însă permanent vie, tare, biruitoare şi mântuitoare.

PERSECUŢIA ÎMPOTRIVA BISERICII DIN ANII 1959 – 1964

Persecuţia din anii 1959 – 1964 a însemnat cea mai grea perioadă a monahismului românesc din secolul XX.

Persecuţia a început în luna aprilie, anul 1959. Mai întâi au fost excluşi din monahism pentru toată viaţa stareţii şi duhovnicii care aveau o activitate duhovnicească mai intensă şi la care veneau mulţi credincioşi. În aceeaşi lună a fost exclus din toate mănăstirile din tară întregul tineret, adică fraţii şi rasofori.

Spre sfârşitul anului 1959 s-a votat de către guvernul ateu din Bucureşti un decret special prin care erau excluşi din mănăstiri toţi călugării până la 55 de ani şi maicile până la vârsta de 50 de ani. Decretul a fost aplicat cu severitate, sub controlul securităţii şi cu supravegherea organelor politice din fiecare zonă. Până în primăvara anului 1960 au fost excluşi din mănăstiri peste 4.000 de monahi şi monahii.

Cele mai greu lovite au fost însă mănăstirile din Moldova, fiind mai multe şi cu vocaţie duhovnicească mai mare. Unele mănăstiri, ca Sihăstria şi Slatina, au fost transformate în mănăstiri-azil; Sihăstria pentru monahi bătrâni şi Slatina pentru maici bătrâne. La Sihăstria au fost aduşi peste 40 de bătrâni din mănăstirile Moldovei, care, după mai mulţi ani, s-au mutat la Domnul. Mormintele lor se găsesc în cimitirul mănăstirii.

Schiturile mici, mănăstirile rămase fără călugări, ca şi mănăstirile profund misionare au fost închise sau transformate în parohii, pe care le deserveau preoţii de mir, iar primirea de noi tineri în mănăstiri era interzisă şi

supravegheată de securitate.

Stareţul Mănăstirii Sihăstria, Protosinghelul Ioil Gheorghiu, împreună cu Ieromonahul Varsanufie Lipan, ucenicul Arhimandritului Cleopa, au fost şi ei excluşi din monahism, la 22 aprilie 1959, fiind trimişi fiecare cu domiciliul forţat în satul natal – Protosinghelul Ioil, în comuna Dumbrava Roşie şi Ieromonahul Varsanufie, în comuna Pipirig – Neamţ. Astfel, Mănăstirea Sihăstria îşi pierduse stareţul şi peste 40 de vieţuitori sub vârsta impusă de decret, iar Arhimandritul Cleopa îşi pierduse ucenicul de chilie şi majoritatea fiilor săi sufleteşti.

A TREIA RETRAGERE ÎN MUNŢI

Văzând această situaţie grea şi ştiind că este mereu supravegheat de organele politice, Părintele Cleopa, îndemnat de Duhul Sfânt, s-a retras din nou – pentru a treia oară – în Munţii Moldovei, la mult iubita sa linişte. Întâi s-a dus în pădurile din jurul comunei Hangu.

De aici s-a îndreptat spre nord, către Muntele Hălăuca – Pipirig. Apoi, şi-a făcut un mic bordei din lemn, nu departe de culmea Muntelui Petru Vodă, unde a stat peste doi ani, fiind ajutat de un creştin devotat din partea locului, numit Pavel Marin.

Prin anul 1962 a venit la el şi ucenicul său, Părintele Varsanufie, cu care s-a nevoit împreună în mai multe locuri mai bine de trei ani. Printre cei care l-au ajutat în mod deosebit pe Părintele Cleopa în această retragere au fost Dumitru Niţă şi Gheorghe Olteanu din Dolheşti, comuna Pipirig, precum şi rudele Părintelui Varsanufie din aceeaşi comună.

Ambii părinţi se spovedeau unul la altul săptămânal şi se împărtăşeau la două-trei săptămâni cu Sfintele Taine aduse din Mănăstirea Sihăstria.

Pe măsură ce treceau anii, toţi aşteptau cu nerăbdare reîntoarcerea acasă a Părintelui Cleopa. Toţi doreau să vină, dar poate cel mai mult bătrâna sa mamă, Maica Agafia din Mănăstirea Agapia Veche. Nu-l văzuse de aproape şase ani şi n-ar fi vrut să plece la Domnul fără să-l mai întâlnească o dată.

Părintele Cleopa însă nu mai venea. Se învăţase cu liniştea şi cu neîncetata rugăciune, iar mângâierile Duhului Sfânt îi odihneau sufletul ziua şi noaptea.

Ajutat de rugăciunile tuturor fiilor săi duhovniceşti, era încă sănătos şi se îndeletnicea, pe lângă rugăciune, şi cu scrierea cărţilor sfinte, „pe rădăcinile brazilor”, după cum mai târziu singur mărturisea.

Iată titlurile câtorva din scrierile sale realizate în cei peste cinci ani de nevoinţă pustnicească în munţi: Predici pentru monahi, numită şi Urcuş spre înviere; Spovedania arhiereilor, Spovedania stareţilor, Spovedania duhovnicilor, Spovedania preoţilor de mir, Spovedania monahilor, Despre vise şi vedenii, precum şi Minunile lui Dumnezeu din zidiri.

Arhimandritul Cleopa a scris şi alte cuvinte de folos, din care unele s-au tipărit, iar altele s-au pierdut cu timpul. Dar cele care s-au păstrat până astăzi dovedesc că părintele era foarte râvnitor pentru Sfânta Scriptură, pentru scrierile Sfinţilor Părinţi şi Sfintele Canoane, şi mai ales pentru neîncetata rugăciune.

Sfinţia sa se ruga în singurătate între 10 – 12 ore în timp de o zi şi o noapte. După cum ne spunea mai târziu ucenicul său, Ieromonahul Varsanufie, Părintele Cleopa obişnuia să citească dimineaţa următoarele rugăciuni: Rugăciunile dimineţii, câteva acatiste, din care nu lipseau Acatistul Mântuitorului şi al Bunei Vestiri. Apoi citea Canonul de pocăinţă, Canonul îngerului păzitor, Canonul puterilor cereşti şi câteva catisme din Psaltire.

După amiază citea Vecernia, Pavecernita şi câteva canoane din Bogorodicină.

Apoi, după o mică pauză, mânca o dată în zi către seară şi continua cu rugăciunile de seară şi Paraclisul Maicii Domnului. În restul timpului repeta rugăciunea lui Iisus. Se învrednicise să dobândească şi rugăciunea inimii, cum ne spunea ucenicul său, încât uneori plângea cu lacrimi fierbinţi şi simţea o mare căldură duhovnicească în inima sa, care ardea ca o văpaie de foc.

SIHĂSTRIA FĂRĂ PĂRINTELE CLEOPA

În perioada persecuţiei, în Mănăstirea Sihăstria slujbele se făceau cu greutate din lipsă de slujitori. Duhovnicii erau tot mai puţini, credincioşii veneau pe la mănăstiri cu oarecare teamă, iar tinerii care doreau să rămână, erau primiţi ca lucrători în haine civile.

Lipsa Arhimandritului Cleopa şi a Protosinghelului Ioil Gheorghiu, a îngreuiat şi mai mult viaţa duhovnicească. Acum toată greutatea apăsa pe umerii bătrânului duhovnic Paisie. Mai mult decât toţi, sfinţia sa spovedea ziua şi noaptea călugări şi mireni; mângâia, îmbărbăta, dădea speranţă tuturor, rugându-se lui Dumnezeu cu credinţă.

Toţi întrebau de Părintele Cleopa şi-l pomeneau la sfintele lor rugăciuni. Toţi ar fi dorit măcar să-l vadă şi să se bucure de cuvintele sale, dar nimeni nu ştia unde anume se nevoieşte şi se roagă lui Dumnezeu. Însă toţi simţeau tainic puterea rugăciunilor lui. Şi această încredinţare dădea speranţă tuturor că mai devreme sau mai târziu se va reîntoarce la fiii săi sufleteşti.

Noul stareţ al Mănăstirii Sihăstria, Protosinghelul Caliopie Apetri, a fost rânduit în mod providenţial să conducă această obşte. El era, de fapt, ucenicul Părintelui Cleopa, cu care stătuse împreună şi la Mănăstirea Slatina. Totodată, era un părinte foarte curajos, îndrăzneţ, râvnitor pentru cele sfinte şi plin de bunătate.

Toate aceste calităţi, împreună cu harul lui Dumnezeu, l-au ajutat să menţină în aceeaşi râvnă şi rânduială obştea Mănăstirii Sihăstria, timp de 12 ani.

Slujbele se făceau tot aşa de frumoase ca în trecut, se rosteau predici, credincioşii veneau din ce în ce mai numeroşi şi starea critică din anii 1959 – 1962 s-a ameliorat mult după 1963.

De aceea putem zice împreună cu Prorocul David: Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, Care faci minuni!

LACRIMILE MAICII AGAFIA

Era în vara anului 1964. Evenimentele din lume decurgeau spre binele creştinătăţii. Oamenii îşi recăpătau

speranţa zilei de mâine. Mănăstirile, aceste cetăţi ale Ortodoxiei milenare, se rugau stăruitor pentru biruinţa Crucii lui Hristos.

Bisericile erau tot mai pline de credincioşi, pelerinajele pe la mănăstiri se înmulţiseră, iar Dumnezeu se întorsese cu fata spre noi, păcătoşii.

Veneam de la Târgu Neamţ spre Mănăstirea Sihăstria, prin Agapia Veche. Voiam să mai mângâi pe mama Părintelui Cleopa şi să-i duc câte ceva din cele de nevoie.

Când am ajuns în poarta mănăstirii, bătrâna Maică Agafia aştepta să vină câte un închinător ca să-i vorbească. Cum vedea pe cineva intrând în incinta mănăstirii, Maica Agafia, fără să-l cunoască, îl întreba: „Ascultă, dumneata! N-ai văzut pe Cleopa meu?” Credinciosul îi spunea: „Nu, maică, nu-l cunosc!”

Când veneau alţi credincioşi să se închine, bătrâna se apropia de ei şi-i întreba şi pe ei cu lacrimi în ochi: „N-aţi văzut cumva pe Cleopa meu?” Iar ei îi răspundeau: „Nu ştim, maică, nu l-am văzut!” Atunci bătrâna, suspinând, îşi ştergea lacrimile din ochi, privind undeva departe.

Înţelegând marea ei durere, m-am apropiat de Maica Agafia să-i dau cele pregătite pentru ea, şi i-am spus cu blândeţe:

— Maică Agafie, nu mai întreba pe oameni unde este Părintele Cleopa, că ei nu ştiu unde se află!

Atunci bătrâna mi-a spus cu lacrimi de durere:

— Ei, Părinte Ioanichie, dacă n-ai fost mamă!... Cuvintele ei m-au umplut de lacrimi şi, după ce m-am închinat în biserică, i-am spus:

— Lasă, Maică Agafie, că în curând Părintele Cleopa va veni la Sihăstria! apoi am plecat peste munte la mănăstire.

A doua zi după amiază, Maica Agafia, cuprinsă de dor pentru fiul ei, Cleopa, şi-a luat bătui în mână şi, fără să spună nimic la maici, a pornit peste munte spre Sihăstria. Dar, fiind singură şi având peste 88 de ani, a rătăcit poteca în pădure şi spre seară, a găsit-o un om şi a dus-o la o

cabană forestieră. Nu mai ştia nici să se întoarcă înapoi, nici să vină la Sihăstria. Muncitorii de la cabană i-au dat o cameră de dormit peste noapte. În acest timp clopotele Mănăstirii Agapia Veche se trăgeau necontenit şi toate surorile o căutau prin pădure. Abia a doua zi pe la amiază au aflat-o şi au întrebat-o:

— Cum ai ajuns aici, Maică Agafia?

— Am vrut să mă duc la Sihăstria, să văd dacă n-a venit Cleopa meu! Dar m-am rătăcit. M-a adus un om la cabana asta şi nu ştiu pe unde să merg.

— Hai că te ducem noi, Maică Agafia!

Ajungând la Sihăstria, Maica Agafia a îngenuncheat în faţa mormintelor celor doi fii ai ei, Vasile şi Gherasim, şi, după ce a plâns singură îndeajuns, s-a sculat, a sărutat crucile, s-a închinat în biserică şi a spus surorilor:

— De-acum pot să mor! Dar nu mă lăsaţi să rămân aici?

— Nu, Maică Agafie! Hai să mergem înapoi!

— Hai să mergem…

REÎNTOARCEREA PĂRINTELUI CLEOPA LA MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA

În luna august 1964, bucuria negrăită a eliberării tării şi a tuturor românilor robiţi de comunism cuprinsese pe toţi. Închisorile rămăseseră goale, cei care supravieţuiseră au fost eliberaţi, mănăstirile şi toată tara făceau rugăciuni de mulţumire lui Dumnezeu şi toţi sperau în mai binele zilei de mâine.

La sfârşitul aceleiaşi luni, însoţit de un binevoitor, am ajuns la bordeiul Părintelui Cleopa, tăinuit de vederea celor mulţi. Îngenunchind, i-am sărutat mâna, ne-am îmbrăţişat şi am plâns împreună. Mi se părea că visez. Apoi, Domnul întărindu-ne, ne-am rugat îndelung, şi i-am spus Părintelui Cleopa: „Preacuvioase părinte, am venit, trimis de părinţii de la Sihăstria, să vă aducem acasă, după aproape şase ani de despărţire. S-au deschis închisorile şi Dumnezeu ne-a binecuvântat tara cu puţină libertate. Deci, vă rugăm să vă întoarceţi la Sihăstria!

Toţi părinţii vă aşteaptă plângând de bucurie. Vă

aşteaptă şi credincioşii, dar cel mai mult vă doreşte Părintele Paisie, duhovnicul nostru al tuturor, care v-a crescut de mic, şi Maica Agafia, mama sfinţiei voastre!…”

Părintele Cleopa însă ezita. Se învăţase cu liniştea. O luptă tainică era în sufletul său. Să renunţe la linişte pentru folosul altora? Sau să rămână mai departe la pustie? Atunci, văzându-l în această cumpănă, l-am lăsat să se roage lui Dumnezeu încă două săptămâni. La 29 septembrie, de ziua Sfântului Chiriac Sihastrul, Părintele Cleopa cu ucenicul său, Varsanufie, mergând peste munţi şi văi, prin păduri cunoscute numai de ei, au sosit în Mănăstirea Sihăstria.

Bucuria a fost mare, părinţii şi fraţii îl sărutau cu lacrimi în ochi şi dădeau slavă lui Dumnezeu că s-a întors iarăşi sănătos la chilia sa. Drept mulţumită, în seara aceea s-a făcut priveghere de noapte. Ziua următoare, Părintele Cleopa a petrecut-o împreună cu duhovnicul său, Ieroschimonahul Paisie.

Aşa a fost reîntoarcerea în obştea Sihăstriei a Arhimandritului Cleopa.

ACTIVITATEA DUHOVNICEASCA A PĂRINTELUI CLEOPA

Vestea venirii sale în Mănăstirea Sihăstria s-a răspândit în câteva zile în toată tara. Încet, încet, au început iarăşi să-l viziteze grupuri de credincioşi de pretutindeni, să-i ceară sfat şi să primească binecuvântare.

Aşa a început Părintele Cleopa să mângâie din nou lumea, să rostească zilnic cuvânt de folos, să spovedească şi să atragă pe mulţi către Hristos prin cuvânt şi rugăciune. În fiecare zi veneau la chilia lui zeci şi sute de credincioşi din tară şi chiar de peste hotare.

Aici ascultau sfatul şi cuvântul de îmbărbătare al bătrânului, puneau întrebări duhovniceşti şi teologice de la cele mai simple, până la cele mai profunde şi fiecare ieşea mulţumit de la el, bucurându-se măcar să-l vadă şi să primească binecuvântare. Astfel, fiind cunoscut în toată tara, toţi mulţumeau lui Dumnezeu că ni l-a dăruit ca o binecuvântare cerească.

Prima datorie pe care o cerea Părintele Cleopa de la credincioşii de toate vârstele şi dregătoriile, era păstrarea cu sfinţenie a dreptei credinţe, adică a dogmelor Bisericii Ortodoxe. Fără dreapta credinţă, nimeni nu se poate mântui, chiar dacă are unele fapte bune.

Apoi părintele punea accentul pe mărturisirea păcatelor, îndemnând credincioşii să se spovedească de cel puţin patru ori pe an. El le zicea: „Frate, când vezi că s-a îmbolnăvit în casă tata sau mama… nu chema doctorul mai întâi, ci preotul. Că doctorul nu-i poate da o clipă de viaţă. Că dacă ar putea da, nu ţi-ar da-o ţie, ar tine-o pentru el. Totul este cum vrea Dumnezeu! Să chemi preotul şi să-i zici: „Părinte, stai şi spovedeste-l pe tata sau pe mama după carte”. Iar preotul să-l întrebe dacă a făcut cutare păcat sau cutare păcat, aşa sau aşa…

După spovedanie, cel ce se spovedeşte e bine să spună că pe toate le-a făcut. Că dacă nu greşim cu lucrul, greşim cu mintea, sau cu cuvântul. Şi preotul la sfârşit îl poate dezlega de toate păcatele cu darul pe care i l-a dat Hristos.

Apoi poţi chema şi doctorul. Că dacă moare omul spovedit curat, Biserica îl poate scoate din iad şi în 40 de zile, sau poate mai mult, dar îl poate scoate. Dar dacă este nespovedit şi are păcate grele, nu-l mai scoate din iad nicio slujbă. Fără spovedanie nu este mântuire”.

Sfinţia sa recomanda fiecăruia să aibă duhovnicul său în parohia de care depinde. Iar dacă cineva dorea o spovedanie mai amănunţită, o putea face în special la duhovnicii bătrâni din mănăstiri. În acest caz credincioşii care se spovedeau la mănăstiri erau datori să ia binecuvântare de la preotul locului şi apoi să-şi facă canonul rânduit.

Amintim aici că preacuvioşia sa avea la spovedanie, pe lângă numeroşi credincioşi, şi circa 40 de părinţi şi fraţi din obştea Mănăstirii Sihăstria, la care se adăugau mulţi călugări şi maici din alte mănăstiri, precum şi preoţi de mir şi mai mulţi ierarhi.

Prin spovedanie, Părintele Cleopa dobândea multe

suflete pentru Hristos, însă întreba pe fiecare dacă poate face canonul rânduit de el. Iar dacă cineva spunea că nu-l poate împlini, părintele îi dădea un canon mai mic, după vârsta, puterea şi râvna lui.

Apoi cerea fiecărui credincios să se roage cât de mult, precum porunceşte însuşi Sfântul Pavel, zicând: Neîncetat să vă rugaţi (I Tesaloniceni 5, 17). Părintele recomanda, în general, ca fiecare să facă dimineaţa Rugăciunile Dimineţii şi Acatistul Maicii Domnului, seara Rugăciunile spre somn şi Paraclisul Maicii Domnului, cu candela aprinsă; şi restul zilei, pe cât se poate, rugăciunea „Doamne Iisuse”.

Însă mai întâi el însuşi se ruga zilnic pentru sine, pentru Biserică, pentru credincioşi, pentru cei căzuţi în grele păcate, pentru cei bolnavi, pentru cei din suferinţă. Astfel, rugăciunile Părintelui Cleopa făceau uneori adevărate minuni, căci li se împlineau cererile cele de folos, se întorceau sănătoşi de la spitale şi din călătorii, şi reuşeau la examene şi în viaţa de toate zilele.

Apoi le cerea să meargă la biserică săptămânal sau, în caz de nevoie, la două-trei săptămâni. Când nu pot merge, să trimită pe cineva din familie, ori soţul ori soţia, ori unul din copii, pe care îl numea „apostolul familiei”. Iar acasă să citească cărţi sfinte, să se roage şi să nu mănânce până nu vine „apostolul familiei” cu sfânta anaforă de la biserică.

Îndemna şi la milostenie: „Să nu plece nimeni de la voi nemiluit, mamă! N-ai un ban, dă-i un cartof, un colţ de pâine, o batistă, dă-i ceva cât de puţin. Dacă dai puţin, dar îţi pare rău că nu dai mai mult, ca fulgerul ajunge la Dumnezeu milostenia ta. De ce? S-au întâlnit două mari virtuţi: milostenia cu smerenia”.

Sfătuia pe fiecare să facă milostenie în numele lui Hristos, după puterea sa, că cel ce face milostenie „împrumută pe Dumnezeu” şi se mântuieşte cel mai uşor. Că zice Domnul în Sfânta Evanghelie: Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui (Matei 5, 7).

De asemenea, recomanda credincioşilor să trăiască

în permanentă dragoste şi armonie creştină, după cuvântul pe care îl rosteşte însuşi Hristos: întru aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii (Ioan 13, 35).

O datorie principală, pe care o cerea familiilor credincioase de la sate şi oraşe, era şi naşterea de copii. Potrivit Sfintelor Canoane, Părintele Cleopa interzicea cu desăvârşire avortul şi uciderea de copii pe orice cale, căci acesta este unul din cele mai mari păcate din viaţa creştinilor. Apoi recomanda tinerilor să ducă viaţă în feciorie până la cununia religioasă şi să asculte de preoţii şi părinţii lor, după porunca dată lui Moise: Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, ca să-ţi fie ţie bine şi să trăieşti ani mulţi pe pământ (Ieşire 20, 12). Iar celor care aveau procese şi certuri pentru cele pământeşti, bătrânul le cerea să se împace unii cu alţii şi să urmeze sfatul preotului lor.

La urmă, Părintele Cleopa le ţinea un cuvânt de folos, după priceperea lor, şi le răspundea la întrebările puse de fiecare. Apoi îi binecuvânta cu Sfânta Cruce, îi miruia, le dădea iconiţe şi tămâie şi îi slobozea cu pace la casele lor. După ce se odihnea puţin, veneau alte grupuri de credincioşi să-i ceară sfat şi binecuvântare.

Erau zile, mai ales vara, când părintele avea mai multe grupuri de credincioşi, numărând sute de oameni.

Aceasta a fost cea mai mare misiune duhovnicească pe care a făcut-o în mod neîntrerupt Părintele Cleopa din toamna anului 1964, până la 2 decembrie 1998, când şi-a dat duhul în braţele lui Hristos.

SFATURI DUHOVNICEŞTI PENTRU MONAHI

Întrucât zilnic veneau părinţi şi fraţi atât din Mănăstirea Sihăstria, cât şi din alte mănăstiri, pentru spovedanie şi sfătuire duhovnicească la Părintele Cleopa, sfinţia sa căuta să dea fiecăruia sfaturi potrivite cu nevoile sale sufleteşti, precum îl călăuzea Duhul Sfânt.

Monahii, după cum se ştie, duc viaţă duhovnicească deosebită, au canon special rânduit de duhovnicii lor, au şi încercări deosebite şi de aceea au nevoie de duhovnici

iscusiţi, care să-i poată povăţui pe calea pocăinţei spre Hristos. De aceea Părintele Cleopa întreba pe fiecare ce probleme sufleteşti are. Apoi, de câtă vreme nu este spovedit, cine îi este duhovnic, dacă are dezlegare sau nu pentru Sfânta împărtăşanie şi dacă îl mustră conştiinţa pentru vreun păcat pe care l-a ascuns sau s-a ruşinat să-l mărturisească.

De răspunsul pe care îl dădea fiecare în faţa bătrânului, depindea şi sfătuirea duhovnicească pe care o primea. Şi întrucât Părintele Cleopa cunoştea bine Sfânta Scriptură, Sfinţii Părinţi, Filocalia şi Sfintele Canoane, şi era inspirat de Dumnezeu, el reuşea întotdeauna să dea răspunsul cel mai bun, potrivit cu nevoia şi frământarea sufletească a fiecăruia. Astfel, cel care primea sfatul bătrânului şi îl împlinea, avea multă bucurie şi pace sufletească. Iar dacă făgăduia că păzeşte sfatul lui şi nu-l împlinea, avea mustrare de conştiinţă şi era nevoit să se reîntoarcă la bătrânul.

Sfatul cel mai des recomandat atât monahilor, cât şi credincioşilor, era acesta: „Dacă vrei să mergi drept înaintea lui Dumnezeu, îţi trebuie două ziduri. Dar nu de cărămidă, nu de piatră, nu de pământ, ci două ziduri duhovniceşti. Să aveţi frica de Dumnezeu în dreapta, căci zice Prorocul David: Cu frica de Dumnezeu se abate tot omul de la rău; iar în stânga să aveţi frica morţii, căci zice Iisus, fiul lui Sirah: Fiule, adu-ţi aminte de cele mai de pe urmă ale tale şi în veac nu vei greşi.

Aceste două fapte bune – frica de Dumnezeu şi cugetarea la moarte –, îl izbăvesc pe om de tot păcatul”.

Alte sfaturi pe care le recomanda monahilor erau şi acestea: să facă ascultare cu dragoste şi cu „Doamne Iisuse” în minte şi în inimă, şi să participe, în funcţie de ascultare, în fiecare zi la Sfânta Liturghie şi la celelalte slujbe ale Bisericii.

De asemenea, Părintele Cleopa mai recomanda monahilor şi fraţilor din mănăstiri să asculte întru toate de duhovnicii lor. Dacă nu pot împlini un canon, să ceară duhovnicilor un alt canon, pe măsura puterii lor; să

citească zilnic câte un capitol sau două din Sfânta Scriptură, mai ales din Noul Testament; să citească viaţa sfântului din ziua respectivă şi câte un cuvânt din Pateric şi alte cărţi sfinte.

Recomanda iarăşi vieţuitorilor din mănăstiri să fie cât mai statornici în viaţa monahală, să nu umble dintr-un loc în altul, dintr-o mănăstire în alta; să nu aibă niciun fel de avere personală şi să nu facă nimic fără binecuvântarea stareţului şi a duhovnicului.

Dacă veneau la sfinţia sa călugări sau fraţi care se sminteau de unele lucruri, părintele îi îndemna să ia aminte la ei înşişi: „Ce crezi tu? Un corăbier, când merge cu corabia pe mare, prin locuri stâncoase şi periculoase, crezi că el se uită la altă corabie, pe unde o duce celălalt? El este cu ochii la cârmă.

Sau cel care merge cu maşina pe drum, se uită cum conduce celălalt maşina? El este cu ochii la drumul lui: dreapta, stânga, pantă, deal! Fiecare este cu ochii la maşina lui. Aşa şi tu. Fii cu mâna pe volanul sufletului tău! Uită-te la sufletul tău, să nu-l dai în prăpastie! Treaba lui ce face celălalt. Fiecare se mântuieşte după cum îşi conduce sufletul său.

Trei fraţi de la Mănăstirea Neamţ s-au dus la moşul Gheorghe Lazăr, un om sfânt, care a făcut minuni în părţile acestea, şi i-au zis:

— Moş Gheorghe, noi plecăm din mănăstirea asta, că neam smintit!

— Dar de ce, drăguţă? a spus bătrânul.

— Nu mai este mântuire în mănăstire!

Atunci moşul Gheorghe, care niciodată nu se mânia, a strigat tare de trei ori: „Nu face tu! Nu face tu! Nu face tu!” şi s-a dus”.

Dacă cineva din cinul monahal observa vreo abatere mai gravă la părintele său duhovnicesc, fie iubirea de avere, fie lăcomia de orice fel, zgârcenia, mândria, mânia şi altele, Părintele Cleopa îi recomanda să-şi aleagă un alt duhovnic, fără să-l judece pe cel dintâi.

Acestea sunt câteva din sfaturile pe care le dădea

Arhimandritul Cleopa fiilor săi duhovniceşti şi tuturor monahilor din tară care veneau să-i ceară cuvânt de folos.

SFATURI DUHOVNICEŞTI PENTRU CREDINCIOŞI

Părintele Cleopa era un iscusit duhovnic atât pentru călugări, cât şi pentru credincioşi. În primul rând se străduia să trezească în suflete râvna şi dorul pentru Dumnezeu. După acestea urma creşterea duhovnicească a acelui suflet şi înnoirea lui.

El recomanda fiilor săi sufleteşti să respecte, în general, următoarele sfaturi:

Copiii să fie crescuţi de mici în frica Domnului. Să înveţe rugăciuni pe de rost, să fie spovediţi şi împărtăsiţi lunar; să fie duşi cu regularitate la Sfânta Biserică, să asculte de părinţi, să facă rugăciuni şi metanii pentru tata şi mama, pentru fraţii şi rudele lor, să înveţe religia în scoală, să ţină sfintele posturi şi să nu fure.

Tinerii să aibă fiecare duhovnicul său. Să se spovedească o dată pe lună, iar Sfânta împărtăşanie să o primească cu multă evlavie, când vor fi vrednici de Trupul şi Sângele Domnului, urmând sfatul duhovnicului. Apoi să asculte întru toate de părinţi, să se ferească de toate smintelile şi păcatele urâte de astăzi; să citească cărţi sfinte, iar care au chemare, să se pună în slujba Domnului, fie învăţând Seminarul şi Teologia, fie intrând în viaţa monahală. Cei care au abateri grave de la morala creştină să se spovedească la duhovnici bătrâni şi să urmeze canonul rânduit de ei.

Cei care vor să se căsătorească să fie cercetaţi canonic de preoţii lor, ca nu cumva să fie rude între ei, sau să se căsătorească fără voia părinţilor lor. Apoi să respecte poruncile date de Dumnezeu celor căsătoriţi, adică să nu-şi ucidă pruncii, să asculte de părinţi, să fie creştini buni, să facă milostenie şi să împlinească cu cuget curat sfaturile duhovnicilor lor.

Cei căsătoriţi să facă din casa lor o adevărată biserică. Să nască şi să-şi crească copiii în frică de Dumnezeu, să se roage mult, să facă milostenie la săraci şi la văduve, să se spovedească şi să se împărtăşească cel

puţin de patru ori pe an, dacă au dezlegare. Apoi să nu primească sectanţi şi oameni de altă lege în casele lor, să trăiască în pace unii cu alţii, să îngrijească cu sfinţenie de părinţii şi bătrânii familiei şi să asculte întru toate de păstorii lor sufleteşti.

DUHOVNICII PĂRINTELUI CLEOPA

Până la vârsta de doisprezece ani, Părintele Cleopa, pe atunci elev la scoală primară, se mărturisea la preotul de parohie, numit Gheorghe Chiriac, care a botezat pe toţi copiii familiei Alexandru Ilie. După această vârstă, tânărul Constantin se mărturisea la duhovnicii Schitului Cozancea, din apropiere, mai ales la duhovnicul Conon Gavrilescu, care era un vestit exorcist şi părinte duhovnicesc în partea locului.

Din toamna anului 1929, când intră în viaţa monahală la Schitul Sihăstria, a avut ca duhovnic pe egumenul schitului, Protosinghelul Ioanichie Moroi, care era părinte duhovnicesc al tuturor vieţuitorilor de aici, întrucât era singurul preot şi slujitor al Sihăstriei.

Prin anii 1937 – 1938, monahul Cleopa se ducea uneori cu oile în apropiere de Agapia Veche şi îşi mărturisea păcatele la vestitul duhovnic Vichentie Mălău. După anul 1938, când Protosinghelul Vichentie s-a dus ca preot misionar în Banat, Părintele Cleopa se spovedea atât la bătrânul stareţ Ioanichie, cât şi la Ieroschimonahul Ioil.

Din anul 1942, după ce a fost numit locţiitor de egumen, Părintele Cleopa se spovedea de obicei la Ieroschimonahul Ioil Gheorghiu, duhovnicul schitului, întrucât bătrânul egumen zăcea la pat. Dar şi după hirotonia sa în preot, în anul 1945, şi după numirea sa ca egumen la Sihăstria, se spovedea tot la Ieroschimonahul Ioil, iar uneori la Ieromonahul Calistrat Bobu.

Către sfârşitul anului 1948, Ieroschimonahul Paisie Olaru se transferă de la Cozancea în obştea Mănăstirii Sihăstria, devenind duhovnicul Părintelui Cleopa şi al multor părinţi. Acest mare părinte era cel mai iscusit duhovnic din Moldova, în a doua jumătate a secolului XX. Chiar şi în perioadele de retragere în munţi, Părintele

Cleopa se mărturisea uneori tot la duhovnicul Paisie, care se ducea în miez de noapte să-l întâlnească la un loc anumit, cunoscut numai de ei.

La 18 octombrie 1990, când Ieroschimonahul Paisie se mută la Domnul, Părintele Cleopa îşi alege duhovnic pe Protosinghelul Varsanufie Lipan, ucenicul său, la care se mai spovedise şi în perioada retragerii în munţi.

În primăvara anului 1997, Protosinghelul Varsanufie mutându-se la Domnul, Arhimandritul Cleopa Ilie şi-a ales ca ultim duhovnic, pe Ieromonahul Iacob Savin, la care s-a spovedit până la moarte.

Aceştia au fost părinţii duhovniceşti ai Arhimandritului Cleopa Ilie, din copilărie până la sfârşitul vieţii sale. Pe aceştia îi pomenea întotdeauna cu evlavie la rugăciunile sale atât în biserică, cât şi la chilie.

DOI MONAHI BĂTRÂNI CU DARUL RUGĂCIUNII

Prin anii 1968 – 1970 se nevoiau în Mănăstirea Sihăstria mai mulţi călugări bătrâni cu viaţă aleasă, toţi ucenici ai Părintelui Cleopa. În fiecare noapte erau prezenţi la slujba Utreniei. După terminarea slujbei de miezul nopţii, fiecare se retrăgea la chilia sa. Doar doi părinţi bătrâni rămâneau în biserică şi aşteptau să iasă ceilalţi.

Apoi, ne mai văzând pe nimeni, se aşezau la pământ cu fata în jos în formă de cruce şi începeau să se roage cu lacrimi Mântuitorului Hristos, cerând milă, iertare şi dezlegare de păcate.

Aceasta o făceau în fiecare noapte după Utrenie, fără a fi observaţi de cineva. Dar într-o noapte se ruga neobservat într-un colţ al bisericii un preot bătrân cu viaţă sfântă. Era preotul Dimitrie Bej an, paroh în satul Ghindăoani – comuna Bălţăteşti, judeţul Neamţ, care venea din când în când la Sihăstria.

Cei doi părinţi aşternuţi cu fetele la pământ n-au observat că mai este cineva în biserică. Şi începând ei a se ruga din inimă, deasupra capetelor lor se ridica o flacără de lumină străvezie, care se tot mărea. Era flacăra harică a Duhului Sfânt, care creştea pe măsura rugăciunii celor doi bătrâni. Preotul, numai văzând vreodată aşa ceva, se

uimea de această minune şi, căzând în genunchi, se ruga şi el.

După puţină vreme, acea flacără haricâ s-a micşorat încet-încet până s-a stins.

Apoi cei doi bătrâni s-au sculat în picioare, au făcut trei metanii, au sărutat sfintele icoane şi au plecat fiecare la chilia sa.

Iată deci că şi în zilele noastre mai sunt călugări cu viaţă sfântă, care au darul rugăciunii de foc! Numele lor nu sunt cunoscute nici până astăzi. Dar unii bătrâni îmbunătăţiţi ne spun că erau părinţii Ianuarie şi Casian, ucenicii Părintelui Cleopa.

Însă aceasta rămâne o taină a lui Dumnezeu!

DESPRE O CREŞTINA CARE AVEA DARUL DUMNEZEIEŞTII RUGĂCIUNI

Ne vorbea Părintele Cleopa despre o altă minune de taină petrecută tot în biserica Mănăstirii Sihăstria:

„În iarna anului 1971, eram de rând la Sfântul Altar. Am venit la biserică la ora 4 dimineaţa şi îmi făceam rugăciunile pentru Sfânta împărtăşanie în faţa Sfintei Mese. Nu după mult timp intră o femeie să se roage, care venise de cu seară la mănăstire. N-o cunoşteam. Se ruga încet pe la toate icoanele şi făcea mereu metanii. Nu ştia că mai este cineva în biserică, căci era întuneric, fiind timp de iarnă. Văzând eu că se roagă atât de stăruitor, m-am uitat prin sfintele uşi să văd cine se roagă cu atâta credinţă. Femeia stătea în genunchi în mijlocul bisericii, cu mâinile ridicate în sus şi zicea din toată inima aceste cuvinte: „Doamne, nu mă lăsa! Doamne, nu mă lăsa!”

Atunci am văzut o lumină gălbuie în jurul capului ei şi m-am înspăimântat. Apoi femeia a căzut cu fata la pământ şi se ruga fără glas. Raza de lumină de deasupra ei se făcea tot mai mare şi se ridica deasupra capului. După puţin timp lumina s-a stins încet, iar femeia s-a ridicat şi a ieşit din biserică. Era o femeie de la tară.

Iată deci cine are darul rugăciunii! Iată că mirenii ne întrec pe noi, călugării! Eu făceam proscomidia şi de mare emoţie am început a plânge cu copia în mână.

Numai Dumnezeu ştie câţi aleşi are în această lume!”

PELERINAJ LA MORMÂNTUL DOMNULUI ŞI LA MUNTELE SINAI

În toamna anului 1974, la zece ani de la reîntoarcerea sa din pustie, mai mulţi pelerini din tară, împreună cu Părintele Cleopa şi Protosinghelul Ioil Gheorghiu, am plecat să ne închinăm la Mormântul Domnului şi la celelalte locuri sfinte.

Aceasta a fost una dintre cele mai mari bucurii din viaţa Părintelui Cleopa. Primul şi cel mai sfânt drum pe care l-am făcut împreună în cetatea sfântă a Ierusalimului, a fost închinarea la Mormântul Domnului. Apoi am urcat pe Golgota şi am sărutat Sfânta Cruce, pe care S-a răstignit Hristos pentru mântuirea noastră şi a întregii lumi. Acolo am ascultat Sfânta Liturghie şi, dând slavă Mântuitorului nostru Iisus Hristos, am mers în pelerinaj la celelalte locuri sfinte din Ierusalim, cu sufletele pline de bucurie şi emoţie.

În zilele următoare ne-am închinat pe Muntele Sion, unde a adormit Maica Domnului, precum şi la mormântul Proorocului David. Apoi am coborât în grădina Ghetsimani şi ne-am închinat la mormântul Maicii Domnului şi la toate locurile sfinte de aici. Cu Noul Testament în mână am urcat pe Muntele Măslinilor şi am poposit la cele două mari mănăstiri ortodoxe de maici: „Sfânta Maria Magdalena” şi „Eleon”, unde se nevoiau şi zece monahii române.

Aşa am străbătut Tara Sfântă până în Galileea, în oraşul Nazaret, unde Maica Domnului a primit vestea întrupării lui Hristos. Cel mai mult dintre noi însă se bucura Părintele Cleopa, care gustase din atâtea necazuri ale acestei vieţi!

Alt popas l-am făcut în oraşul Cana Galileei şi la fântâna Samarinencii. De aici am ajuns la râul Iordan, în care S-a botezat Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, şi ne-am reîntors la Ierusalim.

Apoi am plecat spre Betleem, oraşul unde S-a născut Hristos Domnul. Aici am zăbovit o zi, cerând Mântuitorului

să se nască duhovniceşte şi în inimile şi sufletele noastre.

După alte câteva zile am plecat cu toţii, cale de peste trei sute de kilometri, spre Muntele Sunai pe care Moise a primit Tablele Legii. Pe aici a condus Moise poporul ales spre Tara Sfântă. Doamne, cât de pustiu este locul acesta şi cât de binecuvântată este tara noastră, România, umbrită şi ocrotită de bunătatea Ta cea mare!

În zare se vedea ca o cetate nebiruită a Ortodoxiei Mănăstirea Sfânta Ecaterina, unde se află moaştele marii muceniţe. Aici suntem primiţi cu multă bunăvoinţă de Mitropolitul Damianos, stareţul mănăstirii.

A doua zi am urcat pe vârful muntelui unde Sfântul Proroc Moise a primit Tablele Legii. Apoi ne-am întors din nou spre Sfânta Cetate a Ierusalimului, dând slavă lui Dumnezeu pentru toate.

După ce ne închinăm iarăşi la Mormântul Domnului, vizităm satul Am Karem, locul de naştere al Sfântului Ioan Botezătorul, apoi Ierihonul şi mănăstirile de pe Valea Iordanului. La 30 octombrie ne reîntorceam în tară.

PELERINAJ LA MUNTELE ATHOS ŞI ALTE LOCURI SFINTE

După trei ani de la primul pelerinaj, în septembrie 1977, un grup de patru părinţi din Mănăstirea Sihăstria în frunte cu Arhimandritul Cleopa Ilie, am plecat cu trenul spre Muntele Athos.

Athosul, numit şi „Grădina Maicii Domnului”, este al doilea loc sfânt al lumii creştine, după Mormântul Domnului. Athosul este paradisul ţărilor ortodoxe, unic în lumea creştină.

Ajungem la Tesalonic, capitala Macedoniei antice, unde ne întâmpină câţiva monahi români. O zi întreagă vizităm mănăstirile şi bisericile vechi ale Greciei de Nord, apoi plecăm spre Muntele Athos.

În zare se conturează unele mănăstiri atonite, portul Dafne şi vârful înalt de peste 2000 de metri al Muntelui Athos. Totul ni se pare ca o minune dumnezeiască.

Muntele Athos este o limbă îngustă de pământ, cu o suprafaţă de 339 kilometri pătraţi, lungă de peste 80

kilometri, care adăposteşte pe ambele laturi 20 de mănăstiri mari, peste 15 schituri şi aproape 200 de chilii mici şi mari, în care se nevoiesc peste 1500 de călugări greci, sârbi, ruşi, români şi bulgari.

După două ore de călătorie cu vaporul, coborâm în portul Dafne, apoi urcăm spre Kareia, capitala Sfântului Munte. După ce obţinem viza de intrare în Muntele Athos, pornim spre Schitul Românesc Prodromul, unde poposim două zile.

Sâmbătă noaptea, la slujba Utreniei a fost tuns în monahism rasoforul Ioan, unul din ucenicii Părintelui Cleopa, care l-a şi luat sub mantie. Tunderea a fost oficiată de Arhimandritul Victorin, stareţul Mănăstirii Sihăstria, care i-a dat numele de Ioanichie.

Apoi s-a săvârşit Sfânta Liturghie, iar Părintele Cleopa a rostit un frumos cuvânt duhovnicesc. După masă am vizitat toate peşterile şi chiliile pustniceşti din jurul Schitului Prodromul, iar a doua zi am plecat să ne închinăm în marile mănăstiri atonite vestite în toată lumea.

Primul popas îl facem la Mănăstirea Marea Lavră. Aici ne închinăm la mormântul Sfântului Atanasie Atonitul din pridvorul bisericii.

În continuare vizităm chiliile româneşti de la Schitul Lacu şi Mănăstirile Iviru, Cutlumus şi Stavronichita. Toate au fost înnoite de voievozii moldoveni şi munteni, care le dădeau ajutoare şi danii an de an. Cel mai mult ne-a mişcat icoana Maicii Domnului, numită „Portărita”, de la Mănăstirea Iviru, unde ne-am închinat cu toţii, în frunte cu Părintele Cleopa. În drum spre Kareia, am făcut un scurt popas la chilia vestitului sihastru, Paisie Aghioritul, un mare cuvios cinstit şi căutat de întreaga Grecie, care ne-a uimit cu sfinţenia şi smerenia sa.

Apoi ne închinăm la icoanele făcătoare de minuni de la Mănăstirile Protaton din Kareia, Pantocrator, Estâgmenu şi Vatopedu, unde se află multe moaşte şi câteva icoane făcătoare de minuni. La Vatopedu Ştefan cel Mare a construit o arsana, care se păstrează în bună stare şi astăzi.

Continuăm pelerinajul spre Mănăstirea Hilandar. De aici traversăm muntele şi poposim la Mănăstirea Zografu, ctitorită din temelie de Ştefan cel Mare şi Sfânt între anii 1475 – 1502, cu hramul Sfântul Mare Mucenic Gheorghe.

Ne închinăm apoi la mănăstirile de pe versantul vestic al Muntelui Athos, şi anume: Mănăstirea Dochiaru, ctitorită în întregime de Alexandru Lăpusneanu în secolul XVI; Mănăstirile Xenofont şi Pantelimon. În continuarea pelerinajului nostru, vizităm Mănăstirile Xeropotamu, Simonos Petra, ctitoria lui Mihai Viteazul; Filoteu, Grigoriu, ctitoria lui Ştefan cel Mare; Dionisiu, ctitoria lui Neagoe Basarab; şi Mănăstirea Sfântul Pavel.

Auzind egumenii atoniti de venirea Arhimandritului Cleopa în Muntele Athos, o bună parte dintre ei l-au solicitat să rostească cuvânt de folos la obştea mănăstirilor lor. Astfel, a ţinut cinci predici duhovniceşti cu conţinut patristic şi filocalic deosebit, care au mângâiat multe suflete tinere şi au făcut ecou în toată Grecia, o bună parte dintre ele publicându-se.

Părăsind Sfântul Munte al Athosului, vizităm Atena cu mănăstirile din împrejurimi şi mergem la marele duhovnic Porfirie, care avea darul înainte-vederii. Un adevărat sfânt din zilele noastre. El se nevoia într-un mic schit din Atica. De aici plecăm în insula Kerkira (Corfu) la moaştele Sfântului Spiridon, pentru care Părintele Cleopa avea mare evlavie.

A doua zi, fiind Duminică, slujim împreună Sfânta Liturghie, iar Părintele Cleopa este invitat să ţină un cuvânt duhovnicesc la Mănăstirea Plătitera din oraş. Seara târziu plecăm cu vaporul spre Italia, la moaştele Sfântului Ierarh Nicolae, mare făcător de minuni, la dorinţa stăruitoare a Părintelui Cleopa, care voia să le sărute măcar o dată în viaţă şi să-i ceară ajutorul.

La orele 10 dimineaţa am sosit la Bari, unde se află catedrala cu moaştele Sfântului Nicolae. Aici toţi ne-am închinat cu lacrimi la racla lui, care se păstrează sub altarul bisericii mari, şi i-am cerut ajutorul şi mijlocirea sa pentru noi şi pentru tară. Apoi Părintele Cleopa a citit cu

lacrimi prima parte a Acatistului Sfântului Nicolae, iar noi ceilalţi am continuat, cântând cu toţii: „Bucură-te, Nicolae, mare făcător de minuni!” A fost un moment de mare emoţie, pe care nu-l putem uita.

De aici am plecat la Roma şi am vizitat catacombele Sfântul Calist şi Sfântul Sebastian. Apoi am făcut un popas la Mănăstirea Celie din Iugoslavia, la marele teolog sârb Iustin Popovici. Toţi doream să vorbim cu acest dogmatist şi teolog cunoscut în întreaga lume, care avea domiciliul forţat în această mănăstire.

Timp de două zile Arhimandriţii Iustin şi Cleopa s-au întreţinut duhovniceşte prin translator. Apoi Părintele Cleopa i-a cerut un sfat de taină. Ar fi dorit să rămână până la sfârşitul vieţii în Muntele Athos, dar era în îndoială. Atunci Arhimandritul Iustin i-a spus: „Părinte Cleopa, dacă te duci în Sfântul Munte, mai adaugi o floare în „Grădina Maicii Domnului”. Dar pe credincioşi cui îi laşi? Acolo te rogi numai pentru sfinţia ta. Dar în tară te rogi pentru toţi şi poţi aduce la Dumnezeu multe suflete lipsite de povăţuitori! Şi eu m-am nevoit un timp în Muntele Athos, dar pe urmă m-am reîntors să fac misiune în tară.

Eu zic să rămâi în tară, să te mântuieşti şi pe sfinţia ta şi să ajuţi şi la mântuirea altora. Aceasta este cea mai mare faptă bună a călugărilor de astăzi. Mai ales acum, când ne luptăm cu necredinţa, cu sectele, cu indiferentismul religios!”

Urmând sfatul său, Părintele Cleopa s-a întors acasă liniştit!

IEROSCHIMONAHUL PAISIE ŞI ARHIMANDRITUL CLEOPA

Dintre toţi duhovnicii mănăstirilor noastre din a doua jumătate a secolului XX, doi au fost recunoscuţi în toată tara ca fiind cei mai iscusiţi. Aceştia au fost Ieroschimonahul Paisie Olaru (1897 – 1990) şi ucenicul său, Arhimandritul Cleopa Ilie (1912 – 1998).

Amândoi erau cercetaţi de numeroşi credincioşi şi monahi; amândoi aveau darul cuvântului şi al lacrimilor.

Amândoi au crescut în viaţă mii de ucenici de toate vârstele, de la copii şi oameni simpli de la tară, până la intelectuali, preoţi şi ierarhi. Amândoi erau părinţi harismatici şi înainte-văzători.

Amândoi erau oameni de rugăciune şi se jertfeau pentru mântuirea celor mulţi.

Îndeobşte, aceşti doi duhovnici iscusiţi foloseau aceleaşi mijloace duhovniceşti, dar fiecare avea specificul său.

Părintele Paisie avea o fire blândă, calmă, foarte afectivă. El nu putea respinge pe nimeni de la spovedanie, nu punea nicio condiţie deosebită. Vorbea foarte încet şi rar, ierta uşor şi vărsa lacrimi pentru fiecare, mai ales pentru mame, pentru copii şi bolnavi. Apoi spovedea ziua şi noaptea, întrucât avea multă lume la uşă şi se străduia să-i împace şi să-i mulţumească pe toţi. De aceea nu dormea de obicei pe pat, ci aţipea puţin în scaunul de spovedanie şi iarăşi continua.

Ori de câte ori îl chemai sau îi băteai în uşă, el întreba: „Cine este acolo?” Şi dacă nu avea pe nimeni la spovedanie, zicea: „Hai, vino!”

Printre altele, două lucruri nu am putut afla în mod deosebit despre Părintele Paisie: niciodată nu ştiam cât şi când mănâncă şi, de asemeni, când şi cât doarme. Zilnic îi aducea ucenicul ceva de mâncare, aşezând vasul pe un scaun.

Însă până nu termina spovedania credincioşilor care îl aşteptau, părintele nu mânca nimic.

Când era liber, bătrânul îşi lua sapa şi ieşea în grădină, căci avea câteva straturi în jurul chiliei. Odată l-a întrebat un duhovnic: „Părinte Paisie, de ce te osteneşti atât de mult cu grădina? Nu-ţi ajunge osteneala cu credincioşii?” Iar bătrânul a răspuns: „Mai ies şi eu la aer şi mai lucrez câte oleacă la grădină, ca să mai uit păcatele cele mari care le aud la spovedanie! Căci are obicei diavolul să aducă mereu în mintea duhovnicilor păcatele auzite la spovedanie, mai ales cele trupeşti, pentru a le face ispită. Apoi lucrez mai mult singur, ca să mă pot ruga

cu rugăciunea minţii şi să mă întăresc sufleteşte.

Altfel nu putem rezista în faţa oamenilor şi cuvântul nostru şi rugăciunea nu au putere să schimbe sufletele credincioşilor”.

Părintele Paisie nu dădea canon prea aspru fiilor săi duhovniceşti şi ţinea cont de vârsta, de râvna şi de dragostea fiecăruia pentru Hristos. În general, le spunea să repete în fiecare zi de şapte ori psalmul 50 şi de 15 ori „Tatăl nostru”, să facă metanii cu rugăciunea „Doamne Iisuse”, rugăciunile de dimineaţă şi de seară, Canonul Mântuitorului, Paraclisul şi rugăciunea Maicii Domnului „Milostivirea…”

Tocmai de aceea era căutat de mulţi şi reuşea să salveze nu puţine suflete pentru împărăţia lui Dumnezeu!

Bătrânul zicea credincioşilor care veneau la el pentru spovedanie: „Să ai răbdare! Să nu cumva să tai din cruce!” Adică să nu cârtească şi să nu se deznădăjduiască în necazurile vieţii. Plângea cu cei care îşi plângeau păcatele şi se bucura cu cei care se izbăveau de patimi. Ba, mai mult, Ieroschimonahul Paisie avea şi oarecare dar al înainte-vederii. Unora le spunea să nu plece la drum spre seară, ca să nu pătimească vreun necaz. Altora le spunea să nu plece ne împărtăşiţi de la mănăstire şi, dacă îl ascultau, toate le mergeau bine, cu binecuvântarea lui. De aceea, niciunul din ucenicii bătrânului nu ieşea din cuvântul său.

Între anii 1973 – 1985, Ieroschimonahul Paisie a fost pustnic la Schitul Sihla, schit dependent de Mănăstirea Sihăstria, aproape de peştera Sfintei Teodora. Şi aici a continuat aceeaşi nevoinţă de sihastru şi duhovnic, căci veneau la sfinţia sa mult mai mulţi credincioşi şi monahi ca în Mănăstirea Sihăstria. Nu avea odihnă nici ziua, nici noaptea, însă era împăcat sufleteşte pentru că toţi se întorceau liniştiţi şi bucuroşi la casele lor.

În anul 1986, fracturându-şi un picior, a fost adus la Sihăstria şi a zăcut în pat până la sfârşitul vieţii. Dar şi aici avea zilnic călugări, preoţi, credincioşi şi chiar ierarhi la spovedanie, căci harul Duhului Sfânt îl întărea ca să-i

mulţumească pe toţi.

Arhimandritul Cleopa, fiind format şi crescut de Ieroschimonahul Paisie la Schitul Cozancea, avea multe trăsături comune cu părintele său sufletesc. Aceeaşi râvnă pentru Hristos, aceeaşi dragoste pentru sfânta rugăciune, aceeaşi milă pentru fiecare om, aceeaşi milostenie pentru cei săraci. Dar avea şi însuşiri duhovniceşti diferite de ale Părintelui Paisie.

Părintele Cleopa era un om foarte hotărât, categoric, aspru cu sine şi un mare nevoitor. Apoi era înzestrat de Dumnezeu în chip providenţial cu o memorie uimitoare şi cu o mare dragoste pentru învăţăturile Sfinţilor Părinţi, încât cunoştea mai multă teologie patristică şi practică decât mulţi din cei licenţiaţi în teologie.

Cunoştea foarte bine Sfânta Scriptură, Vieţile Sfinţilor, Dogmatica, Dreptul Canonic, Filocalia şi întreaga literatură patristică. De aceea era căutat de mulţi intelectuali şi teologi şi ţinea adevărate prelegeri patristice şi canonice la orice nivel.

Ca duhovnic, Părintele Cleopa era, de obicei, mai sever, în special cu călugării şi cu teologii care nu stăpâneau bine pe Sfinţii Părinţi şi Sfânta Scriptură şi care nu păstoreau cu frică de Dumnezeu turma lui Hristos. Cu unii ca aceştia părintele era întotdeauna aspru şi categoric. El cerea preoţilor şi călugărilor să ducă o viaţă creştină exemplară, ca să fie lumină şi călăuză pentru oameni.

Însă cu copiii, cu mamele, cu bătrânii şi cu cei săraci, Părintele Cleopa era foarte blând şi milostiv şi nimeni nu ieşea din chilia lui fără un mic dar: o icoană, o carte, o cruciuliţă, câteva boabe de tămâie, bani pentru cei lipsiţi şi obişnuita binecuvântare de plecare. În cazuri grave, cum spun canoanele Bisericii, părintele trimitea pe cei cu păcate mari la episcopul locului, să le facă cuvenita dezlegare şi să le rânduiască canon de pocăinţă.

Timp de aproape 54 de ani, cât a fost stareţ şi duhovnic, Părintele Cleopa a crescut şi a format pentru Hristos sute şi mii de suflete – călugări, mireni şi preoţi –

care îi respectau întotdeauna sfatul şi împlineau după putere poruncile Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Iată pentru ce Părintele Cleopa era atât de iubit şi căutat de toţi. Pentru că el spunea fiecăruia deschis, în puţine cuvinte, tot ce trebuie să facă pentru mântuirea sa.

Astfel, putem afirma că aceşti doi mari părinţi duhovniceşti, Ieroschimonahul Paisie şi Arhimandritul Cleopa, au renăscut din nou Mănăstirea Sihăstria, în a doua jumătate a secolului XX, dându-i o dimensiune misionară mult mai mare ca în trecut.

Avem speranţă în Dumnezeu că această latură spirituală va dăinui încă mulţi ani de acum înainte.

CĂRŢILE SCRISE DE ARHIMANDRITUL CLEOPA

Întrucât Părintele Cleopa a fost un iscusit autodidact şi cunoştea bine Sfânta Scriptură, precum şi o bună parte din scrierile Sfinţilor Părinţi şi Sfintele Canoane ale Bisericii Ortodoxe, la îndemnul unor ierarhi şi teologi a început să-şi scrie atât predicile proprii, cât şi unele cărţi cu conţinut patristic, teologic şi moral. La aceasta a fost îndemnat în mod deosebit de Părintele Dumitru Stăniloae, cu care era foarte apropiat, şi de Mitropolitul Antonie al Ardealului, care îi era ucenic.

Primele sale însemnări din anii tinereţii, precum însuşi ne spunea, le-a aşternut pe hârtie pe când avea ascultare la oile mănăstirii. Dar, ştiind că le-a scris fără binecuvântare, s-a căit de aceasta şi le-a ars. După ce a ajuns egumen la Sihăstria, iarăşi făcea unele însemnări pentru predici şi scurte cuvinte de folos pe care le dădea la fraţi să le citească şi să se întărească duhovniceşte.

După plecarea sa ca stareţ la Mănăstirea Slatina, fiind înconjurat de mai mulţi părinţi teologi, ca: Protosinghelul Petroniu Tănase, Ierodiaconul Antonie Plămădeală, Ieromonahul Arsenie Papacioc şi alţii, Părintele Cleopa era îndemnat de ei să scrie predici şi alte cuvinte de folos pentru monahi şi credincioşi. El însă cu greu s-a hotărât să scrie, fiind şi foarte ocupat cu egumenia mănăstirii.

Prezentăm aici pe scurt toate lucrările Părintelui

Cleopa Ilie:

1. Prima scriere la care a colaborat direct Părintele Cleopa împreună cu ceilalţi părinţi teologi de la Slatina, este intitulată Scrisoare către Sfânta Mănăstire Vladimireşti. Ea a fost alcătuită la 14 octombrie 1954 în vederea combaterii dogmatice şi canonice a unor grave abateri de la învăţătura ortodoxă stabilită de Sfinţii Părinţi.

2. Cuvânt de lămurire în legătură cu rătăcirile stiliştilor este a doua lucrare scrisă de Părintele Cleopa. Aceasta a fost realizată în anul 1955, din încredinţarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în vederea lămuririi şi întoarcerii creştinilor de stil vechi din Moldova în sânul Bisericii mamă.

3. Predici pentru monahi (Predici filocalice) este cea mai reprezentativă lucrare a Părintelui Cleopa. Ea a fost scrisă la linişte, „pe rădăcina brazilor”, în timpul celei de-a treia retrageri în munţi, între anii 1961 – 1962, fiind tipărită în Editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei cu titlul Urcuş spre înviere în două ediţii: 1992 şi 1998. Cartea conţine 50 de predici cu caracter profund filocalic, destinate în special pentru monahi şi pentru creştinii sporiţi duhovniceşte. Acest volum de predici a fost tradus şi tipărit şi în limba greacă în anul 1988 la Tesalonic.

4. Spovedania arhiereilor.

După reîntoarcerea sa din munţi, ne povestea Părintele Cleopa acest cuvânt de taină: „Mă aflam într-un bordei, când mi-a venit gândul să scriu un îndreptar de spovedanie pentru arhierei, dar eram în îndoială dacă este bine sau nu să-l scriu.

Soarele de după amiază îmi bătea în faţă. Am făcut trei metanii şi m-am rugat să-mi dea Dumnezeu pricepere să termin cu bine această lucrare.

Pe când mă închinam şi mă pregăteam să încep, am văzut în razele soarelui un arhiereu îmbrăcat în veşminte care străluceau de lumină şi m-a binecuvântat cu mâinile amândouă. Atunci am înţeles că Dumnezeu mă binecuvântează să fac această lucrare şi, însemnându-mă cu Sfânta Cruce, am început să scriu”.

Tot în aceiaşi ani de linişte, 1961 – 1963, Părintele Cleopa, la îndemnul duhovnicului său, fiind bun cunoscător al Sfintelor Canoane, a întocmit şi alte îndreptare de spovedanie, pentru personalul bisericesc.

5. Spovedania stareţilor.

6. Spovedania ieromonahilor duhovnici.

7. Mărturisirea generală a călugărilor.

8. Spovedania preoţilor de mir.

9. Despre credinţa ortodoxă este o altă carte esenţială a Părintelui Cleopa, care tratează pe înţelesul tuturor învăţătura dogmatică a Bisericii Ortodoxe, şi a fost prefaţată de marele teolog român, Pr. D. Stăniloae. Ea a fost scrisă între anii 1975 – 1976 şi tipărită la Institutul Biblic Bucureşti în două ediţii, 1981 şi 1985.

Cartea a fost tipărită şi în a treia ediţie, la Episcopia Dunării de Jos, în anul 1991, cu titlul Călăuză în credinţa ortodoxă.

10. În anul 1984, când s-a publicat la Editura Episcopiei Romanului şi Huşilor primul volum din lucrarea Convorbiri duhovniceşti, semnată de Arhimandritul Ioanichie Bălan, între cei 60 de părinţi care au colaborat, s-a numărat şi Părintele Cleopa cu zece convorbiri de mare însemnătate, care au avut un deosebit ecou în rândul credincioşilor din toată ţara, întrucât tratează multe probleme duhovniceşti şi canonice din viaţa Bisericii.

În anul 1993 volumul a apărut şi în a doua ediţie la aceeaşi editură. Acest prim volum al Convorbirilor duhovniceşti a fost tradus integral în limba greacă în anul 1985, şi parţial – numai convorbirile cu Părintele Cleopa – în italiană în 1991 şi în engleză în 1994.

11. În anul 1988, apare de sub tipar volumul al doilea al Convorbirilor duhovniceşti, la care Părintele Cleopa contribuie cu patru convorbiri de mare folos pe diferite teme dogmatice, canonice şi morale.

12. În anul 1994, convorbirile Părintelui Cleopa, în număr de 14, extrase din cele două volume de Convorbiri duhovniceşti amintite mai sus, au fost reeditate într-o ediţie specială intitulată Lumina şi faptele credinţei, la

Mitropolia Moldovei şi Bucovinei, Iaşi. Volumul a fost retipărit în anul 1999.

13. O altă lucrare mult aşteptată şi utilă tuturor preoţilor de parohie a fost volumul Predici la praznice împărăteşti şi la sfinţi de peste an, tipărit în două ediţii, în anii 1986 şi 1996, la Editura Episcopiei Romanului.

14. După Predici la praznice şi sfinţi de peste an, s-a tipărit şi un volum de Predici la Duminicile de peste an, în două ediţii, în anii 1990 şi 1996, la aceeaşi editură a Episcopiei Romanului.

15. Valoarea sufletului, Galaţi – 1991, Bacău – 1994.

16. Despre vise şi vedenii, Bucureşti – 1993, Bacău – 1994.

17 – 24. Ne vorbeşte Părintele Cleopa, în 8 volume, Editura Episcopiei Romanului, 1995 – 1999.

25. Minunile lui Dumnezeu din zidiri, Editura Episcopiei Romanului, 1996.

26. Acatistier, Arhim. Cleopa Ilie şi Ieroschim. Paisie Olaru, Editura Pelerinul, Iaşi – 1996 şi 1998.

„UNIVERSITĂŢILE" ARHIMANDRITULUI CLEOPA

Prima scoală de formare duhovnicească a deprins-o Părintele Cleopa în familie, din fragedă copilărie. Evlavia şi lacrimile mamei, bărbăţia şi statornicia tatălui, ca şi autoritatea morală a Preotului Gheorghe Chiriac din satul natal, au pus o adevărată temelie la formarea sufletească a Părintelui Cleopa şi a fraţilor săi.

Când copiii au crescut mai mari, au început să se apropie şi mai mult de Dumnezeu prin rugăciune şi fapte bune.

Îndepărtându-se de casa părintească, copiii s-au apropiat duhovniceşte de Schitul Cozancea şi de Schimonahul Paisie Olaru. Cei trei fraţi, Vasile, Gheorghe şi Constantin, au stat sub povăţuirea Părintelui Paisie peste 5 ani. În această perioadă de timp, bătrânul i-a învăţat să fie ascultători, tăcuţi, smeriţi şi nevoitori, şi să practice rugăciunea lui Iisus.

Sămânţa semănată de Părintele Paisie a căzut în pământul cel bun al inimii lor şi a început a da roade. În

anul 1929 cei trei fraţi s-au stabilit la Sihăstria, slujind întru toate lui Hristos, departe de casa părintească. Astfel, au urcat o treaptă duhovnicească mult mai înaltă decât cele de până acum, fiecare dintre ei având ascultarea şi nevoinţă să personală.

În anii 1931 şi 1933, fraţii mai mari ai Părintelui Cleopa, Vasile şi Gherasim, au plecat la Domnul, fiind foarte sporiţi duhovniceşte. Constantin, supravieţuind, a fost tuns în monahism în 1937 cu numele de Cleopa şi creştea din zi în zi prin lucrarea faptelor bune. Din anul 1945, ajungând stareţ, a făcut multă milostenie la săraci şi a salvat pe mulţi de la moarte în timpul foametei, prin aceasta urcând pe o altă treaptă a vieţii duhovniceşti.

După ce Părintele Cleopa s-a retras pentru a treia oară în munţi, între anii 1959 – 1964, cu darul lui Hristos, a ajuns la cea mai înaltă măsură de nevoinţă, la care puţini pot ajunge în zilele noastre. Căci se ruga neîncetat cu rugăciunea inimii, nu vorbea cu nimeni, cugeta permanent la moarte, nu avea niciun fel de avere, nici bani, nici altă mângâiere, decât mila lui Dumnezeu şi rugăciunile Maicii Domnului. Acum dobândise şi darul lacrimilor şi pacea inimii şi ar fi dorit să nu se mai întoarcă în mănăstire, căci dobândise dulceaţa liniştii şi a rugăciunii. Aceasta a format cea mai înaltă universitate duhovnicească pe care a absolvit-o Părintele Cleopa.

Dar bunul Dumnezeu nu a lăsat cu totul lipsiţi de mângâiere pe credincioşii iubitori de Hristos. De aceea, îndemnat de Duhul Sfânt, Părintele Cleopa s-a reîntors în cele din urmă la Mănăstirea Sihăstria, făcând ascultare de Dumnezeu şi de oameni, şi a continuat aceeaşi activitate duhovnicească şi misionară, încă 34 de ani, arzând încet-încet pentru Hristos, ca o lumânare de ceară curată, aşteptând ziua şi noaptea ceasul învierii.

Când veneau la sfinţia sa oameni din înalta societate profesori, teologi, demnitari – şi îl întrebau ce studii are şi unde le-a făcut, Părintele Cleopa le răspundea cu zâmbetul pe buze: „Vezi acolo după uşă un băţ? Cu acesta am umblat eu cu oile. Vezi traista aceea din cui? în ea purtam

cărţile luate de la Mănăstirea Neamţ şi le citeam la oi. Uite şi opincile. Le vezi? Asta este ştiinţa mea!

Şi şcolile mele sunt la Tăciunele, la Piciorul Crucii, la Răscoale, la Chita Mică, la Chita Mare, la Movila lui Dubău, la Fagii Rari, la Pârâul Solomâzdrelor, la Piciorul Cucului, la Piciorul Rotunzii, la Pârăul Ruginii, la Râpa lui Coroi, la Piatra Dediului, la Poiana lui Iosif, la Poiana lui Serghie, la Poiana Arşiţei şi peste tot pe unde am umblat cu oile mănăstirii mai mult de zece ani".

Acestea sunt „şcolile" şi „universităţile" în care s-a format duhovniceşte Părintele Cleopa în cei 86 de ani ai vieţii sale, slăvind pe Dumnezeu, slujind oamenilor şi mângâind mulţimea ucenicilor săi.

NEVOINŢA DUHOVNICEASCA

Rugăciunea

Părintele Cleopa, când era mic, se ruga foarte mult cu rugăciuni din cărţi, pe care le ştia pe de rost şi le spunea mereu, în anii tinereţii iubea cel mai mult citirea Psaltirii pe care o repeta zilnic. De asemeni, ştia pe de rost Acatistul Mântuitorului, Acatistul Bunei Vestiri, Canonul de pocăinţă către Mântuitorul şi Paraclisul Maicii Domnului, pe care le rostea zilnic. Totodată, făcea până la 300 – 400 de metanii şi închinăciuni în fiecare zi.

De asemenea, se silea să deprindă şi rugăciunea inimii pe care o practica ziua şi noaptea, când avea mai multă linişte. Fraţii săi, Vasile şi Gherasim, deja deprinseseră această rugăciune de taină, fiind mult mai sporiţi în lucrarea ei.

Ca egumen şi apoi ca stareţ al Mănăstirii Sihăstria, Arhimandritul Cleopa Ilie, fiind foarte ocupat în timpul zilei, se ruga mai mult noaptea. După ce dormea două ore până la Utrenie şi alte două ore după Utrenie, timp de trei ore, până dimineaţa, îşi făcea toată rânduiala pentru o zi. Însă cel mai mult a sporit în sfânta rugăciune în timpul celor zece ani de nevoinţă în munţi, rugându-se lui Dumnezeu ziua şi noaptea.

De multe ori povestea Părintele Cleopa ucenicilor săi despre rugăciunea cea curată a inimii, vorbind ca din

partea altcuiva, care se nevoia în pustie: „M-am întâlnit cu cineva care se chinuia cu foamea, cu setea, cu frigul, cu golătatea în pădure şi mi-a spus că a înnoptat odată la un credincios. Fiind seara spre Duminică, şi-a făcut rânduiala de rugăciune. La casa vecină era o nuntă cu muzică.

Pustnicul, fiind la rugăciune, avea în faţă o icoană a Maicii Domnului. Stând el şi cugetând, se gândea la cuvântul Sfântului Ioan Scărarul, care zice: „Unele cântări mireneşti, îi pot ridica pe cei sporiţi la cele mai înalte contemplaţii”.

Deci, auzind muzica de la nuntă, şi-a zis în sine: „Dacă oamenii aceştia ştiu să cânte aşa de frumos, dar îngerii care laudă pe Maica Domnului, cum cântă ei în ceruri?” Din această simţire, i s-a pogorât mintea în inimă şi a stat în această rugăciune peste două ore, simţind multă dulceaţă şi căldură. Lacrimile îi curgeau continuu, inima i s-a înfierbântat, şi L simţea pe Hristos cum vorbea cu sufletul lui. Atâta mireasmă a Duhului Sfânt i-a venit atunci şi atâta căldură duhovnicească a simţit, încât îşi zicea: „Doamne, vreau să mor în clipa aceasta!” După două ore, i-a ieşit mintea din inimă şi a rămas cu o mâhnire dulce, o bucurie, o mângâiere şi o căldură duhovnicească deosebită şi timp de o lună de zile, pe cerul inimii lui nu s-a mai ridicat ceva din lumea aceasta. Căci lacrimile izvorâte în timpul acestei rugăciuni, fiind de la Duhul Sfânt, spală orice întinăciune, orice imaginaţie păcătoasă şi rămâne sufletul curat”.

Mai spunea Părintele Cleopa şi acestea despre rugăciune:

„Când se pogoară mintea în inimă, atunci inima se deschide şi iar se închide.

Adică inima înghite pe Iisus şi Iisus înghite inima noastră. În clipa aceea Mirele Hristos. Se întâlneşte cu mireasa, adică cu sufletul nostru!”

Dacă îi cerea cineva Părintelui Cleopa cuvânt de folos pentru rugăciunea inimii, vorbea ca despre altcineva, ca să nu ştie nimeni lucrarea lui. De aceea ucenicii săi din Mănăstirea Sihăstria nu ştiau cum şi cât se ruga şi la ce

măsură ajunsese cu sfânta rugăciune. Însă darul lacrimilor nu l-a părăsit până ce s-a mutat la cele cereşti.

Părintele Cleopa, având darul rugăciunii, se ruga pentru toţi cei ce-i cereau ajutor.

Dacă cineva se chinuia în ceasul morţii şi părintele era chemat să citească rugăciunea de dare a sufletului, întotdeauna muribundul îşi dădea sufletul cu pace în mâinile Domnului, chiar în timp ce se citeau molitvele.

Prin multă rugăciune şi post îndelungat, Părintele Cleopa dobândise darul răbdării, al ascultării, al înţelepciunii, al frumoasei grăiri şi al memoriei luminate, prin care uimea pe mulţi.

În ultimii douăzeci de ani, Părintele Cleopa se ruga foarte mult, până la 14 – 15 ore pe zi, şi avea momente de taină, când nu voia să vorbească cu nimeni, nici chiar cu ucenicul său de chilie. Avea şi locuri de taină pentru rugăciune. Când era mai în putere, se ruga în pădure sau pe munte. În anii de bătrâneţe se ruga mai mult în chilie, singur. Alt loc preferat era stupina mănăstirii, unde avea o mică chilie şi unde îşi păstra cărţile şi manuscrisele.

Rugăciunea sa cea mai puternică era însă cea de noapte, stând singur în chilia sa sau în marginea pădurii, căci iubea foarte mult natura, oile şi toată zidirea lui Dumnezeu. De altfel, fiecare frază, fiecare cuvânt rostit de sfinţia sa era o rugăciune şi o binecuvântare pentru cel care îi cerea ajutorul. Însă viaţa sa de rugăciune rămâne pentru noi toţi o taină necunoscută a sufletului său.

Postul

Deprins din copilărie cu postul, cu rugăciunea şi cu ascultarea, Părintele Cleopa era de mic pregătit sufleteşte pentru o nevoinţă monahală deosebită.

În casa părinţilor săi se practicau în mod deosebit postul şi rugăciunea. Căci nu se întâmpla niciodată să mănânce vreunul din copii mâncare de dulce în zilele de post. De asemeni, când erau mai mari şi păşteau oile în preajma Schitului Cozancea, niciunul din cei trei fraţi nu mânca de dulce lunea, miercurea şi vinerea, fiind încredinţaţi că, dacă ar îndrăzni să facă una ca aceasta,

Domnul i-ar pedepsi. De obicei, la începutul Postului Mare, ţineau trei zile de post după rânduială.

La Sihăstria, toţi fraţii şi părinţii posteau complet primele trei zile din Postul Mare, după tipic. Apoi, a doua masă o primeau vineri seara. În celelalte zile ale postului, mâncau o dată în zi, fără ulei, afară de sâmbătă şi Duminică. În ultima săptămână a Postului Mare, primeau o masă pe zi spre seară, iar din Joia Mare până la Sfintele Paşti ţineau post deplin.

Cel mai mare postitor în Schitul Sihăstria a fost egumenul Ioanichie Moroi, care postea de luni până sâmbătă, mulţumindu-se doar cu Sfânta împărtăşanie şi cu prescura ce se cuvenea preotului.

Imitând pe stareţul său, Arhimandritul Cleopa nu mânca nimic în prima săptămână a Postului Mare, de luni până sâmbătă. În celelalte săptămâni mânca o dată în zi, seara, fără ulei. Iar în ultima săptămână a Postului Paştelui, mânca o dată în zi de luni până în Joia Mare şi apoi nu mai gusta nimic până la Sfânta înviere.

Această rânduială de masă a respectat-o în tot timpul vieţii sale. Dar celor care erau bătrâni, bolnavi, ca şi fraţilor tineri, le îngăduia să mănânce de două ori în zi, marţea, joia, sâmbăta şi Duminica şi în celelalte zile o masă pe zi la orele trei după amiază. Celor care nu puteau respecta această rânduială, li se îngăduia, cu binecuvântare, să mănânce şi de două ori pe zi.

Uneori Părintele Cleopa se retrăgea în pădure la bordeiul său, în tăcere şi rugăciune pentru o zi sau două. De asemeni, în perioada postului, vorbea foarte puţin şi se ruga în taină lui Dumnezeu, de cele mai multe ori cu lacrimi. Însă despre această nevoinţă nu ne vorbea aproape nimic.

Când era în pustie, mânca numai un cartof pe zi şi alte buruieni pe care le mai găsea. Spunea ucenicilor săi că la un lăsat de sec spre Postul Naşterii Domnului, a avut doi cartofi şi o sfeclă şi i s-a părut că are mâncare ca la un praznic.

Ascultarea

Părintele Cleopa a fost un părinte al ascultării, din copilărie până în ceasul morţii.

Orice poruncă îi dădea stareţul său, o împlinea cu sfinţenie, fără niciun murmur.

Orice cuvânt de învăţătură îi spunea cineva, căuta să-l împlinească cu bucurie şi smerenie. Oricine îl chema din fraţi să-l ajute, el venea cel dintâi. Nimeni altul dintre vieţuitorii Sihăstriei, nu era mai ascultător, mai hotărât şi mai statornic decât el. Pentru aceea era mai iubit decât toţi ceilalţi tineri şi fiecare se folosea de aşezarea lui duhovnicească.

Este destul să ne reamintim cum a fost ales egumen. Cu toate că Schitul Sihăstria era ars, sărac şi lipsit de toate, prin ascultarea şi jertfa sa, fiind umbrit de harul Duhului Sfânt, a reuşit în câţiva ani să înnoiască în întregime schitul, să-l ridice la rang de mănăstire, să adune în jurul său zeci de vieţuitori tineri şi să închege o obşte monahală deosebită. Toate acestea le-a realizat cu ajutorul Maicii Domnului, datorită întâi de toate deplinei sale ascultări. Ascultare față de Dumnezeu, față de ierarhul locului şi față de duhovnicul său.

Dacă pe lângă ascultare adăugăm şi râvna sa pentru cele sfinte şi nevoinţă sa de taină şi blândeţea sa, înţelegem mai bine personalitatea Părintelui Arhimandrit Cleopa Ilie.

Lacrimile

Părintele Cleopa avea de mic darul lacrimilor la rugăciune şi adeseori se ascundea să nu-l vadă cei din jur. În mănăstire lăcrima în timp ce slujea Sfânta Liturghie, mai ales în timpul Sfintei Epicleze. Dar cel mai mult îl cerceta Dumnezeu cu lacrimi în anii de retragere în munţi, mai ales când săvârşea şi rugăciunea inimii.

De multe ori însă, Părintele Cleopa a fost văzut de ucenici lăcrimând pe când se ruga în chilia sa la bătrâneţe, căci lacrimile îi dădeau o mare bucurie şi mângâiere.

Cugetarea la moarte

Urmând fraţilor săi mai mari, Părintele Cleopa cugeta adeseori la moarte, mai ales noaptea. Când era mai

tânăr, stătea de veghe câte o oră-două în cimitirul mănăstirii, îndeosebi lângă mormintele fraţilor săi, unde aprindea lumânări şi se ruga pentru odihna sufletelor lor. Apoi, citind Vieţile Sfinţilor, se minuna de chinurile mucenicilor şi ale cuvioşilor, care primeau moartea cu bărbăţie pentru dragostea lui Hristos şi se întărea duhovniceşte.

Răbdarea

Părintele Cleopa a fost un om al răbdării şi al îndelungii-răbdări în toată viaţa sa.

Căci numai prin răbdare, statornicie şi rugăciune a reuşit să crească atâtea suflete pentru Hristos şi a povăţuit ani de zile mănăstirile încredinţate lui.

Fiind urmărit şi supravegheat de securitate, el nu se temea, nici nu ura pe nimeni, căci avea în sufletul său pe Hristos şi ştia că fără răbdare, fără rea pătimire şi ispite nu ne putem mântui. De aceea, când vreun părinte venea la el tulburat şi-i cerea sfat, el îi amintea cuvintele marelui duhovnic Vichentie Mălău, care zicea adeseori ucenicilor săi: „Ascultă frate: răbdare, răbdare, răbdare… Şi când ţi se va părea că ai sfârşit-o, o iei de la capăt: răbdare, răbdare, răbdare… Răbdare până la uşa mormântului. Răbdare până la sfârşit, nu până la prăsit!”

Liniştea

După ce termina spovedania, Părintele Cleopa se retrăgea la linişte, mai ales noaptea, în marginea pădurii sau în cimitir, unde se ruga singur. Aici zicea rugăciunea lui Iisus, pe care o practica încă din tinereţe. Liniştea îi odihnea sufletul, îl îndemna la rugăciune şi îl umplea de pace duhovnicească. Iar când îl cerceta Dumnezeu cu darul lacrimilor se retrăgea la un loc tăinuit şi se ruga multă vreme până ce Dumnezeu îi răcorea sufletul.

După ce gustase bucuria liniştii din anii pribegiei, Părintele Cleopa ar fi vrut să rămână pentru totdeauna în viaţa de singurătate, căci liniştea este mama rugăciunii, a lacrimilor şi a bucuriei duhovniceşti. Dar porunca ascultării l-a îndemnat să se întoarcă iarăşi în obştea sa.

Smerenia

Un alt mare dar al Părintelui Cleopa a fost smerenia, care este una din trăsăturile principale ale sfinţeniei.

Zicea părintele: „Eu sunt poreclit călugăr. Pentru că s-a întâmplat să mă numesc călugăr, dar călugăr nu m-am făcut niciodată în viaţă, că a te face călugăr este mare lucru. Cum să spun eu că sunt monah înaintea oamenilor, dacă înaintea lui Dumnezeu nu sunt? Călugărul trebuie să fie înger în trup, nu aşa cu viaţă lumească, cum o duc eu în păcate şi neputinţă!”

Sfinţenia cea adevărată are ca trăsătură principală smerenia şi pocăinţa. Părintele Cleopa se smerea, pomenind mereu cuvintele din Sfânta Scriptură: Smeritu-m-am şi m-a mântuit.

„Eu sunt un om sec, zicea odată Părintele. Un pom numai cu frunze. Mori de foame lângă el. Sfântul Isaac Sirul zice: „Cuvântul fără lucrare se aseamănă cu cel ce zugrăveşte apă pe pereţi şi poate să moară de sete lângă ea”. Aşa este la mine.

Cu mine mori de foame. Îţi spun tei şi eu nu fac nimic. Ce vii la o vacă stearpă? Tu vii să-ţi vorbesc aici degeaba? Dar nu-mi spui: Părinte, dar dormi toată noaptea, mănânci totdeauna, n-ai paza minţii, n-ai rugăciune, n-ai lacrimi, n-ai zdrobirea inimii. Nu mă întrebi de trezia atenţiei, nu mă întrebi de lucrarea cea dinăuntru…”

PĂRINTELE CLEOPA, UN MARE STAREŢ MISIONAR

Predica

După ce Părintele Cleopa a fost rânduit egumen al Schitului Sihăstria, la începutul anului 1945, cel dintâi lucru pe care l-a făcut a fost împodobirea bisericii cu slujbe şi cântări dintre cele mai frumoase. Apoi a început să predice, hrănind duhovniceşte din cuvintele Sfinţilor Părinţi, atât pe călugări şi pe fraţi, cât şi pe credincioşi. Căci, într-adevăr, nu era în partea locului un alt părinte duhovnicesc din mănăstirile nemtene, care să vorbească mai frumos, mai cald şi mai convingător decât el. Aceasta, atât datorită memoriei sale uimitoare, cât şi cunoştinţelor scripturistice şi patristice pe care le adunase din fragedă

tinereţe.

Cuvântul viu, cu care hrănea pe toţi, a atras la Sihăstria tot mai mulţi credincioşi din sate şi oraşe, care veneau să asculte sfintele slujbe şi predica Părintelui Cleopa. Datorită învăţăturilor sale atât filocalice, cât şi aghiografice, au îmbrăţişat viaţa monahală numeroşi tineri, care mai târziu au ajuns călugări buni şi preoţi iscusiţi.

Apărarea dreptei credinţe

A doua virtute ce a împodobit sufletul Părintelui Cleopa a fost apărarea cu sfinţenie a dreptei credinţe. Sfinţia sa combătea cu multă înţelepciune şi hotărâre sectele de tot felul şi pe cei ce erau amăgiţi de ele.

S-a întâmplat de mai multe ori să întoarcă grupuri mari de creştini la Ortodoxie, mai ales din Bucovina, care fuseseră amăgiţi de sectanţi. Pentru aceea Arhimandritul Cleopa a fost recunoscut ia în ţara întreagă ca un mare misionar şi apărător al Ortodoxiei din a doua jumătate a secolului XX. Aceasta o confirmă şi scrierile sale, peste zece la număr, care au întărit în dreapta credinţă pe mulţi creştini îndoielnici, unele alcătuite la porunca Sfântului Sinod, la îndemnul unor ierarhi sau teologi de seamă.

În acelaşi scop, sfinţia sa era chemat la slujbe misionare, la sfinţiri de biserici, la întâlniri cu credincioşii prin sate şi oraşe, şi reuşea întotdeauna să atragă pe mulţi la dreapta credinţă şi să combată învăţăturile sectare. De asemenea ori de câte ori veneau grupuri de creştini de alte credinţe şi vorbeau cu sfinţia sa, se întorceau înapoi umiliţi.

Milostenia

O altă virtute fundamentală care l-a caracterizat toată viaţa pe Arhimandritul Cleopa a fost milostenia. Sfinţia sa nu avea niciun fel de avere personală, dar făcea multă milostenie din cele ce aduceau credincioşii. Zilnic veneau văduve, cerşetori, oameni săraci, mame cu mulţi copii, orfani şi bolnavi şi primeau de la Părintele Cleopa drept ajutor bani, haine, alimente, cuvinte de mângâiere, şi toţi se întorceau acasă mulţumiţi, dând laudă lui

Dumnezeu.

Unde a fost Părintele Cleopa stareţ, a rânduit ca toţi credincioşii care veneau la mănăstire, indiferent de număr, să mănânce la masa de obşte.

Povestea unul din ucenicii săi de la Slatina, că odată, pe când era o sărbătoare şi veniseră mulţi oameni, le mai rămăseseră doar puţine alimente. Dacă s-ar fi dat masă şi la credincioşi, nu ar mai fi rămas provizii deloc. Atunci bucătarul i-a zis stareţului:

— Părinte Cleopa, dacă punem pentru toţi masă acum, n-o să mai avem ce mânca. Ce să facem?

Atunci părintele Cleopa, care nu-şi punea niciodată nădejdea în cele trecătoare, a spus:

— Frate, pune tot ce ai! Pune tot!

Într-adevăr, după trei ore au venit nişte credincioşi şi au adus tot felul de alimente, care au ajuns obştii pentru o bună perioadă de timp.

Însă cea mai mare milostenie a Părintelui a rămas tot cea duhovnicească – rugăciunea pentru toţi, spovedania, predica, sfaturile, scrisul.

Duhovnicia

Părintele Cleopa a fost unul dintre cei mai iscusiţi duhovnici din tară din a doua jumătate a secolului XX, ştiind cum să câştige sufletele oamenilor pentru împărăţia lui Dumnezeu. Sfinţia sa nu numai că mărturisea, ci dădea şi multă speranţă fiilor săi duhovniceşti, dovedindu-se un adevărat îndrumător pe calea mântuirii. Nimeni nu ieşea de sub epitrahilul său tulburat, nemulţumit sau cu îndoială.

Prin exemplul vieţii sale Cuvioşia sa atrăgea multe suflete în viaţa monahală, care deveneau apoi fii duhovniceşti ai lui pentru toată viaţa şi ajungeau călugări şi preoţi iscusiţi. El îndemna duhovnicii să aibă mare grijă de fiii lor sufleteşti, să-i cerceteze la chilii, să le dea canon după puterea lor, să-i mărturisească săptămânal şi să-i împărtăşească la 30 – 40 de zile cu Preacuratele Taine. Astfel, încă din tinereţe ajunsese un

mare duhovnic, la care se mărturiseau numeroşi

preoţi, stareţi şi chiar arhierei.

Preacuviosia sa, timp de peste 50 de ani, a fost părintele şi duhovnicul cu cei mai mulţi fii sufleteşti din ţara noastră. El a fost rânduit de Dumnezeu să fie un părinte al mângâierii, al bucuriei, al nădejdii şi al bunei sfătuiri, ca o adevărată mamă duhovnicească, căci toţi ieşeau întăriţi sufleteşte din chilia lui.

Începând din anul 1945, când a primit hirotonia în preot şi Hirotesia în duhovnic, până la sfârşitul vieţii sale – 2 decembrie 1998 –, Părintele Cleopa spovedea zilnic oameni de toate vârstele şi categoriile sociale, îndemnându-i pe toţi pe calea mântuirii şi a bucuriei, prin harul dat lui de Dumnezeu, să părăsească păcatele făcute, să se căiască pentru ele şi să pună început de pocăinţă, el însuşi fiind un om al pocăinţei.

Pentru aceasta, numele său s-a făcut cunoscut în toată tara şi chiar peste hotare, bucurându-se de un respect deosebit. El va rămâne încă multă vreme pentru majoritatea credincioşilor care l-au cunoscut nu doar un teolog, nu numai un mare şi neîntrecut predicator, nu numai un rugător înaintea lui Dumnezeu pentru fiecare, ci va rămâne şi un neegalat părinte duhovnicesc!

Darul deosebirii

Un alt mare dar al bătrânului era şi darul deosebirii. Părintele nu dădea un sfat identic pentru doi oameni care aveau aceeaşi problemă. Unuia îi spunea ceva, altuia altceva. Căci ştia inimile credincioşilor, prin darul lui Hristos.

Ştia dacă cineva venea pentru iscodire sau cu credinţă. Ştia şi cât putem purta, ca să nu ne dea ceva mai greu, astfel încât să nu cârtim. Pentru aceea mulţi veneau la Părintele Cleopa şi îl întrebau ce drum să aleagă în viaţă, iar bătrânul dădea fiecăruia răspuns aşa cum îl inspira Duhul Sfânt, iar cei care ascultau, erau totdeauna mulţumiţi duhovniceşte.

SCRISOAREA PREOTULUI DIMITRIE BEJAN CĂTRE PĂRINTELE CLEOPA

Părinte Cleopa şi Părinte Ioanichie.

Vă sărut mâna la amândoi. Mâinile drepte. Mi-aţi fost totdeauna foarte dragi şi foarte apropiaţi pentru că ştiţi ce vreţi de la Dumnezeu. Să mă ierte Părintele Cleopa, aşa a fost în conştiinţa mea, de când l-am văzut şi până astăzi, când fac această declaraţie, că este cel mai curat călugăr la ora actuală din Ortodoxia românească.

Poate pe la Sfântul Munte să se găsească oameni superiori călugărilor noştri. Iar Părintele Ioanichie, el încă îl caută pe Dumnezeu. Este supra ocupat cu cărţi. Scrie!

Are darul de a scrie şi de a răspândi cuvântul lui Dumnezeu! mai ales în partea practică a creştinismului nostru. Să-l ajute Dumnezeu să-şi facă ucenici!

Dacă Părintele Cleopa şi Părintele Ioanichie nu lasă ucenici în urma lor, pustia se instalează la Sihăstria, şi-i păcat. Atâta duh: Paisie, Cleopa, Ioanichie şi a mai fost stareţul lor, părintele Ioanichie Moroi…

Acolo a fost un duh bun încă de la înfiinţarea acestui schit care a devenit mănăstire acum. Aş fi vrut să mor acolo, dar cred că Dumnezeu a hotărât să mor aici. Nu-s supărat. Noi rămânem cu trup, Părintele Cleopa şi Părintele Ioanichie…

Că trupul se dă firii de Dumnezeu zidite. Până când? Poate într-o mie de ani, poate în mai puţin. Ne prefacem. Răsar flori din noi; răsar copaci, urzici şi spini!

Dacă sufletul nostru este bun la Dumnezeu, răsare la căpătâiul nostru un prun sau un măr sau un pom roditor; dacă nu, urzici şi spini. Peste o mie de ani nimeni nu va şti de Cleopa şi de Ioanichie. Veţi fi în rai! Să vă uitaţi de acolo, fără binoclu, la călugării de la Sihăstria; viitorii călugări. Să veniţi şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, să-i îndrumaţi. Este singura noastră obşte călugărească care a găsit drumul direct la mântuire! Poate. Poate să fie şi călugării de la Frăsinei! Poate acolo să fie şi mai sporiţi, pentru că nu pătrund femei în mănăstire.

Părinte Cleopa şi Părinte Ioanichie, să faceţi călugări, dar mai târziu, pe la 30 de ani. Să treacă întâi prin foc. îl iei de pe băncile şcolii şi-l faci preot la 18 ani? Sunt preoţi chiar aici; sunt foarte tineri, care nu ştiu şi nici nu au auzit

de canoane.

Trebuie crescuţi ani de zile la umbra unui duhovnic; şi încă un duhovnic bun, care să fie bun, perfect şi cu cunoştinţe depline.

Sunt unii copii. Sunt tineri. Nu ştiu că au intrat cu un picior în Rai! Nu ştiu. Nici nu ştiu ce-i acela Rai! Nu! N-au cum să ştie. Să li se spună!... Nu-i obligatoriu să fie multă lume în mănăstire. Iar mănăstirile să rămână ca întotdeauna, locul în care mergem noi ceilalţi să ne împărtăşim.

Vă sărut mâna, Părinte Cleopa şi Părinte Ioanichie, şi, când o să mor, o să mă duc la Dumnezeu şi o să spun că faceţi treabă bună, şi vă aştept în Rai! Dacă suferinţele noastre pe pământ vor trage 51% în cumpăna lui Dumnezeu, şi păcatele noastre vor fi numai 49%, atunci intrăm în Rai! Adică Bunul Dumnezeu apasă pe cumpăna aceea a faptelor bune şi rele, apasă cu un deget şi zice: „Hai să fie! Intră în bunătatea Mea!”

Asta o spun pentru mata, Părinte Cleopa şi Părinte Ioanichie, care îmi sunteţi şi dragi şi superiori ca formaţie şi ca duh. Nu putem intra la Dumnezeu decât cu dragoste! Aşa se spune în Sfânta Carte. Cu bunătate, zic eu. Numai cu asta.

Trebuie să fii bun nu numai cu cel care îţi dă mâncare şi haină. Să fii bun cu cel necăjit...

Eu vă sărut mâna şi vă mulţumesc şi vă zic: Să trăiţi încă pe pământ pentru că sunteţi necesari. Amin.

Pr. Dimitrie Bej an – 1 ianuarie 1995

SUFERINŢELE TRUPEŞTI

Mulţi ani de zile Părintele Cleopa s-a bucurat de sănătate trupească şi mai ales sufletească, fiind binecuvântat de Dumnezeu cu un organism rezistent. Dar, după împlinirea vârstei de 70 de ani, bătrânul se simţea tot mai obosit şi suferind. Anii petrecuţi în munţi, ca şi încercările prin care a trecut în perioada ateistă, l-au marcat mult.

Prima suferinţă grea a fost o dublă hernie, pentru care a fost internat în Spitalul Sfântul Spiridon din Iaşi şi

operat în două etape în anul 1985. După câţiva ani a fost operat de piatră la rinichi tot la Iaşi şi, de asemenea, a suportat şi o operaţie facială din cauza unei infecţii dentare. A mai suferit şi o fractură la mâna dreaptă.

În iunie 1996 a avut o operaţie de tumoare vezicală la Spitalul de Urologie – Iaşi.

Atunci s-a descoperit că rinichiul stâng era inactiv. La controlul efectuat în septembrie 1996 nu s-au mai găsit leziunile tumorale, dar i s-a propus o intervenţie chirurgicală suplimentară, pe care părintele a refuzat-o.

În mai 1998, având dureri mari, a acceptat cu greutate să meargă la control la Iaşi şi a stat o săptămână, dar nu a acceptat să fie internat, zicând: „Mă aşteaptă fraţii mei şi mă pregătesc să merg la ei!” Aceleaşi cuvinte le-a spus şi în noiembrie 1998, când i s-a propus un nou control.

Toate aceste suferinţe l-au ţinut pe Părintele Cleopa treaz, fiind mereu în aşteptarea ceasului celui de pe urmă, cu gândul la Hristos şi cu neîncetata rugăciune în inimă.

ULTIMUL AN DE VIAŢA

Încă din anii 1996 – 1997, Părintele Cleopa se simţea tot mai obosit. Cu toate acestea, era mereu asaltat de credincioşi şi pelerini din tară şi de peste hotare.

Memoria şi vocea fiindu-i încă sănătoase, reuşea întotdeauna să mângâie pe credincioşi, pe bolnavi, pe bătrâni şi pe fiii săi duhovniceşti din mănăstire.

Mergea foarte greu şi numai însoţit de ucenici, atât în chilie, cât şi afară, la aer.

Iar în sala de alături, unde zeci de ani a ţinut predici şi cuvinte de folos credincioşilor, nu mai putea ajunge decât rareori, în timpul verii. În schimb, îl scoteau ucenicii pe cerdacul chiliei, iar credincioşii se adunau în jurul lui şi îi sorbeau cuvintele încărcate de har.

Părintele era foarte reţinut la mâncare. Nu gusta decât foarte puţin şi apoi îndată spunea: „Ajunge! M-am săturat! Slavă lui Dumnezeu pentru toate!”

Sfânta rugăciune o săvârşea însă regulat, şezând pe pat sau pe scaun, căci nu mai putea sta în picioare. Iar

orele sale preferate pentru rugăciune erau acestea: dimineaţa, între orele 4 şi 8, după care se odihnea puţin. Apoi se întreţinea cu călugării care veneau la spovedanie şi cu credincioşii. Pe la ora 4 după amiază îşi făcea rânduiala pentru seară: Canonul de pocăinţă, două-trei canoane ale Maicii Domnului din Bogorodicină, Paraclisul Maicii Domnului, Pavecernita Mică şi altele.

Seara îl scoteau ucenicii la aer pe cerdac, unde se ruga cu rugăciunea lui Iisus şi admira natura pe care a împodobit-o Dumnezeu atât de frumos. După o oră-două se retrăgea în chilie pentru odihnă şi se deştepta iarăşi către miezul nopţii.

ULTIMELE ZILE

Zilele de septembrie-noiembrie ne prevesteau sfârşitul apropiat al Părintelui Cleopa! Acum vorbea tot mai puţin, cu voce stinsă şi mereu repeta aceleaşi cuvinte: „De acum mă duc la fraţii mei!”, „Lăsaţi-mă să plec la fraţii mei!” Apoi iarăşi spunea: „Mă duc la Hristos! Rugaţi-vă pentru mine, păcătosul!”

Către sfârşitul lunii septembrie, într-un asfinţit de soare, Părintele Cleopa a cerut să se ducă în cimitir să vadă pentru ultima dată mormintele fraţilor săi, mormântul marelui stareţ Ioanichie Moroi, mormântul duhovnicului său, ieroschi-monahul Paisie Olaru şi mormintele celorlalţi părinţi şi duhovnici mai vârstnici decât el. A fost adus cu maşina la poarta cimitirului şi de aici ucenicii l-au purtat de la un mormânt la altul, la toţi cei dragi şi cunoscuţi ai săi, care i-au fost ucenici, fraţi, fii sufleteşti sau părinţi duhovniceşti.

La toate mormintele s-a închinat sprijinit de ucenici, a sărutat sfintele cruci şi a rostit câte o sfântă rugăciune, zicând: „Rugaţi-vă şi pentru Cleopa păcătosul, că iată mâine, poimâine, ne întâlnim înaintea lui Hristos!” Apoi a încheiat, zicând: „Maica Domnului, ai milă de noi şi de toţi părinţii din acest cimitir şi te roagă înaintea tronului Preasfintei Treimi ca să dobândim iertare de la Dreptul Judecător”.

PLECAREA LA HRISTOS

Vineri şi sâmbătă, 27 şi 28 noiembrie, Părintele Cleopa încă dădea sfaturi şi binecuvânta pe cei care veneau la el, călugări şi credincioşi. Era senin la fată, vorbea calm şi frumos celor care îl întrebau şi nu refuza pe nimeni care voia să-l vadă. Pe toţi îi mângâia şi îi îmbărbăta ca întotdeauna, în linişte şi bucurie.

Duminică, 29 noiembrie, în ajunul sărbătorii Sfântului Apostol Andrei, iarăşi a fost înconjurat de oameni. Le vorbea cald, scurt şi cu multă blândeţe. Unii veneau, alţii plecau, iar ucenicii se îngrijeau de toate.

La ora 11.30 a venit un frate la sfinţia sa să ia binecuvântare pentru tunderea în monahism, zicând:

— Binecuvântaţi-mă, Preacuvioase Părinte Cleopa, că deseară mă călugăresc!

După ce l-a binecuvântat şi i-a pus mâna pe cap, fratele a cerut un cuvânt de folos pentru călugărie. Atunci Părintele Cleopa i-a spus:

— De-acum nu mai ai tată, nu mai ai mamă, nu mai ai fraţi, nu mai ai rudenii, nu mai ai prieteni, nu mai ai ţarini, numai ai case, nu mai ai nimic! Numai pe Hristos!

— Părinte, a zis ucenicul, dacă câştigaţi îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu, să mă pomeniţi şi pe mine în rugăciunile sfinţiei voastre!

— Mila Maicii Domnului să fie cu noi cu toţi!

Pe la ora 4 după-amiaza a venit alt frate ca să-i ceară binecuvântare pentru călugărie, dar Părintele Cleopa nu i-a spus nimic, ci doar i-a pus mâna pe cap.

Deci, începând de Duminică la ora 4 după-amiază, Părintele Cleopa nu a mai răspuns la întrebările ucenicilor săi şi a rămas nemişcat cu ochii întredeschişi pe scaunul său de spovedanie, ca într-o răpire, timp de mai bine de unsprezece ore.

Luni dimineaţă la orele 3.30, bătrânul s-a deşteptat ca dintr-un somn adânc, fiind bine dispus şi mulţumit sufleteşte. Apoi a cerut ceva de mâncare, zicând: „Aţi mai văzut voi vreun călugăr să mănânce la ora asta?”

Luni, 30 noiembrie, şi marţi, 1 decembrie, părintele a stat cu credincioşii şi a dat sfaturi ca de obicei. Luni seară

însă, în chip neobişnuit, Părintele Cleopa a început să-şi citească rugăciunile dimineţii, deşi ucenicii i-au spus: „Părinte, acum este seară. Rugăciunile dimineţii citiţi-le mâine dimineaţă!” Dar părintele a răspuns: „Acum le citesc, căci mă duc la fraţii mei!” Ucenicii au privit, ca de obicei, cu neîncredere.

Marţi seara s-a culcat târziu, dând semne de mare oboseală. La ora 2, 20 miercuri dimineaţă, ucenicul său a auzit că părintele respiră din ce în ce mai rar. Când s-a apropiat de el, părintele a răsuflat adânc şi şi-a dat sufletul în mâinile lui Hristos.

Îndată s-au adunat părinţii, împreună cu părintele stareţ, şi l-au pregătit pentru înmormântare. Apoi, trupul neînsufleţit al Părintelui Cleopa a fost coborât din chilie în sunetul clopotelor şi aşezat în biserica veche a mănăstirii, unde a fost privegheat permanent de preoţi şi monahi şi de nenumăraţi credincioşi veniţi din toate colţurile tării.

Vestea plecării Părintelui Cleopa la cele veşnice, a făcut degrabă înconjurul tării şi a trecut şi peste hotare. În zilele premergătoare înmormântării părintelui, mii de credincioşi veneau să-şi ia un ultim rămas bun de la el, iar în biserică, unde era depus, monahii citeau în permanentă la Psaltire.

Aşa a trăit, aşa s-a nevoit şi aşa s-a săvârşit marele stareţ şi duhovnic al mănăstirilor româneşti, Arhimandritul Cleopa Ilie, fiind plâns de toţi părinţii şi credincioşii care l-au avut sfetnic, părinte, duhovnic şi povăţuitor.

Veşnică să-i fie pomenirea lui!

ÎNMORMÂNTAREA

Timp de trei zile şi trei nopţi întreaga mănăstire şi credincioşii mai apropiaţi s-au rugat pentru odihna sufletului Părintelui Cleopa.

Înmormântarea s-a stabilit pentru data de sâmbătă, 5 decembrie. Ca o minune a lui Dumnezeu, ziua înmormântării a fost o zi frumoasă cu soare, călduroasă şi luminoasă, după ce zile în şir vremea fusese întunecată şi friguroasă.

Sfânta Liturghie s-a săvârşit de către un sobor de

ierarhi, alcătuit din I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei; I.P.S. Bartolomeu, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului şi Clujului; P.S. Ioan, Episcopul Oradiei; P.S. Casian, Episcopul Dunării de Jos; P.S. Ioachim, Episcopul Huşilor; P.S. Calinic, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Iaşilor; P.S. Visarion, Episcop vicar al Mitropoliei Ardealului şi P.S. Gherasim, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Sucevei şi Rădăuţilor.

După săvârşirea Sfintei Liturghii, în curtea mănăstirii a fost oficiată slujba prohodului de acelaşi sobor de ierarhi. La slujbă au participat numeroşi stareţi, ieromonahi şi preoţi înconjuraţi de peste zece mii de credincioşi din toată ţara.

Incinta mănăstirii, cerdacurile, drumul spre cimitir şi locurile dimprejur deveniseră ne încăpătoare.

După slujba prohodului, majoritatea ierarhilor, în frunte cu Înalt Prea Sfinţitul Daniel, Mitropolitul Moldo-vei şi Bucovinei, au rostit cuvântări.

Apoi s-a făcut înconjurul bisericii cu racla purtată de un sobor de 12 preoţi şi s-a mers în procesiune până la cimitirul mănăstirii. În sunetul clopotelor, al duioaselor cântări, al buciumelor din Bucovina, Părintele Cleopa a fost aşezat de către slujitori la locul pregătit pentru îngropare în mijlocul cimitirului, alături de iubitul său duhovnic, Ieroschimonahul Paisie Olaru.

Mulţi oameni aveau lacrimi în ochi. Toţi doreau să se atingă pentru ultima oară de mâna care împărţise atâtea binecuvântări în cei peste 50 de ani de preoţie. Printre brazii din cimitir razele soarelui îşi făceau loc şi luminau mormântul proaspăt săpat. Cântarea „Hristos a înviat”, repetată de mai multe ori, ca un imn de biruinţă, a răsunat din pieptul tuturor.

Toţi cei de fată trăiau durerea despărţirii vremelnice de un mare părinte, duhovnic şi povăţuitor sufletesc.

Aşa s-a săvârşit slujba înmormântării celui mai mare duhovnic român al secolului XX, Arhimandritul Cleopa Ilie, care a plecat de la noi în raiul lui Dumnezeu să primească răsplată pentru multele sale nevoinţe.

Prin plecarea Părintelui Cleopa s-a încheiat un capitol bogat al isihasmului şi monahismului românesc de la sfârşitul mileniului al doilea, o pagină de aur din istoria Mănăstirii Sihăstria şi a Bisericii noastre străbune.

Sperăm că în anii care vor urma, Părintele Cleopa va fi aşezat alături de alţi mari cuvioşi ai ţării noastre ca: Sfântul Paisie de la Neamţ, Cuviosul Vasile de la Poiana Mărului, stareţul Gheorghe de la Cernica, Sfântul Ioan Iacob de la Neamţ, Ieroschimonahul Paisie de la Sihăstria, şi mulţi alţii, ale căror nume sunt scrise de îngeri în Cartea Vieţii, spre lauda Preasfintei Treimi.

PARASTAS LA 40 DE ZILE

În ziua de 9 ianuarie 1999, la 40 de zile de la mutarea la Domnul a Arhimandritului Cleopa, s-a săvârşit Sfânta Liturghie şi slujba parastasului după rânduială, în biserica de iarnă a Mănăstirii Sihăstria. Slujba a fost săvârşit de către înalt Preasfinţitul Daniel, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, împreună cu un sobor de preoţi din zonă. Cuvântul de pomenire a Părintelui Cleopa a fost rostit de către I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei. Apoi obştea mănăstirii în frunte cu I.P.S. Mitropolit şi Arhimandritul Victorin, stareţul mănăstirii, înconjurată de un număr însemnat de credincioşi, au mers la cimitir, unde s-a cântat trisaghionul la mormântul bunului şi neuitatului nostru părinte duhovnicesc, Arhimandritul Cleopa.

La urmă Mănăstirea Sihăstria a oferit la trapeză o masă comună pentru toţi cei prezenţi: monahi, credincioşi şi săraci, pentru odihna sufletului aceluia care a fost şi va rămâne în conştiinţa noastră – Părintele Cleopa.

ULTIMUL CUVÂNT AL PĂRINTELUI CLEOPA CĂTRE OBŞTEA MĂNĂSTIRII SIHĂSTRIA

1 Martie – 1998

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.

Prea Cuvioase Părinte Stareţ, Prea Cuvioşi Părinţi şi fraţi, aşa cum vă văd aici, dragul mamei, aşa, pe toţi, să vă văd la Rai, la bucuriile fără margini ale Raiului, căci toţi sunteţi în slujba Mântuitorului şi a Maicii Domnului, şi fiecare, săracul, face ascultare în direcţia lui, unde este

pus.

Tare îmi este drag când vă văd! Dar pe mulţi nu vă cunosc. Eu vin rar pe aici. Am atâta lume pe capul meu acolo şi sunt bolnav. Dar mai cunosc din ei, care vin la mărturisire şi care sunt mai vechi… Eu doresc ca toţi, toţi să mergeţi la bucuria cea veşnică şi niciunul, Doamne fereşte, la munci.

Dragii mei părinţi şi fraţi, să ştiţi că Biserica este mama noastră spirituală. Ea ne-a născut pe noi la botez prin apă şi prin duh. Aţi auzit ce spune Sfântul Apostol Pavel: aţi luat darul punerii de fii în baia naşterii de-a doua şi a înnoirii Duhului Sfânt. De atunci suntem toţi fii după dar ai lui Dumnezeu, de când ne-am botezat în numele Preasfintei Treimi.

De aceea vă rog din toată inima să iubiţi Biserica, mamă! Să vă fie dragă Biserica şi, cât puteţi, ziua şi noaptea să mergeţi la Biserică. Care sunt mai bătrâni şi nu pot săracii, să stea mai puţin. Care sunt tineri pot să stea mai mult, pentru că pravila Bisericii îmbogăţeşte memoria fiecăruia şi darul Preasfântului Duh vine asupra aceluia care ascultă cu evlavie sfintele slujbe ale Bisericii.

Dragii mei, eu păcătosul şi nevrednicul sunt bătrân – 86 de ani, şase operaţii, mâna dreaptă mi-e ruptă, am stat în ghips 32 de zile –, mâine-poimâine îmi veţi cânta Veşnica pomenire! Ce să mai aştept? Psalmul 89 spune clar: Anii lor sunt şaptezeci de ani, iar dacă vor fi în putere optzeci de ani. Iar la stihul unsprezece spune aşa: Ce este mai mult decât aceştia, osteneală şi durere! Eu am intrat în anii durerii. Am îmbătrânit, optzeci şi şase de ani împlinesc acum, pe zece aprilie.

Dragii mei părinţi, vă rog din toată inima, care aveţi dragoste şi puteţi, să nu mă uitaţi la rugăciune. Să mă pomeniţi!

Eu am dragoste când vă văd pe toţi în slujba Mântuitorului şi a Maicii Domnului.

Aşa să vă văd la Rai, dragul mamei, pe toţi! Toţi sunteţi în slujba Mântuitorului şi a Maicii Domnului.

Mănăstirea noastră este o mănăstire cu rânduială

canonică: nu se mănâncă carne, spovedania este la vreme, slujbele merg după rânduială Sfântului Sava…

Când am venit eu aici am găsit paisprezece părinţi, încălţaţi cu opinci, cu bărbile până la genunchi, cu metanii de lemn în mână… M-a adus fratele meu Vasile.

Când am venit aicea aveam cincisprezece ani jumătate, nu ştiam…

Şi când am văzut la masă călugării toţi, şi stareţul, bătrânul, citea cuvânt de folos în capul mesei, de la Sfântul Teodor Studitul, eu am întrebat pe fratele: „Aici este praznic?” Că eu am stat la Cozancea, şi acolo era viaţă de sine: fiecare cu masa lui, cu casa lui. „Măi frate, a zis el, nu este praznic! Aici este viaţă de obşte. Aşa stau la masă călugării, cu toţii totdeauna!” Bătrânul le citea cuvânt… El slujea Liturghia şi se hrănea numai cu Sfânta împărtăşanie, aproape douăzeci de ani. Numai sâmbăta şi Duminica gusta aşa, oleacă, de prin castroane. Ştiu, pentru că eu eram bucătar. Dumnezeu să-l odihnească, săracul! Tare a mai fost cu frică de Dumnezeu şi tare a mai fost cu credinţă! M-a călugărit în anul 1937, în postul Sfintei Marii. Îmi aduc aminte.

Era un părinte, Nicolae Grădinaru, cu barba mare, poate l-aţi apucat unii. El a zis, când m-a dus în faţa altarului: „Prea Cuvioase părinte, să-i punem numele Cleopa, că nu avem niciun Cleopa aici!” Şi bătrânul a pus mâna pe foarfece şi Cleopa mi-a zis. Aşa a fost scris!

Dumnezeu să-i odihnească! Am pomelnicul acasă, al tuturor celor ce au murit aici; am şi episcopii şi patriarhi, câţi sunt. Cât mai am o scânteie de viaţă îi pomenesc în fiecare zi!

Dar vă rog, dragul mamei, pe toţi, să nu mă uitaţi în sfintele voastre rugăciuni! Şi aşa cum vă văd aici să vă văd în Rai, bucuria cea veşnică, fără margini!

Mila Preasfintei Treimi şi acoperământul rugăciunilor Preasfintei Maicii lui Dumnezeu şi ale tuturor sfinţilor, să fie cu voi cu toţi, dragii mei, şi pe toţi să vă ducă la Rai. Amin.

III

FAPTE ŞI CUVINTE DE ÎNVĂŢĂTURA

1. Părintele Cleopa avea mare evlavie la Maica Domnului, „împărăteasa Heruvimilor şi a Serafimilor şi Stăpâna noastră…”. De aceea nu era zi în care să-i fi rămas necitit Acatistul Bunei Vestiri şi câteva canoane din Bogorodicină.

2. Spunea Părintele Cleopa: „Ştiţi voi cine-i Maica Domnului? Ea este împărăteasa Heruvimilor, împărăteasa a toată făptura, cămara întrupării lui Dumnezeu-Cuvântul, uşa luminii, că lumina cea ne apropiată gânditoare prin ea a venit în lume. Ea este uşa vieţii, că Viaţa Hristos prin ea a intrat în lume. Ea este poarta cea încuiată prin care n-a trecut nimeni decât Domnul, cum spune Prorocul Iezechiel”.

3. Mai spunea: „Maica Domnului este scară către cer, pod către cer; porumbiţa care a încetat potopul păcatelor, precum porumbiţa lui Noe a adeverit încetarea potopului. Este cădelniţă dumnezeiască, căci a primit focul dumnezeirii şi Biserică a Preasfântului Duh. Maica Domnului este Mireasa Tatălui, Maica Cuvântului şi Biserica Duhului Sfânt”.

4. Spunea iarăşi: „Când vezi icoana Maicii Domnului cu Pruncul Hristos în braţe, tu ştii ce vezi acolo? Cerul şi pământul! Cerul este Hristos, Cel mai presus de ceruri;

Ziditorul cerului şi al pământului. Iar Maica Domnului reprezintă pământul, adică toate popoarele de pe faţa pământului, că ea este din neamul nostru. Este din seminţie împărătească şi arhierească”.

5. Zicea bătrânul: „Braţele Maicii Domnului sunt mult mai puternice decât umerii heruvimilor şi ale prea fericitelor tronuri. Deci pe cine tine Fecioara Maria în braţe? Voi ştiţi pe cine tine? Pe Cel ce a făcut cerul şi pământul şi toate cele văzute şi nevăzute”.

6. Iarăşi spunea: „Ştiţi voi cine este Maica Domnului şi câtă cinste, câtă putere şi câtă milă are? Este mama noastră, că are milă şi de săraci şi de văduve şi de creştini. Pururea se roagă Mântuitorului Hristos pentru noi toţi”.

7. Aproape în fiecare predică Părintele Cleopa îi

întreba pe creştini: „Aveţi voi icoana Maicii Domnului în casă?”, „Dar căndeluţa la icoana Maicii Domnului aveţi?”

Şi îi sfătuia: „Să luaţi ocrotitoare şi ajutătoare pe Maica Domnului, Mama noastră din cer şi de pe pământ! împărăteasa cerului şi a pământului!

Dacă o veţi lua pe ea ocrotitoare, citindu-i dimineaţa un acatist cu căndeluţa aprinsă şi seara un paraclis, veţi avea ajutor şi în timpul vieţii şi în clipa morţii şi în ziua Judecăţii... Ştiţi voi cât poate Maica Domnului înaintea Tronului Prea sfinte Treimi? Dacă nu era ea, cred că lumea aceasta se pierdea cu mult mai devreme!”

8. Celor care dădeau slujbe la biserică, le zicea: „Aici am pus slujbe mari, dar dacă omul acasă nu face nimic, se împlineşte ceea ce zice în Sfânta Scriptură: Când unul se roagă şi celălalt nu se roagă, unul zideşte şi celălalt strică! Atât vă dau: după rugăciunile de dimineaţă să citiţi Acatistul Bunei Vestiri cu căndeluţa aprinsă. O să vedeţi că Maica Domnului este grabnic ajutătoare!”

9. Spunea ucenicul său: „Când am venit la Părintele Cleopa, i-am spus că vreau să rămân la mănăstire. Atunci sfinţia sa mi-a zis: „Dacă eşti hotărât să rabzi trei bătăi pe zi şi o dată mâncare la trei zile, atunci rămâi în mănăstire!” Aceste cuvinte m-au întărit şi m-au făcut mai hotărât. Am înţeles că trebuie să pun mai multă voinţă şi Dumnezeu îmi va ajuta”.

10. De multe ori Părintele Cleopa zicea: „Ce suntem noi? O mână de pământ în fundul unui mormânt! Din pământ bun am fost făcuţi, dar l-am spurcat şi mergem în pământ şi spurcăm pământul! Ce suntem noi? Întinăciune şi mâncarea viermilor”.

11. Părintele Cleopa repeta mereu: „Mâine, poimâine mă duc la Hristos! Mâine pleacă Moşul Putregai!”, „Mâine nu veţi mai vedea decât o cruce în cimitir!”, „Mâine, poimâine, veşnica pomenire Moşului Putregai!”, „Ia, un hârb legat cu sârmă!”, „Mâine mă duc la fraţii mei. Ei strigă la mine: „Hai, măi frate! Lasă vorba cu oamenii!”

12. De multe ori când cineva îi cânta „Mulţi ani trăiască!”, sfinţia sa îl oprea şi zicea: „Nu aşa, ci: „Veşnica

pomenire, veşnica pomenire, veşnica lui pomenire!” „Sau zicea: „La mulţi ani, Moşul Putregai!”

13. Celor care spuneau că îi munceşte patima desfrânării, deseori le zicea bătrânul: „Moartea, moartea, moartea! Sicriul, lopata, hârleţul, târnăcopul…

Sfântul Vasile cel Mare spune: „Când vei vedea cea mai frumoasă femeie din lume, du-te cu mintea în mormântul ei la câteva zile după ce a murit. Atâta miros greu şi curgere puturoasă iese din trupul ei, încât toate closetele din lume nu miros mai rău”. Iată ce pofteai!”

14. Când voia cineva să-l fotografieze, Părintele Cleopaâi zicea: „Caută un măgar, fă-i pază şi scrie pe ea „Cleopa”!”

15. Părintele Cleopa zicea: „Sfântul Vasile cel Mare spunea că cea mai mare înţelepciune, care îl păzeşte pe om de tot păcatul şi îl duce în Rai, la fericirea veşnică, este moartea. Moartea şi cugetarea la moarte. Iar în minte şi în inimă să avem rugăciunea „Doamne Iisuse”!”

16. Altă dată spunea: „Trupul acesta ne trage la pământ, aşa cum zice Sfântul Ioan Damaschin: „Pământul la pământ trage!” Dar noi nu trebuie să-l lăsăm, nu trebuie să ne luăm după hoitul ăsta”.

17. Pe femeile care spuneau că au soţi răi, Părintele Cleopa le sfătuia să nu divorţeze, ci mai degrabă să se roage pentru ei: „Nu-ţi zic eu, ci Sfântul Apostol Pavel: De unde ştii, femeie, că nu îţi vei mântui bărbatul? Nu ştii tu că se sfinţeşte bărbatul necredincios prin femeia credincioasă şi invers?” Şi pe bărbaţi asemenea îi sfătuia, şi mulţi se bucurau văzând minuni în casele lor.

18. Mulţi creştini astăzi se tem de farmece şi de vrăji. Pe aceştia Părintele Cleopa îi sfătuia: „Nu vă temeţi de vrăji! Să aveţi frică de Dumnezeu şi grijă să nu-L supăraţi cu păcatele. Şi farmecele nu vor avea nicio putere! Spovediţi-vă de păcate, postiţi şi faceţi Sfântul Maslu”.

19. Celor bolnavi care veneau la el, le făcea pomelnic sile spunea: „Cea mai mare slujbă pentru cei bolnavi este Sfântul Maslu. Dar nu foloseşte, dacă omul nu este spovedit. Deci mai întâi spovediţi-vă de toate păcatele şi

apoi faceţi Sfântul Maslucu cel puţin trei preoţi”.

20. Tinerilor care voiau să se căsătorească, le dădeasfaturi, îi binecuvânta, le făcea pomelnic pentru sfintele slujbei le spunea: „Rugaţi-vă la Maica Domnului cu post şi metanii şi citiţi Acatistul Bunei Vestiri!”

21. Spunea adeseori şi acest cuvânt la creştini: „Când vedeţi că s-a îmbolnăvit cineva la voi în casă: ori tată, ori mamă, ori fiu, ori fiică, oricine ar fi, nu chemaţi mai întâi doctorul, ci preotul ca să-l spovedească. Căci, Doamne fereşte, să-l apuce moartea nespovedit şi cu păcate grele. Nu mai are iertare şi slujbele atunci nu îi folosesc la nimic”.

22. Când cineva se îngrijora pentru vremurile de acum şi îl întreba: „Ce o să fie, părinte?”, sfinţia sa răspundea: „Anii şi vremile le-a pus Tatăl întru a Sa stăpânire. Cum vrea Tatăl, aşa face!” Iar dacă cineva zicea: „Afară este vreme rea”, părintele răspundea: „Tot ce dă Domnul este bun!”

23. Călugărilor şi fraţilor care voiau să plece în pustie, le spunea: „Ai 20 de ani în mănăstire la ascultările cele mai de jos? Numai atunci poţi să pleci la pustie! Cine vrea să meargă la pustie, zice Sfântul Vasile cel Mare, să mai ia unul sau doi împreună cu el şi să aibă experienţă de ascultare şi tăierea voii în mănăstire”.

24. Iarăşi zicea: „Duhovnicul la maici să aibă vârsta de cel puţin 50 de ani şi 20 de ani de ascultare într-o mănăstire”.

25. Chiar şi când bea apă, Părintele Cleopa cerea binecuvântare de la ucenicul său de chilie sau de la un frate, casă ne dea nouă pildă de smerenie.

26. Uneori când se întâmpla să intre în chilie şi nu putea face rugăciune că veneau creştinii în urma sfinţiei sale, zicea: „Am intrat în chilie şi nu am făcut rugăciune.

Am intrat ca un hoţ şi ca un tâlhar!” Şi se scula şi făcea cel puţin trei închinăciuni până la pământ, zicând: „Preasfântă Treime, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!” Apoi făcea o închinăciune şi la Maica Domnului.

27. Acelaşi ucenic spunea: „Când ceream bine

cuvântare să mănânc, îmi zicea Părintele Cleopa cuvântul acesta: „Mănâncă, bea, dormi!” Şi îl întrebam: „Cum vine cuvântul acesta?” Iar el zicea: „Mănâncă când ţi-e foame, bea când ţi-e sete şi dormi când ţi-e somn!”

28. Sfinţia sa vorbea de multe ori de neputinţele şi bolile sale, zicând despre el însuşi: „Moşul Putregai, 86 de ani, şase operaţii, o mână ruptă, coastele rupte…”

Oricine venea la sfinţia sa, punea pe ucenicul său să le spună acest cuvânt. Unii spuneau ucenicului: „Ce ne spui tu aceasta? Noi venim la Părintele Cleopa ca la un sfânt! Ce ne înşiri atâtea boli şi neputinţe?”

29. A întrebat odată ucenicul pe Părintele Cleopa dacă poate merge în afara mănăstirii fără rasă. Iar el a zis: „În ziua în care mergi într-un loc şi ieşi din mănăstire fără rasă, să faci1.000 de metanii! Chiar dacă n-o porţi pe tine, s-o ai cu tine”.

30. Ucenicul său mai spunea: „Pe sfinţia sa nu l-am văzut niciodată stând fără centură sau dezbrăcat de dulamă. Ba încă mereu avea peste dulamă o vestă sau o bundită”.

31. De multe ori spunea: „Biserica este mama noastră! Nu lăsaţi Biserica, căci aici ne unim cu Hristos. Aici se împacă Marta cu Maria. Ţineţi rânduiala slujbelor şi a mesei după tipic. Biserica ne ţine pe toţi!”

32. Zicea iarăşi ucenicul: „Cât timp am fost ucenic la Părintele Cleopa, el făcea de obicei această pravilă: Rugăciunile dimineţii, Acatistul Mântuitorului cu canonul şi Acatistul Maicii Domnului, mai ales al Bunei Vestiri. Iar dacă în ziua aceea era vreun sfânt care avea acatist, citea şi acatistul sfântului. Apoi citea şi la Psaltire şi trei-patru canoane din Bogorodicină (Canoanele Maicii Domnului). Apoi vorbea cu credincioşii care veneau la sfinţia sa.

Pe la orele 15 – 16 începea pravila de seară şi anume: completa glasul din Bogorodicină (din Bogorodicină citea un glas pe zi, adică 7 canoane), Canonul de pocăinţă, Canonul către îngerul păzitor, Canonul către toţi sfinţii şi din Psaltire.

După ce vorbea credincioşilor şi stătea la masă, făcea

rugăciunea de seară.

O dată pe săptămână citea acatistul Sfântului Nicolae (în cursul zilei de joi) şi a Sfântului Spiridon.

La miezul nopţii se scula şi citea Miezonoptica. Alteori citea la Psaltire şi zicea „Doamne Iisuse…”

Mereu puteai să-l vezi cu mâna pe metanie, încât unghia de la degetul cu care dădea fiecare bob de metanie se rupea. Mai citea din Sfânta Scriptură şi din Sfinţii Părinţi”.

33. Când era întrebat de creştini dacă este bine să citească la Psaltire, Părintele Cleopa răspundea: „Sfântul Vasile cel Mare spune că „este mai bine să stea soarele din călători aşa, decât să rămână Psaltirea ne citită în casele creştinilor. Şi precum soarele este mai mare între ceilalţi luminători, aşa este Psaltirea între celelalte cărţi insuflate de Duhul Sfânt”. Să aveţi Psaltirea ca pe un cozonac bun.

Când ţi-e foame, mai tai o felie, mai mănânci, mai faci treabă, apoi mai citeşti o catismă, două, trei, cât poţi”.

34. În fiecare seară ieşea afară, mai ales după miezul nopţii. Chiar şi iarna stătea cel puţin o oră. Zicea „Doamne Iisuse…”, asculta păsările de noapte, privea cerul înstelat şi se bucura de linişte. Căuta să iasă la aer după ce se termina slujba de miezul nopţii, când toţi dormeau, ca să nu fie deranjat. În şade multe ori îl deranjau fie fraţii, fie oamenii. Atunci, văzând că nu scapă, după ce le tot zicea să se ducă, le vorbea puţin sau fugea în chilie.

Alteori, fiind foarte obosit, se scula pe orele trei-patru şi îşi făcea toată pravila.

Atunci avea mai multă linişte şi nu-l deranja nimeni.

34. Uneori, când îşi făcea pravila, părintele era căutat insistent de credincioşi.

Atunci el ieşea şi le vorbea un timp, apoi spunea: „Dumnezeu o să-mi spună: „Măi, călugăre, ai prăsit pe ogorul altora… Dar pe ogorul tău au crescut spini, pălămizi, buruieni”. Prăsiţi voi pe ogorul meu? De aceea trebuie să prăsesc şi pe ogorul meu”. Şi apoi mergea la chilie şi îşi continua pravila.

35. Zicea uneori şi aceste cuvinte: „Ce mă fac că

Sfinţii Părinţi spun „Fugi de lume! Fugi de lume!”? La fel zice şi Mântuitorul: Vai vouă când vă vor lăuda pe voi oamenii sau când va prisosi lauda voastră mai mult decât faptele voastre! (Luca 6, 26)”.

36. Pe toţi călugării care veneau pentru cuvânt de folos, bătrânul îi întreba din ce mănăstire sunt, dacă mănăstirea este retrasă în pădure şi dacă are viaţă de obşte, adică o pungă, o masă şi o biserică. Apoi îi întreba dacă se mănâncă carne în acea mănăstire.

Dacă spuneau că se mănâncă carne, Părintele Cleopa se mâhnea şi zicea: „Ei, de aş fi eu acolo! Iată, îl vedeţi pe Sfântul Calinic? Se uită la noi!” Şi arăta cu degetul către icoana sfântului. „Sfântul Calinic a făcut testament în care scrie: „Când călugărul sau călugărita va mânca carne în mănăstire sau în lume pe la neamuri, atunci să se adune tot soborul mănăstirii, să-l blesteme pe cel care a mâncat carne şi să-i dea 39 de gârbace la spate!” Dă-i, dă-i, dă-i! Şi să-l dea afară din mănăstire”.

37. În timpul prigoanei comuniste, Părintele Cleopa a stat mai mulţi ani la pustie, dar nevoinţele şi ispitele pe care le-a îndurat au rămas neştiute. Totuşi câteva s-au aflat. Când părintele era în viaţă, ne spunea că vom afla după moartea sa şi pe celelalte.

38.

— Părinte Cleopa, a zis un ucenic, spuneţi-ne cum a fost în cei zece ani de pustie. Ce fel de ispite aţi avut? Am auzit că v-aţi luptat cu vrăjmaşul! Cum şi cu ce vă ispitea?

— Dacă vrei să ştii cum este la pustie, du-te şi stai şi tu un an acolo şi o să vezi!

39. Un frate l-a întrebat pe Părintele Cleopa:

— Ce să fac, Preacuvioase, să mă mântuiesc?

— Să ai în dreapta frica de Dumnezeu, în stânga cugetarea la moarte, iar în minte şi în inimă rugăciunea” Doamne Iisuse Hristoase”, şi te faci sfânt, măi frate!

40. Alt frate îi spunea bătrânului:

— Părinte, roagă-te şi pentru mine, păcătosul, şi dacă te duci la Domnul, să nu mă uiţi.

— Da! Frăţia ta mănâncă şi dormi până te saturi, şi

eu am să mă rog pentru tine!

41. Un părinte l-a întrebat cum să se roage. Iar bătrânuli-a zis:

— Roagă-te întâi cu gura, că de la gură rugăciunea trece la minte şi apoi la inimă.

Dar pentru aceasta ne trebuie multă osteneală, multe lacrimi şi harul Duhului Sfânt!

42.

— Părinte Cleopa, daţi-mi un cuvânt de folos! i-a zis un părinte.

— Nu uita de moarte. Moartea, moartea, moartea! Frica de moarte ne păzeşte de tot păcatul!

43. Unui frate i-a zis: „Să te pregăteşti să rabzi, să iei bătaie, să flămânzeşti şi că în setosezi. Iar dacă te alungă de aici, să nu pleci! Să stai la poarta mănăstirii şi dacă te ia poliţia să vii înapoi să mori în mănăstire!”

44. Un frate l-a întrebat:

— Cum trebuie să mă pregătesc pentru mănăstire?

— Când vii la mănăstire aşa trebuie să vii: Să fii hotărâtă rabzi moartea de la toţi!

45. Un frate i-a zis bătrânului:

— Părinte, nu mă pot ruga îndeajuns! Ce să fac?

— Nu auzi ce zice Apostolul? Rugaţi-vă neîncetat! Deci roagă-te cât mai mult ziua şi noaptea şi vei simţi harul Duhului Sfânt în inima ta!

46. Un creştin l-a întrebat pe Părintele Cleopa:

— Părinte, soţia mea s-a sinucis, fiind singură în cameră. Am găsit-o moartă. Pot s-o pomenesc la morţi, la biserică şi acasă?

Atunci bătrânul a spus categoric:

— Nu! N-avem voie să pomenim pe nimeni din cei ce s-au sinucis, chiar dacă ne sunt rude apropiate. Rămâne totul la mila lui Dumnezeu! Pot fi pomeniţi la slujbe numai cei care au fost bolnavi psihic.

47. Un alt frate a zis bătrânului:

— Părinte, dacă o să fim în închisoare pentru credinţă şi dacă ni se schimbă gândirea prin hipnoză, avem vreo vină?

— Nu te poate schimba nimeni dacă ai în inima ta pe „Doamne Iisuse…” Dar trebuie să ai o treaptă a rugăciunii.

Când zici „Doamne Iisuse…” se cutremură tot iadul, numai să zici din inimă!

48.

— Câte haine trebuie să aibă călugărul? l-a întrebat cineva.

— Două rânduri de haine! Ce? Vrei să te faci pustnic cu o căruţă de haine? Iar când se rup, mai pui un petec galben, unul roşu, unul verde…!

49. Către cei mai leneşi zicea părintele: „Pune hoitul, adică trupul, la treabă şi mintea la picioarele Domnului, adică la rugăciune…”

50. Odată a venit un frate la Părintele Cleopa, după ce îl ascultase de mai multe ori, şi l-a întrebat: „Părinte, ce să fac să mă mântuiesc?” Iar părintele, care îi ştia inima, i-a dat un răspuns pe măsură, zicând: „Fă ce ştii, şi te mântuieşti!” Atunci el, cercetându-se pe sine, şi-a dat seama că nu cunoştinţa îi lipseşte, ci trăirea duhovnicească.

51. Iarăşi zicea bătrânul unuia din ucenicii săi: „Când vei sta nouă ani în mănăstire şi vei lua şapte bătăi pe zi şi mâncare o dată la trei zile, atunci vei fi călugăr bun!”

52. Un frate l-a întrebat pe părintele cum poate să se mântuiască. Iar părintele a răspuns:

— Răbdare, răbdare, răbdare. Şi când ţi se va părea că ai gătit-o, o iei de la capăt: răbdare, răbdare, răbdare. Şi nu până la prăsit, ci până la sfârşit!

Iar fratele a întrebat:

— Dar ce să rabd?

— Să rabzi toate ocările şi toate necinstirile pentru dragostea lui Hristos!

53. Un părinte l-a întrebat iarăşi:

— Când poţi să te faci nebun pentru Hristos? Iar el a zis:

— După 40 de ani de călugărie!

54. Iarăşi ziceau fraţii:

— Părinte Cleopa, fraţii sfinţiei tale făceau nevoinţă

aspră, dar noi nu putem face aşa.

— Măi, nu vrei, nu vrei, nu vrei! Ia-o pe Maica Domnului de ajutor! Fă Acatistul Bunei Vestiri dimineaţa cu căndeluţa aprinsă şi Paraclisul seara şi ai s-o poţi duce la capăt!

55. Când vreunul dintre fraţi îşi arăta dorinţa să sufere pentru Domnul, bătrânul îi spunea: „O să văd ce veţi face, cândva vor urca în maşini şi vă vor duce la vale!”

56. Un creştin i-a zis:

— Părinte, eu nu cred că există diavoli!

Bătrânul, după ce l-a învăţat îndeajuns din Sfânta Scriptură, i-a zis:

— Dacă tot nu crezi că există diavoli, du-te la pustie, pune-te pe post şi pe rugăciune şi te scarpină ei pe tine!

57. Un călugăr din obştea Mănăstirii Sihăstria i-a zis bătrânului:

— Ce să fac, Părinte Cleopa, ca să mă mântuiesc?

— Moartea să o ai totdeauna înaintea ta şi „Doamne Iisuse” în minte şi în inimă şi nu te mai teme de nimic! Să ai pocăinţa tâlharului de pe cruce!

58. Iarăşi zicea fraţilor: „Toate sunt trecătoare! Să aveţi grijă de suflet, să vă spovediţi, să vă împărtăşiţi, să duceţi viaţă curată, să faceţi milostenie, să faceţi din toate câte puteţi şi să trăiţi în dragoste unii cu alţii, că dragostea nu moare niciodată!”

59. Altor părinţi le zicea: „Din iad nu te poate scoate nimeni, decât mila lui Dumnezeu şi faptele bune”.

60. Spunea şi acestea: „Să aveţi către Dumnezeu inimă de fiu, către voi minte de judecător şi către aproapele inimă de mamă”.

61. Mărturisesc părinţii bătrâni, care au fost martorioculari, despre o minune petrecută la racla Sfintei Paraschevade la Iaşi, la 14 octombrie 1951. De hram, pe când oamenii aşteptau la rând să se închine, au venit şi două creştine bătrâne din Focşani. Văzând lume multă, au zis preotului de gardă, Arhimandritul Cleopa:

— Părinte, dă-ne voie să ne închinăm la Cuvioasa Parascheva, fără să mai stăm la rând, că suntem bolnave,

şi să-i punem sub cap această pernă, pe care i-am adus-o de acasă drept mulţumire pentru ajutorul ce ni l-a dat!

— Dumnezeu să vă binecuvânteze, a zis Părintele Cleopa. Mergeţi şi vă închinaţi!

În clipa aceea, preoţii şi credincioşii au văzut un lucru cu totul sfânt şi minunat.

Cuvioasa şi-a ridicat singură capul, iar după ce femeile i-au pus perna adusă şi s-au închinat, Sfânta Parascheva şi-a lăsat iarăşi capul pe pernă.

62. Un ucenic l-a întrebat:

— Ce este rugăciunea curată?

— Să zici cu gura, să înţelegi cu mintea şi să simţi cu inima.

63. Altă dată zicea: „În rugăciune nu teologi şi, nu primi gânduri; ci varsă lacrimi. La vama imaginaţiei sunt arhiconii iadului, care îţi aduc imaginaţii şi tâlcuiesc Scriptura, zicând: Munţii saltă ca berbecii şi dealurile ca mieii oilor. Apoi vin site întreabă: „Cine sunt munţii? Care sunt dealurile?” Şi tot ei răspund: „Munţii sunt oamenii în duhovnicii, iar dealurile sunt cei de pe treapta a doua”.

64. Iarăşi spunea: „Ascultarea fără rugăciune este argăţie, iar cel ce face ascultare cu rugăciune, liturghie săvârşeşte”.

65. Mai spunea: „Smerenia se naşte din ascultare fără cârtire”.

66. Zicea iarăşi: „Rugăciunea nu este condiţionată de timp sau de loc. Ea este hrana sufletului”.

67. Un frate din mănăstire s-a tulburat că veneau uneori copii şi făceau gălăgie şi alergau pe dealuri. Venind la bătrânul, a întrebat ce să facă. Iar Părintele Cleopa i-a spus: „Ia adu-ţi aminte; tu nu ai fost copil? Mie îmi sunt tare dragi copiii, că sunt ca îngerii! Şi mă tem să nu cadă şi să nu-şi rupă vreo mână sau vreun picior careva din ei. Pe aceştia îi iubeşte şi Hristos şi zice: Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci a unora ca aceştia este împărăţia Cerurilor”.

68. Spunea Părintele Cleopa: „Niciodată să nu dai sfat nimănui, până când nu l-ai trăit tu! Cel ce dă sfat, dar

el nu l-atrăit, este ca izvorul de apă pictat pe perete.

Iar cel care vorbeşte din experienţa sa, seamănă cu un izvor de apă vie!”

69. Un frate a întrebat:

— Ce să fac să mă mântuiesc, Părinte Cleopa? Iar bătrânul i-a răspuns:

— Ascultă, frate. Tu ştii să te rogi, tu ştii să mergi la biserică, tu ştii să posteşti, tu ştii să faci milostenie, tu ştii toate poruncile lui Dumnezeu. Numai să vrei să le faci, căci altfel nu te poţi mântui!

70. Părintele Cleopa a fost întrebat odată de un părinte din mănăstire:

— Prea Cuvioase Părinte, ce se va întâmpla cu Mănăstirea Sihăstria, dacă vă duceţi Sfinţia Voastră la Domnul?

Iar bătrânul, privind în jos, a zis:

— Ziduri, ziduri, ziduri…!

71. Altă dată i-a zis un părinte din mănăstire:

— Prea Cuvioase Părinte, spuneţi-ne un cuvânt despre sfânta rugăciune.

Iar Părintele a zis:

— Rugăciunea este hrana şi viaţa sufletului. Precum trupul, fără mâncare şi băutură, moare; tot aşa şi sufletul, fără rugăciune, moare.

72. A zis un părinte:

— De multe ori suntem obosiţi de la ascultare şi nu ne putem ruga. Ce să facem?

— Frate, trupul este Marta, iar sufletul este Maria! Marta se osteneşte pentru cele pământeşti, iar Maria, care închipuieşte sufletul, stă la picioarele Domnului şi se roagă. De aceea, spune Domnul, că Maria partea cea bună şi-a ales. Suntem datori să împăcăm pe Marta cu Maria, adică întâi să ne rugăm şi apoi să facem ascultare, cu rugăciunea în minte şi în inimă.

73. Obişnuia Părintele Cleopa să repete şi acest stih, pe care îl spunea adeseori Sfântul Grigorie Teologul: „Mintea se înşală şi adevărul se fură de prea multă dragoste şi prea multă ură!”

74. Un părinte mergea adeseori la bătrânul, se aşeza în genunchi şi-l ruga să-l binecuvânteze. Sfinţia sa îi punea mâna pe cap şi-i făcea semnul Sfintei Cruci, zicându-i: „Dumnezeu să te binecuvânteze!” Şi mărturiseşte acest părinte că pleca de la bătrânul cu multă pace şi linişte, simţind pe capul lui, mai mult de o jumătate de oră, o căldură ca de foc, iar sufletul său se umplea de umilinţă şi de lacrimi.

74 Un alt părinte, pe vremea când trăia părintele, zicea: „Când ies de la spovedanie de la Părintele Cleopa, mă duc la chilie şi numai atât spun: „Doamne Iisuse Hristoase, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale şi ale Părintelui Cleopa, miluieşte-mă pe mine păcătosul!” Şi-mi vine o umilinţă şi nişte lacrimi, de nu mă mai pot opri din plâns”.

75. Un părinte bătrân l-a întrebat pe Părintele Cleopa:

— Preacuvioase părinte, ce-o să faceţi dacă veţi fi bolnav şi nu veţi putea face pravila cititǎ? Veţi pune vreun frate să vă citească pravila?

— Nu. Iau pe „Doamne Iisuse…”

76. Odată când cineva i-a arătat noua biserică din livada mănăstirii, părintele a zis: „Mai greu este să faci un călugăr adevărat, decât o catedrală!”

77. Zicea iarăşi bătrânul: „Măi băiete, nu sta degeaba şi nu pierde timpul. Ia o carte în traistă oriunde te duci, cu oile sau cu vacile, sau unde te trimite, şi citeşte cuvântul lui Dumnezeu!”

78. Mai spunea: „Dacă citesc o carte de două sau de trei ori, o ştiu aproape pe de rost”.

79. Părintele Cleopa spunea la ucenici câte ceva din necazurile şi ispitele care îi veneau de la oameni. Dar despre ispitele care îi veneau de la diavoli, când era în pustie, nu prea spunea. Întâi, pentru că era ascuns, iar al doilea, fiindcă nu avea cine să-l înţeleagă.

80. Uneori ne spunea: „Mă opresc Sfinţii Părinţi să vorbesc mai mult, căci ei zic: „Nu povesti ale tale”. Dar eu atât vă zic: dacă aţi fi fost voi acolo în pustie legaţi de un

copac şi aţi fi văzut un diavol, aţi fi scos copacul din rădăcină şi aţi fi fugit cu el în spinare!”

81. Cei de la Pucioasa i-au scris de vreo câteva ori şi Părintele Cleopa le-a dat răspuns într-o scrisoare bine gândită prin care le spunea: „La Pucioasa pute şi nu va pleca putoarea până nu veţi asculta de Sfântul Sinod!”

83. Mai zicea că în jurul anului 2000 se vor arăta semne dumnezeieşti şi îl cita pe Sfântul Agatanghel, care a prezis aceasta.

84. Ucenicul părintelui ne spunea: „Multe scris ori veneau pe adresa părintelui Cleopa cu tot felul de necazuri şi probleme, iar sfinţia sa îmi zicea să le răspund.

Veneau şi mulţi creştini şi părintele mă punea să le vorbesc şi să le scriu pomelnice. Deci fiind foarte ocupat, nu reuşeam să-mi fac toată pravila şi canonul călugăresc, şi-l întrebam ce să fac. Iar el îmi spunea: Fă ascultare, scrie scrisori, vorbeşte la oameni şi zi „Doamne Iisuse...”, căci „Folosul fratelui este roadă ta”, zic Sfinţii Părinţi”.

85. Iarăşi zicea ucenicul: Când scriam scrisori la credincioşi şi aveam o problemă mai grea, îl întrebam pe Părintele Cleopa, iar el îmi răspundea pe scurt şi-mi spunea să răspund la toţi că el este bătrân, bolnav, şi nu mai scrie. Apoi mă trimitea să le spun la oameni că este neputincios, să nu mai vină la „Moşul Putregai, că Moşul Putregai a murit! Nu mă este! S-a dus...!”

86. În anul 1996, când a fost adus la Iaşi din Grecia capul Sfântului Apostol Andrei, un frate a vrut să meargă să se închine. Un şofer se oferise să-l ducă până la Iaşi. Dar fratele voia să meargă fără ştirea părintelui stareţ. S-a dus să ia numai binecuvântarea Părintelui Cleopa, fiindu-i fiu duhovnicesc.

Bătrânul, când a auzit despre ce este vorba, a zis cu glas tare: „Măi frate, ai un stareţ şi un Dumnezeu!” „Ce să fac? Să merg la părintele stareţ să-l întreb?”, a zis ucenicul. „Da! Du-te şi cere-i binecuvântare”, a răspuns Părintele Cleopa.

87. Odată l-a întrebat un creştin pe bătrânul:

— Părinte Cleopa, ce să fac că nu reuşesc să-mi

găsesc un duhovnic?

— Tu să-l găseşti? El să te găsească pe tine, a răspuns părintele.

88. Un frate l-a rugat pe Părintele Cleopa să-l pomenească la rugăciune. Iar bătrânul i-a spus, arătând cu degetul o dâră imaginară, şerpuind pe pământ: „Rugăciunea mea este ca fumul lui Cain! Aşa se târăşte pe pământ…”

89. Odată, şezând pe prispă, s-a uitat fix la ucenicul să uşi a zis sincer şi curat: „Nu ştiu ce caută atâta lume la mine, la un moşneag putred!”

90. Altă dată, după ce a fost spovedit de bătrânul, un frate i-a zis: „Părinte, nu mă uitaţi la rugăciune, că sunt tare păcătos!” „Domnul!” a zis părintele. Apoi a rostit încet, ca pentru sine: „Eu sunt mai rău decât toţi”.

91. Un ucenic spunea că Părintele Cleopa proceda uneori la spovedanie şi astfel: Ştiind că ucenicul său este iubitor de laudă, el se arăta că este mai păcătos, mai avar şi mai rău decât toţi, defăimându-se pe sine, ca să-l înveţe pe ucenic lucrarea smereniei.

92. Odată a venit un reporter să-i ia un interviu părintelui, zicând:

— Oamenii vor lumină, vor apă vie…

— Da!… Oamenii au lumină de la Sfânta Evanghelie, de la Proroci, de la Apostoli, de la Sfinţii Părinţi, de la marii sfinţi sihaştri şi de la milioanele de martiri… Deci au de unde lua lumină!

De la mine numai întuneric poate lua cineva. Că eu sunt fiu al întunericului, nu al luminii. Un om păcătos, plin de răutate, plin de neputinţe şi somnoros… N-am dragostea lui Dumnezeu, n-am înfrânare, n-am dreapta socoteală, n-am nimic!

Toate, toate le-am pierdut prin lenevirea mea şi n-am nimic bun pe lumea asta!

Apostolul Pavel spune aşa în Epistola către Evrei: Hristos Iisus a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu. Dacă acela care s-a ridicat până la al treilea cer, spune că este cel dintâi păcătos, eu

ce să zic? C-am făcut ceva bun? Niciodată, în veacul veacului.

93. Când a avut în pustie o ispită cumplită de desfrânare, i s-a arătat dracul curviei şi i-a zis: „Dacă ai să cazi acum în desfrânare?” Iar părintele a zis: „Oricine poate să cadă, că ce-i bărbatul şi femeia? Putregai şi putoare sunt”.

Altă dată, când a avut o ispită asemănătoare, s-a suit cu picioarele pe jăratec, ca să alunge demonul desfrânării.

94. Atunci când veneau oameni tulburaţi că antihrist înşală popoarele, că vor fi războaie, sau altele asemenea, Părintele Cleopa spunea cu glas puternic: „Tata-i la cârmă!”, şi cita versetul 10 din Psalmul 32: Domnul risipeşte sfaturile neamurilor şi leapădă sfatul boierilor, iar sfatul Domnului rămâne în veac şi gândurile inimii Lui, în neam şi în neam. Apoi îi îmbărbăta: „Nu vă tulburaţi şi nu vă temeţi, că nu va fi cum vor ei. Ehei, câte vor ei să facă! Voi nu vă temeţi. Rugaţi-vă şi faceţi Sfânta Cruce cu credinţă şi fug toţi dracii!”

95. Mai zicea Părintele Cleopa: „Niciun lucru să nu faci, până nu te însemnezi cu Sfânta Cruce! Când pleci în călătorie, când începi lucrul, când te duci să înveţi carte, când eşti singur şi când eşti cu mai mulţi, pe cetluieşte-ţi cu Sfânta Cruce fruntea ta, trupul tău, pieptul tău, inima ta, buzele tale, ochii tăi, urechile tale şi toate ale tale să fie pecetluite cu semnul biruinţei lui Hristos asupra iadului. Şi nu te vei mai teme atunci de farmece sau de descântece sau de vrăji. Că acelea se topesc de puterea Crucii, ca ceara de la faţa focului sica praful în faţa vântului”.

96. Odată a venit la Părintele Cleopa o femeie cu nepotul ei care era acuzat de crimă, nefiind vinovat. Nepotul i-a zis părintelui că este în proces pentru ucidere, dar nu i-a spus că este nevinovat. Părintele l-a oprit şi i-a zis: „Nu eşti vinovat şi nu ai să faci închisoare!” Într-adevăr, tânărul a scăpat de această acuzaţie nedreaptă.

97. Pe când era retras la stupina mănăstirii, a venit la sfinţia sa un credincios, plângând că este căutat de securitate. După ce i-a spus părintelui situaţia în care se

afla şi i-a dat un pomelnic ca să se roage pentru el, Părintele Cleopa i-a spus: „De acum să nu-ţi mai fie frică!” Şi într-adevăr, de atunci n-a mai fost urmărit.

98. Un frate, care venise la mănăstire cu gândul să stea două-trei luni, a mers la spovedanie la Părintele Cleopa. Dar bătrânul i-a zis cu glas nevinovat şi hotărât: „Ehei, ai venit la Moş Costache! Nu mai pleci tu de aici!” Şi aşa a şi fost, căci cu mila Domnului a rămas în mănăstire.

99. Cu câteva luni înainte de moartea părintelui, a venit un ierarh din Grecia şi nu s-a lăsat până ce bătrânul nu i-a dat metaniile sale. Cu mai mulţi ani în urmă, Părintele Cleopa, inspirat de Duhul Sfânt, îi prevestise că va ajunge ierarh.

100. Un frate începuse unele nevoinţe mai presus de puterea lui. Nu dormea pe pat, citea mult la Psaltire şi făcea multe metanii; dar nu cu scop bun, ci urmărea numai liniştirea patimilor trupeşti, fără a le tăia pe cele sufleteşti. De aceea era mânios, judeca, osândea şi avea ispite.

Odată s-a dus la Părintele Cleopa pentru a-i cere o binecuvântare. Iar bătrânul, numai văzându-l pe acela apropiindu-se de el, i-a arătat cu mâna un text mare pus pe perete, sub icoane, zicându-i: „Ia uite ce scrie acolo: „Binele nu este bine, când nu se face bine”. Eu am pus să se scrie asta acolo!”

Atunci fratele, dându-şi seama că părintele a spus acestea luminat de Duhul Sfânt, şi-a dat seama că apucase pe o cale greşită.

101. Un ieromonah s-a dus pentru prima dată la Părintele Cleopa să-i ceară cuvânt de folos. „Binecuvântează-mă, Preacuvioase Părinte Cleopa!” Sfinţia sa, privindu-l, a zis: „Cine este preotul acesta?” După ce Părintele Cleopa i-a dat cuvânt de folos, ieromonahul s-a retras, uimindu-se că părintele, fără să-l cunoască, a ştiut că este preot.

102. Un părinte din mănăstire povesteşte: „Venind des pe la mănăstire şi ascultându-l pe Părintele Cleopa, m-am gândit să iau şi eu jugul lui Hristos. Dar nu eram

hotărât. Atunci m-am gândit să-l întreb pe sfinţia sa, ca un om ce mi-a pornit râvna pentru Hristos, şi mi-am zis: „Ce-mi va zice el, aceea fac!”

Când l-am întrebat, Părintele Cleopa, parcă cunoscându-mi inima, mi-a zis: „Nu veni! Stai în lume şi fă misiune!” Pe atunci eram mai râvnitor şi răspândeam şi cărţi sfinte.

După vreo doi ani, când inima mea a înclinat total spre monahism, m-am hotărât să plec la mănăstire, dar cu oarecare temere, gândindu-mă la cuvântul bătrânului.

Şi rugându-mă lui Dumnezeu, am venit la el şi i-am zis: „Părinte, vreau să vin la mănăstire”. „Vino!” a zis Părintele Cleopa, umplându-mă de bucurie”.

103. Un frate i-a zis bătrânului:

— Părinte, la mănăstire este multă muncă şi nu este suficient timp pentru biserică. Ce să fac?

— Frate, când mâna lucrează, mintea să se roage, zicând” Doamne Iisuse” permanent!

104. Doi tineri s-au căsătorit şi au născut copii, însă nu ştiau că sunt rudenii de sânge. Duhovnicul i-a sfătuit să se spovedească la un arhiereu şi să urmeze sfatul lui. Între timp, soţul a fost îndemnat să ceară şi sfatul Arhimandritului Cleopa Ilie, pe care încă nu-l cunoştea.

Mergând la sfinţia sa, nu s-a putut apropia, Părintele Cleopa fiind înconjurat de mulţi credincioşi, ca de obicei. De aceea aştepta să-i vină rândul. Deodată, părintele chemându-l, i-a zis: „Antonie, vino la mine!” El a crezut că strigă pe altcineva, şi nu s-a dus. După puţin timp iarăşi îl cheamă: „Antonie, vino la mine!”

Dar, neştiind că îl cheamă pe el, iarăşi nu s-a dus. Atunci părintele, privind fix la el, i-a făcut semn cu degetul şi i-a zis: „Tu, cel de acolo, Antonie, vino la mine!”

Cuprins de frică, Antonie şi-a zis în sine: „Cum de mă ştie părintele acesta care nu m-a văzut niciodată?” Apoi, ducându-se la bătrânul, acesta l-a sfătuit îndelung şi l-a slobozit în pace.

105. Două femei bântuite de diavol au venit la Părintele Cleopa, iar el le-a binecuvântat şi le-a zis: „După

trei Sfinte Masluri vă veţi vindeca”. Şi aşa a fost, cu voia lui Dumnezeu.

106. Un frate, văzând pe Părintele Cleopa şezând pe cerdac, s-a apropiat de el, sărutându-i mâna şi cerându-i binecuvântare. Dar nu i-a destăinuit că era foarte luptat în inimă de gânduri rele. Părintele, uitându-se la chipul lui, i-a zis: „Frate, mergi la duhovnicul tău, spovedeşte-te curat şi să-i cer canon ca să te izbăveşti de gândurile cele necurate ce te stăpânesc”.

107. Când vorbea la lume, Părintele Cleopa zicea adeseori: „Îngerii Domnului v-au adus pe la sfintele mănăstiri, mamă! Voi nu-i vedeţi, dar fiecare are lângă el îngerul său păzitor”. Şi bătrânul privea blând la oameni, ca şi cum ar fi văzut pe îngerii lor.

108. Odată a venit la părintele un credincios cu o rudă de-a lui, ce fusese atrasă la secta „Martorii lui Iehova”.

Credinciosul încercase prin multe discuţii şi argumente să-l aducă înapoi la dreapta credinţă. Dar deşi sectantul era dovedit din întrebări, el nu-şi recunoştea rătăcirea. Atunci credinciosul l-a convins pe sectant să meargă la Părintele Cleopa.

La chilia Părintelui Cleopa era lume multă, ca de obicei; iar părintele ţinea o predică cu tema: „Cum înşală diavolul pe om”. Aşteptând să termine predica şi găsind un moment potrivit, credinciosul a vrut să-l provoace pe părintele la discuţie cu sectantul, pentru a se lămuri dreapta credinţă.

Dar în acel moment, a văzut că sectantul era cu totul schimbat la faţă. Chipul lui era acum foarte vesel, radiind o bucurie de ne descris. Ascultând predica Părintelui Cleopa, fusese mişcat profund în inima lui, încât nu mai avea nimic de întrebat.

Când credinciosul a vrut să deschidă discuţia cu părintele, sectantul a spus: „Nu mai am ce să-l întreb! Asemenea om n-am văzut în viaţa mea!”

Acesta este unul din numeroasele cazuri, când simpla prezentă a Părintelui Cleopa a fost suficientă pentru a

schimba inima unui om.

109. Altă dată, o femeie credincioasă dintr-o familie de intelectuali din Piatra Neamţ a venit la Părintele Cleopa în mai multe rânduri, plângându-se de necredinţa soţului ei, profesor de fizică, care se declara ateu convins. La propunerea Părintelui Cleopa, femeia a reuşit să-şi convingă soţul pentru a veni la sfinţia sa – deşi profesorul zicea: „N-am ce vorbi eu cu un popă! Pe mine nu mă poate convinge nimeni şi nimic!”

Când au ajuns la Sihăstria, Părintele Cleopa vorbea oamenilor. După ce a terminat de vorbit cu credincioşii, părintele, obosit după o zi întreagă, totuşi nu s-a cruţat deloc. Şi a stat cu profesorul, citându-i date din astronomie, despre distantele interstelare şi altele, din fizică, despre legile naturii, ale creaţiei şi despre multe altele.

La sfârşitul discuţiei, care se prelungise până la miezul nopţii, profesorul a scos un carneţel şi nota, zicând: „Părinte, în câte scoli am studiat eu, niciodată n-am auzit asemenea lucruri! De unde ştiţi atâtea?” „Dar cine mă opreşte să nu ştiu?” a spus Părintele Cleopa. La urmă profesorul a cerut să se spovedească.

După un timp, soţia lui a venit bucuroasă la Sihăstria, spunând: „Părinte Cleopa, de când soţul meu a avut discuţia cu sfinţia voastră, s-a schimbat complet. Merge la biserică, se roagă şi caută să convingă şi pe alţii despre existenţa lui Dumnezeu!”

110. În general, Părintele Cleopa nu era pentru o nevoinţă exagerată, deşi sfinţia sa se nevoise mult în pustie. Dar totdeauna sfinţii sunt aspri cu ei şi plini de dragoste fată de ceilalţi.

Zicea că pădurea nu se teme de cel ce ia multe lemne odată şi încarcă prea tare căruţa. Căci ştie că se va strica mai încolo, fiind încărcată prea tare. Pădurea se teme de cel ce ia câte un lemn, câte o mică sarcină. De acela se teme pădurea, că ştie că încet, încet, o taie pe toată.

111. Un frate începător a venit, după numai câteva luni de mănăstire, zicând: „Părinte, am mare ciudă pe

draci. Daţi-mi voie să citesc Molitvele Sfântului Vasile cel Mare!” Părintele Cleopa i-a zis: „Tu, măi? Vai de capul tău! Ai ciudă pe diavoli?

Să vezi câtă ciudă au ei pe tine! Fugi de-aici, nu cumva să faci aşa ceva… Auzi, a venit deunăzi în mănăstire şi vrea să blesteme pe diavoli şi să citească Molitvele Sfântului Vasile cel Mare. Mare viteaz!”

112. Odată a venit un stareţ de la o mare mănăstire din Rusia pentru sfat la Părintele Cleopa. Şi după ce i-a spus că nu au timp de rugăciune, că este multă răspândire, l-a întrebat, hotărât să facă ce-i va spune părintele: „Ce să fac, Părinte Cleopa? Să limitez la maximum lucrările şi munca?” Părintele i-a răspuns: „Să ţii calea împărătească!” Adică fără exagerări, nici într-o parte, nici în cealaltă. Ci toate să fie cu dreaptă socoteală.

113. Zicea Părintele Cleopa: „Să avem convingerea că în toată clipa II supărăm pe Dumnezeu. Fără această smerenie din inimă nu ne putem mântui”.

114. Spunea părintele unui grup de seminarişti: „Poţi să dai canon la oameni să facă milostenie. Dar nu la cei care sunt bogaţi. Că ei au buzunarele doldora, vin şi-ţi pun un teanc de bani pe masă şi zic: „Gata! M-am mântuit”. Dar împărăţia lui Dumnezeu nu se cumpără cu bani!

Să le dai să postească, să facă metanii, să privegheze… Că atunci se ostenesc şi au plată de la Dumnezeu. Milostenie îi dai să facă la unul mai sărac. Că el ca să facă rost de bani trebuie să se ostenească, şi aşa are plată de la Dumnezeu”.

115. Părintele Cleopa, când vorbea şi când dădeasfaturi, amintea mereu de bătrânii pe care-i cunoscuse, zicând: „Aşa spunea Părintele Ioanichie Moroi…”, „Aşa spunea Părintele Paisie Olaru…”, „Aşa spunea Părintele Vichentie Mălău…” Căci marea înţelepciune duhovnicească au purtat-întotdeauna bătrânii iubitori de Hristos.

116. Fratele Constantin – viitorul Părinte Cleopa a făcut mulţi ani ascultare la oile Sihăstriei. Iar sora lui, Ecaterina, care se nevoia în obştea Mănăstirii Agapia, îl

vizita uneori. Dar, văzându-l mereu la oi, îi zicea: „Măi frate, dar fu tot la oi, tot la oi? Mai cere-te şi tu cu ascultarea la biserică! Acasă la oi, aici la oi!” Dar fratele Constantin, ca un ascultător adevărat ce era, îi răspundea: „Du-te de la mine cu vorbele acestea!”

117. Încă de pe când era la oi, Părintele Cleopa a cunoscut mulţi pustnici şi pustnice în pădurile din jurul Sihăstriei şi la mulţi le ducea câte ceva de mâncare de la stână. O maică, Cleomida, fiică de ministru, l-a întrebat odată pe fratele Constantin: „Ia spune, frate Constantin, ai învăţat Psaltirea pe de rost?” „Am învăţat numai vreo 40 de psalmi”, a răspuns el. „S-o înveţi toată pe de rost, că aşa se cere călugărului!”

118. Prin anii 1930 – 1944 trăia în comuna Borlesti-Neamt un cântăreţ bisericesc care se chema Neculai Dumitriu. Era un credincios foarte evlavios şi venea adeseori la Mănăstirea Sihăstria. Când cânta el la strană vărsa multe lacrimi din ochi, încât toţi se foloseau de viaţa lui.

Apoi, îmbolnăvindu-se, a murit şi, pe când îl duceau la cimitir, s-a deşteptat din morţi şi a mai trăit încă mulţi ani. Când venea pe aici spunea cu lacrimi cum a văzut chinurile iadului şi pe cei care ardeau în acel foc.

Când cânta el la strană, lumea plângea. Fiind odată întrebat: „De ce plânge lumea când cânţi dumneata?”, el a răspuns: „Când cânţi din inimă, la inimă ajunge!”

Pe când Părintele Cleopa era tânăr, venit abia de vreo câţiva ani în mănăstire, dascălul Nicolae a spus celorlalţi fraţi:

„Râdeţi voi de el – adică de Părintele Cleopa –, dar să ştiţi că vă va fi stareţ!” Această profeţie s-a împlinit în anul 1945.

119. Pe când era stareţ Părintele Cleopa la Sihăstria, s-întâmplat că ciobanii au pierdut oile. Le-au căutat ei un timp, dar nu le-au găsit şi acum se temeau să spună stareţului. Până la urmă, n-au avut încotro şi au venit la Părintele Cleopa.

El i-a ascultat şi apoi i-a dus în biserică, unde s-au

aşezat cu toţii în genunchi înaintea icoanei Maicii Domnului şi au început să se roage. După ce s-au rugat, părintele le-a zis: „Haideţi să mergem împreună către Sihla şi Râpa lui Coroi!”

Pe cale au făcut mai multe popasuri, făcând rugăciuni sub povăţuirea părintelui.

În cele din urmă, cu ajutorul lui Dumnezeu şi al Maicii Domnului, au ajuns într-o mică poiană unde au găsit oile care se odihneau liniştite. Atunci Părintele Cleopa a zis: „Mare bucurie avem că am găsit oile, dar de mii de ori mai mare că ne-a călăuzit Dumnezeu. Iată ce vă spun vouă: să nu începeţi nimic să faceţi în viaţa voastră fără rugăciuni înaintea lui Dumnezeu şi a Maicii Domnului”. Pornind apoi cu oile spre vale, au făcut tot atâtea popasuri câte au făcut şi la dus, mulţumind Domnului pentru ajutorul arătat.

120. Când a venit la Slatina ca stareţ, Părintele Cleopa a început prin a vizita mănăstirea. Prima oară a fost dus la stăreţie, dar el a cerut să meargă mai departe. Aşa a trecut prin mai multe chilii, pe care le-a binecuvântat, până a ajuns la o cămară mai dosnică unde mănăstirea ţinea sculele şi materialele pentru dulgherie şi zidărie. Aici părintele s-a oprit bucuros şi a zis: „Aceasta va fi chilia mea!”

Fraţii, fericiţi şi ei că Dumnezeu le-a trimis un stareţ spre mântuirea sufletelor lor, s-au hotărât să facă curăţenie în cămară, dar părintele i-a oprit, zicând: „Fraţilor, nu îmi trebuie ajutor, voi face eu tot ce trebuie cu mâna mea!” şi s-a apucat de lucru. Ca mobilier şi-a pus un pat cu aşternut foarte simplu, pe care îşi întindea cojocul lui de la oi. Tot pe pat îşi ţinea şi cărţile sale şi scrisorile primite din toată ţara.

121. Părintele Cleopa a stat mai mulţi ani în pustie împreună cu ucenicul său, Protosinghelul Varsanufie, care venise la mănăstire prin sfatul şi rugăciunea părintelui. Şi iată cum l-a cunoscut el pe Părintele Cleopa:

Era căsătorit şi lucra în pădure. Într-o zi, i s-a furat ţapina; fiind sărac, nu mai avea alta şi nu avea cu ce lucra.

Şi a venit la Sihăstria să plătească un pomelnic pentru descoperirea hoţului. Atunci Părintele Cleopa i-a spus câteva cuvinte de suflet, care l-au făcut să uite de ţapină şi să se gândească cum ar putea să intre şi el în viaţa monahală.

Spunându-i acest lucru Părintelui Cleopa, acesta l-a pus mai întâi la încercare, spunându-i că să vină la mănăstire numai dacă va trăi un an de zile cu soţia sa în curăţie, altfel nu. Şi s-au hotărât şi Părintele Varsanufie şi soţia sa la acest lucru.

Dar au avut mari ispite de la diavol să nu slujească lui Hristos, ci să rămână acasă. Într-o noapte, a venit vrăjmaşul la ei, în chip de om urât negru şi spân, şi a răcnit de s-a cutremurat casa şi au crăpat geamurile, zicând: „Nenorociţilor, ce îmi faceţi voi mie!” Apoi demonul a dispărut. După un an de zile, au plecat amândoi la mănăstire, soţul la Sihăstria şi soţia la Agapia Veche.

122. În anul 1953, Părintele Varsanufie a fost tuns în monahism, iar în anul 1956 a fost hirotonit ierodiacon şi preot în Mănăstirea Sihăstria. El a fost unul din cei mai credincioşi ucenici ai Părintelui Cleopa. În 1997, când a fost vremea să se ducă la Domnul bătrânul Varsanufie, Părintele Cleopa i-a citit rugăciunile de darea sufletului. Când a zis: „... dezleagă pe robul Tău, Protosinghelul Varsanufie, de această durere nesuferită şi de această neputinţă amară ce-l ţine, şi-l odihneşte pe dânsul unde sunt sufletele drepţilor...”, atunci părintele Varsanufie a răsuflat de două ori şi şi-a dat sufletul în mâinile Domnului. Iar Părintele Cleopa a continuat rugăciunea, zicând: „... Că Tu eşti odihna sufletelor şi a trupurilor noastre şi Ţie slavă înălţăm...”

123. Păsările îl mângâiau mult pe Părintele Cleopa. Vorbea adesea de „flăcăii codrului”, de cucuvaie, de babiţă, şi câte alte păsări, arătându-ne chiar şi cum cântau şi care le era glasul, bucurând inimile noastre.

Părintele ne povestea: „Vai, ce bucurie mare am avut când m-am împărtăşit prima oară în pustie, că a venit un stol de păsărele şi mi-au cântat, aşa frumos...!” Şi

părintele, când putea, hrănea cu dragoste păsările cerului.

Iar această dragoste nu s-a întrerupt, căci cu doi ani înainte de sfârşitul vieţii lui, după ce s-a împărtăşit la biserică, mergând spre chilie însoţit de doi părinţi, a venit un stol de păsări mici care ciripeau şi i se aşezau pe umeri, pe cap, pe mâini şi îl ciuguleau de barbă şi de rasă, fără însă să se atingă de ceilalţi doi.

Apoi au zburat într-un brad şi au început să cânte. Atunci părintele, suspinând, a zis: „Cât aş dori să mai trăiesc iarăşi cu păsărelele în pădure!”

124. Spunea bătrânul: „Odată am fost arestat de securitate la Mănăstirea Slatina şi apoi dus la Fălticeni. Aici am fost bătut şi băgat într-un beci în care ardeau câteva sute de becuri. Toţi care intrau acolo, ieşeau aproape nebuni. M-au băgat şi pe mine, ca să-mi pierd minţile. Nu mai vedeam cu ochii şi nu mai puteam de căldură. Atunci mi-am coborât mintea în inimă cu rugăciunea lui Iisus.

După o oră m-au scos şi s-au mirat toţi că încă mai vorbeam şi mergeam fără să mă tină nimeni”.

125. Părintele Cleopa adesea amintea păcatele izvorâte din iubirea de sine şi îndemna pe toţi la pocăinţă, zicând: „Izvorul a toată răutatea şi a tot păcatul este iubirea de sine! Iubirea de sine este iubirea ne raţională fată de trup şi este cea mai grea şi mai subţire dintre toate patimile care robesc firea omenească.

Din iubirea de sine se nasc: mila de sine, cruţarea de sine, îndreptăţirea de sine, mulţumirea de sine, trâmbiţarea de sine, lauda de sine, plăcerea de sine, părerea de sine şi toate celelalte păcate ştiute sau neştiute”.

126. Ascultându-l pe Părintele Cleopa nu te mai saturai. Orice ar fi spus era interesant. Povestea din copilăria sfinţiei sale, despre viaţa la mănăstire, despre cum fusese prigonit, arestat, apoi fugit în pădure, mai apoi în slujba poporului, despre călătoriile la Ierusalim, la Sfântul Munte, apoi o mulţime de istorioare.

Deseori plângeau cei ce-l ascultau, câteodată plângea

şi părintele. Toţi erau mişcaţi sufleteşte, dar nu numai din pricina a ceea ce spunea, ci în primul rând lucra darul lui Dumnezeu ce era într-însul; deci simpla lui prezentă – prin lucrarea Harului Sfântului Duh de care era plin Bătrânul – schimba inimile oamenilor.

127. Când vorbea părintele, vorbea sub inspiraţia Duhului Sfânt. Odată, fiind sala plină de credincioşi, părintele a început să zică ceva fără legătură cu ceea ce se discutase până atunci. Ceva care parcă nu interesa lumea. Dar la sfârşit a venit o femeie lăcrimând, care stătuse în spate, şi i-a zis: „Iartă-mă, părinte, că sunt păcătoasă!” Părintele vorbise pentru acea femeie.

128. Povesteşte o credincioasă cum s-a vindecat tatăl ei cu rugăciunile Părintelui Cleopa: „Era la sfârşitul anului 1995. Eu mai fusesem de câteva ori la Sihăstria şi-l mai întâlnisem pe Părintele Cleopa. Tatăl meu era foarte bolnav şi de aproape 40 de ani era chinuit de patima beţiei. După multe încercări am ajuns cu el într-o zi la părintele. Şedea în poiană sub un carpen şi mai erau câţiva creştini. Ne-am aşezat pe bancă chiar în faţa Părintelui Cleopa, care spunea cuvinte de folos celor de fată.

Deodată s-a oprit o clipă, s-a uitat pe deasupra capetelor noastre şi a început să vorbească despre beţie. Tata parcă încremenise acolo pe bancă. A durat o vreme acest cuvânt de folos al părintelui, apoi ne-a slobozit dându-ne fiecăruia binecuvântare, cum făcea de obicei. M-am apropiat cu tatăl meu şi când s-a aplecat, părintele i-a prins capul cu amândouă mâinile, a făcut o cruce mare şi i-a spus: „Aşa, dragul mamei, să vă spovediţi curat şi Maica Domnului o să vă ajute. Să ne vedem la rai!”

Am plecat liniştiţi. Ce s-a întâmplat atunci, nu ştiu. Aproape 30 de ani nu l-am văzut pe tata făcându-şi Sfânta Cruce, dar acum când ne-am întors acasă, a intrat în sufragerie şi a făcut trei metanii mari. Priveam la mama şi ea la mine şi ne-am minunat. De atunci tata se spovedeşte regulat şi s-a izbăvit de patima beţiei”.

129. Ucenicul său, monahul Iachint, mărturiseşte următoarele despre Părintele Cleopa: „Eu cred că

Părintele Cleopa era văzător cu duhul. Căci multe mi-a spus când trăia şi eu nu le credeam, dar s-au împlinit aşa cum zicea sfinţia sa. Eu cred că părintele îmi vedea inima şi îmi spunea ce-mi este de folos. Atunci nu-l înţelegeam. Dar ar fi fost mai bine să fac ascultare mai cu luare aminte şi cu credinţă. Însă el m-a iubit şi mi-a dat ce-mi este de folos spre mântuire. Eu cred că Părintele Cleopa este sfânt! Eu îi simt ajutorul. Simt că este cu mine! Aducerea aminte de sfinţia sa îmi dă pace, linişte, bucurie şi nădejde că se roagă pentru mine!”

130. Spunea unul din ucenicii săi: „Părintele Cleopa tot timpul spunea lucruri care erau spre zidire sufletească. Nu se afla cuvânt desert în gura lui. A ştiut să înmulţească acest talant. Ziua, când nu avea închinători, îşi lua metaniile şi pleca pe munte. De multe ori l-am văzut stând sub copaci, în genunchi sau pe buturugi, scufundat în rugăciune. Trebuia să strig de mai multe ori pentru a mă auzi. Dacă îi aduceam vestea că a venit vreun grup de oameni, la început îi părea rău pentru pierderea liniştii, dar, fiind biruit de dragostea şi credinţa celor ce veneau, îi primea şi le vorbea, întărindu-i în credinţă şi alinându-le supărările şi necazurile. Apoi iarăşi se retrăgea, rugându-se pentru ei ca Bunul Dumnezeu să le dea „un colţ de Rai”. Mai spunea: „Dacă aş avea o traistă mare, v-aş băga pe toţi în ea şi v-aş duce pe toţi în Rai”.

131. În ultimii ani ai vieţii, părintele avea momente de mare oboseală, încât nu mai putea primi pe nimeni. De aceea zicea către ucenic: „Închide uşa de două ori şi nici dacă vine împăratul Japoniei să nu mă mai deranjezi!” Dar dacă părintele nu s-ar fi sculat pentru împăratul Japoniei, pentru dragostea împăratului Hristos şi a credincioşilor, el se scula întotdeauna când era chemat şi îi mângâia, învăţându-l şi binecuvântându-i pe toţi.

135. Mai povestea Părintele Cleopa: „Când am fost la Iaşi pentru operaţie, trebuia să-mi facă o urografie la rinichi. Era în Postul Mare. Mi-a făcut o analiză şi n-a ieşit. Apoi a venit la mine o doctoriţă şi mi-a zis:

— Părinte, ca să iasă urografia la rinichi, trebuie să

mănânci trei ouşoare!

— Ia ascultă, doamnă. Dacă îmi dai munţi de aur de la Nicolina până la Copou, nu-ţi mănânc trei ouă în Postul Mare!

— Iată de aceea veniţi la spital şi de aceea muriţi!

— Şi dacă oi muri, ce? Moare un rege? Moare un putregai de moşneag! Ce? Numai eu mor? Nu moare toată lumea?

— Şi de ce nu mănânci ouă?

— Eu nu cred în ouă!

— Dar în ce crezi?

— Eu cred în Tatăl, în Fiul şi în Duhul Sfânt! S-a dus şi m-a spus la directorul spitalului.

— Este acolo un părinte care nu vrea să mănânce ouă pentru analiză!

Dar directorul mă cunoştea, şi-i zice doctoriţei: „Păi tu ştii cine-i părintele ăsta?

Este Părintele Cleopa! El a stat aproape zece ani la pustie cu un cartof pe zi şi ceva buruieni…”

Când a auzit ea aşa, a venit la mine în salon, cu mâncare de post pregătită de ea, şi-a cerut iertare şi-apoi am mers din nou la analiză.

Şi mi-au făcut urografia aceea fără ouă. Când au venit cu clişeul, mi-au zis:

— Ia uite, părinte, ce frumos a ieşit!

— Doamnă, a ieşit fără trei ouă?

Râdeau toţi. Rinichiul stâng se vedea mai umflat, iar rinichiul drept normal.

— Vedeţi că a ieşit fără ouşoare?

— Părinte, ne iertaţi! Aşa ceva n-am văzut de când suntem noi!

La ieşire, portarul spitalului mi-a spus: „Părinte Cleopa, dacă mai stăteaţi puţin în spital, eu îmi terminam casa cu ce primeam de la vizitatorii care veneau la sfinţia voastră!”

134. Povestea Părintele Cleopa despre aceeaşi perioadă: „După operaţie m-au dus la reanimare. Acolo am adormit pe un scaun pliant şi am dormit trei zile şi trei

nopţi. Când m-am trezit, mi-au zis:

— Părinte, mata ştii că ai dormit trei zile şi trei nopţi şi tot timpul ai vorbit?

— Nu ştiu nimica! Ce-am vorbit?

— Părinte, ştii câte predici am înregistrat? Ia te uită ce-am înregistrat! Mi-au arătat casete întregi. Erau predici pe care eu le vorbisem cu 30 – 40 de ani în urmă. Însă eu n-am ştiut nimic!”

133. Cât timp a stat părintele la Iaşi în spitalul Parhon, a uimit pe toţi. Până şi doctorii îşi făcuseră program de şedinţă pentru a-l asculta pe Părintele Cleopa.

Mulţi oameni, auzind că părintele este internat în spital, veneau şi-i aduceau tot felul de alimente. Iar el chema asistentele să ducă tot ce primea la bucătărie şi la ceilalţi bolnavi. La ieşirea din spital, doctorii i-au spus: „Părinte, cât timp ai stat sfinţia ta în spital, n-a mai fost nevoie să facem aprovizionare. Tot ce primeaţi aici, era suficient pentru întreg spitalul”.

132. Din anul 1996, doi ani de zile a răbdat dureri mari cu rinichiul drept care nu mai funcţiona. De la începutul bolii, el nu voia să meargă la doctori şi nici medicamente nu lua. Apoi cu mare greutate s-a dus şi la doctori la Iaşi, de ascultare, la cuvântul înalt Prea sfinţitului Mitropolit Daniel şi al părintelui stareţ.

Dar cu greu accepta să ia pastile sau să i se facă injecţii.

136. Sfinţia sa era văzător cu duhul. Din toată mulţimea de oameni care veneau la el, părintele îi cunoştea prin Duhul Sfânt pe cei care aveau fapte bune, deşi nu spuneau niciun cuvânt, şi se uita la ei cu deosebită plăcere şi îi binecuvânta.

137. Odată a venit un autocar cu credincioşi. După ce părintele le-a spus câteva vorbe timp de 20 – 30 de minute, ei au început să pună întrebări privind durerile şi necazurile lor. Între ei erau şi câţiva bolnavi şi au început să-l întrebe:

— Părinte, de atâţia ani sunt bolnavă. Am mers şi la doctor, ce să mai fac?

— Du-te la doctor şi vezi ce ai. Fă operaţie, a zis părintele.

— Părinte, am o fiică acasă, bolnavă de câţiva ani. Am necazuri cu ea. Ce să fac?

Să merg la doctor cu ea, sau nu?

— Du-te la doctor, a răspuns bătrânul.

— Părinte, şi eu sunt bolnavă. Ce să fac?

— Să faci Sfântul Maslu!

— Şi să nu merg la doctor?

— Nu, nu! Să mergi la Sfântul Maslu! apoi altcineva i-a zis:

— Părinte, şi eu sunt bolnavă, Ce să fac?

— Mergi la doctor, vezi ce ai…

Aşa se întâmpla ori de câte ori cineva îi cerea sfaturi. Pentru fiecare el avea un răspuns special, potrivit cu problemele sale.

138. A venit odată la sfinţia un frate nevoitor, zicând: „Părinte, blagosloviţi să mănânc o dată în zi după apusul soarelui?” „Tu, frate? a zis bătrânul. Nu te uiţi la tine cât eşti de slab? Să mănânci de două ori pe zi, mânca-te-ar Raiul!”

139. Alteori Părintele Cleopa spunea: „Învăţati-vă să postiţi, că va veni vremea când veţi mânca un cartof într-o săptămână!”

140. O credincioasă a venit împreună cu soţul ei la Părintele Cleopa, disperată din cauză că trei şefi de la serviciu se pregăteau să o dea afară pe nedrept. După ce i-a spus situaţia, părintele a mângâiat-o cu cuvintele: „Nu te teme, ai să vii la mine şi-ai să-mi spui: „Părinte, n-am mai auzit de o minune aşa de mare!”

Creştina s-a întors liniştită acasă, dar situaţia s-a agravat. Mai era doar un pas pentru a fi dată afară, iar bărbatul ei îşi pierduse orice răbdare şi încredere şi nici nu mai voia să mai meargă la mănăstire, când minunea prevestită a avut loc. În decurs de o săptămână, au fost daţi afară toţi cei trei şefi: luni, cel mai mare în rang, miercuri următorul şi vineri ultimul. Când au vizitat din nou chilia părintelui, amândoi soţii au strigat deodată, fără

să vrea: „Părinte, n-am mai auzit de o minune aşa de mare!”

141. Un credincios care divorţase, era continuu atacat de rudele fostei sale soţii, persoane foarte influente. Fusese pus sub urmărire şi era ameninţat de mai mulţi ofiţeri de miliţie. Atunci s-a dus împreună cu sora lui la Părintele Cleopa să plătească slujbe. Când să plece, s-au întâlnit cu un călugăr, care le-a cerut să-l ajute să-şi ducă bagajul la Sihla. Pe drum, i-au povestit necazurile pe care le aveau cu ofiţerii de miliţie. Ajunşi la Sihla, după ce a auzit cum îl cheamă pe unul dintre miliţieni, călugărul s-a dat jos, s-a dus în faţa bisericii şi a făcut trei metanii, zicând: „Mulţumesc Ţie, Doamne, că mi-ai adus răspuns la întrebarea: De ce mă rog eu pentru Constantin şi el are necazuri; eu mă rog mai tare pentru Constantin şi el are şi mai mari necazuri?”

Constantin era unul dintre miliţienii care îl prigoneau pe credincios şi în ultimul timp soţia i se îmbolnăvise grav, iar fetiţa îi fusese accidentată de o maşină. După ce călugărul l-a sunat şi i-a arătat greşeala sa, el a devenit unul din cei mai corecţi miliţieni.

Dar prigoana asupra credinciosului a continuat. Rudele fostei soţii au apelat la un colonel care i-a telefonat, spunându-i: „În cinci zile vei fi în puşcărie! Dosarul este pregătit!” „Fără motiv?” a întrebat creştinul. „Eu n-am nevoie de motiv, iar din închisoare vei ieşi numai mort, cu picioarele înainte” a fost răspunsul colonelului.

Auzind de aceasta, credinciosul a fugit iarăşi împreună cu sora sa la Părintele Cleopa, chiar în toiul nopţii, şi i-a spus de ameninţare. Bătrânul i-a primit, dar i-a certat:

— Ce puţini credincioşi sunteţi! Cum să vă temeţi voi de oameni?

— Da, părinte, dar ne-a dat termen precis: cinci zile!

— Lăsaţi-l în pace, că va fi el în trei zile în puşcărie! într-adevăr, după trei zile, au aflat de la un judecător, că ofiţerul fusese arestat.

De atunci, credinciosul nu a mai fost ameninţat. Când

s-au dus din nou la Părintele Cleopa, el le-a spus: „Niciodată să nu vă temeţi, dar nu de câţiva ofiţeri, nici de mii de ofiţeri, nici de milioane, nici de miliarde. Chiar dacă stau cu arma la ochi, cu glonţul pe ţeavă şi degetul pe trăgaci; nicio puşcă nu va lua foc, niciun glonte nu vă va nimeri, dacă sunteţi drepţi înaintea lui Dumnezeu”.

142. O credincioasă a plecat de acasă cu mama sa, fără voia soţului ei, luând şi maşina, pentru a merge la parastasul unei rude. Întorcându-se acasă târziu, a trecut mai întâi pe la Părintele Cleopa, cerându-i să se roage pentru ea, ca să nu aibă probleme cu soţul când se va întoarce acasă. Cu calm, părintelei-a răspuns: „Mergeţi cu bine şi fără teamă, căci atunci când veţi ajunge acasă, îl veţi găsi în genunchi, în faţa icoanelor şi nu vă va spune nimic niciodată”. Într-adevăr, acasă ea şi-a găsit soţul exact cum îi prevestise Părintele Cleopa.

Odată femeia l-a întrebat pe bătrânul: „Părinte, de unde ştiaţi tot ce se va întâmpla?” Iar părintele i-a răspuns scurt: „Rugăciunea te înalţă pe treptele ştiinţei. Cu cât te rogi mai mult, cu atât ştii mai mult şi mai bine. Şi nu te teme niciodată de nimeni şi de nimic – doar roagă-te! Dumnezeu şi Maica Lui te văd şi te aud!”

143. Un părinte l-a întrebat pe bătrân ce va fi după plecarea sa la Domnul. Iar Părintele Cleopa a răspuns: „Vor fi friguri puternice şi geruri grele”.

144. Cu puţin înainte de plecarea Părintelui Cleopa la Domnul, au venit la el două creştine din comuna Poiana Teiului şi au primit binecuvântare. Apoi, cerând cuvânt de folos, bătrânul le-a zis: „Eu mă duc la Domnul de-acum, dar pe voi vă aşteaptă vremuri grele!”

145. Părintele Cleopa îşi ştia dinainte sfârşitul pe care-laştepta şi spunea despre el în pilde. Odată a spus: „Măi, ce cruce mare şi frumoasă o să am la cap”. Chiar în zilele dinaintea morţii Părintelui Cleopa, a fost terminată troiţa, care se află în mijlocul cimitirului mănăstirii. La picioarele ei se găseşte acum mormântul părintelui. Altă dată, deşi troiţa nu era începută, părintele spunea ce va fi scris pe troiţă. Dar nimeni nu ştia pe atunci despre ce

vorbeşte.

146. Spunea un ucenic despre Părintele Cleopa: „Multe sunt de spus despre Preacuviosul Părintele nostru Cleopa. Darcel mai mare lucru este că sfinţia sa îl avea în inimă pe Dumnezeu! Trăia în Dumnezeu şi Dumnezeu în el!”

147. Înainte de moartea Părintelui Cleopa un frate a găsit în livada mănăstirii un măr care avea fructe cu un gust deosebit. De aceea el le numea: „merele din grădina raiului”. Voia să ducă câteva şi Părintelui Cleopa, dar îi era ruşine. Însă părintele i-a cunoscut gândurile şi i-a spus: „Du-te şi adămi acum, căci la anul nu-mi vei mai putea aduce”.

148. La 3 noiembrie 1998, Părintele Cleopa spunea ucenicilor săi:

— Zilele mele sunt numărate pe degete! în curând o să-mi faceţi veşnica pomenire! Vă rog să mă pomeniţi la rugăciuni!

149. Ucenicul Părintelui Cleopa povesteşte şi acestea: „Joi noaptea spre vineri şi vineri noaptea spre sâmbătă, cu vreo câteva zile înainte de a se duce la Domnul, am dormit la sfinţia sa în chilie. Atunci m-am minunat de nevoinţa lui. Toată noaptea nu a dormit, ci se străduia să citească rugăciuni şi nu putea, căci era foarte obosit şi neputincios. Cu mintea se ruga şi mâna îi mergea pe metanie, dar ochii nu putea să-i ţină deschişi ca să citească de pe carte. Se culca puţin, apoi iar se scula şi aşa se nevoia să se roage!”

150. Mulţi creştini ne scriu după plecarea la Domnul a Părintelui Cleopa şi ne spun că simt ajutorul rugăciunilor lui. O creştină spunea că o rudenie de-a ei, fiind foarte bolnavă, se deznădăjduia. Dar zicând: „Părinte Cleopa, ajută-mi…” a fost cuprinsă de o asemenea pace şi bucurie, încât nu mai dorea nici sănătate, nici nimic altceva, ci îşi ducea cu bucurie crucea ei.

151. O creştină din Constanta a venit la Sihăstria cu o lună înainte de a pleca la Domnul Părintele Cleopa. Era apropiată sfinţiei sale. Ea ne spunea mai târziu

următoarele: „Am venit la chilia Părintelui Cleopa, la 29 octombrie 1998, să-i cer cuvânt de folos şi mi-a spus: „Soră, când mai vii la Sihăstria, să vii acolo sus la crucea din cimitir şi să-mi spui tot ce ai de spus şi, dacă îngăduie Dumnezeu, eu te aud şi te ajut”.

152. Ucenicul de chilie al bătrânului mărturiseşte: „Mulţi, aducându-şi aminte de Părintele Cleopa, dobândesc curaj şi râvnă pentru a merge pe calea Domnului.

Pace, bucurie şi duh de sfinţenie simt mulţi din cei care intră în chilia sfinţiei sale, chiar şi mireni. Aceasta se simţea şi când chilia a fost goală, fără nicio icoană şi fără nimic. Până nu demult, părintele împărţea cuvinte, iar acum împarte duh în inimile credincioşilor”.

152. O credincioasă apropiată Părintelui Cleopa, a venit de Sfintele Paşti la Sihăstria, dar n-a mai trecut pe la chilia părintelui, gândindu-se că nu mai are rost să treacă pe acolo, de vreme ce a murit. Dar pe când se odihnea la arhondaric, înainte de slujba învierii, a avut un vis. Se afla în faţa chiliei Părintelui Cleopa, gândindu-se că el a murit şi deodată părintele a apărut în pragul uşii şi i-a zis:

— Hai înăuntru, de ce nu intri?

— Dar nu sunteţi mort, părinte? a întrebat ea.

— Tu nu vezi că sunt viu? a spus părintele.

A doua zi, de înviere, femeia a mers la chilia Părintelui Cleopa şi s-a închinat la Sfintele Icoane, crezând cu putere că el este viu şi se roagă pentru toţi care îi cer ajutorul.

* * *

Multă lume se închină în chilia şi la mormântul Părintelui Cleopa, şi iau pământ şi flori de binecuvântare, spunând că simt ajutor prin rugăciunile sfinţiei sale.

Gândindu-ne la mărturiile cuprinse în această carte şi la multe altele care nu s-au mai scris aici, suntem încredinţaţi că Bunul Dumnezeu l-a aşezat în ceata cuvioşilor părinţi. Pentru aceea, îndrăznim să ne rugăm şi noi la chilia şi mormântul său, zicând:

Preacuvioase Părinte Cleopa, de ai câştigat har şi milă înaintea lui Hristos Dumnezeu, roagă-te şi pentru noi,

păcătoşii fiii tăi!